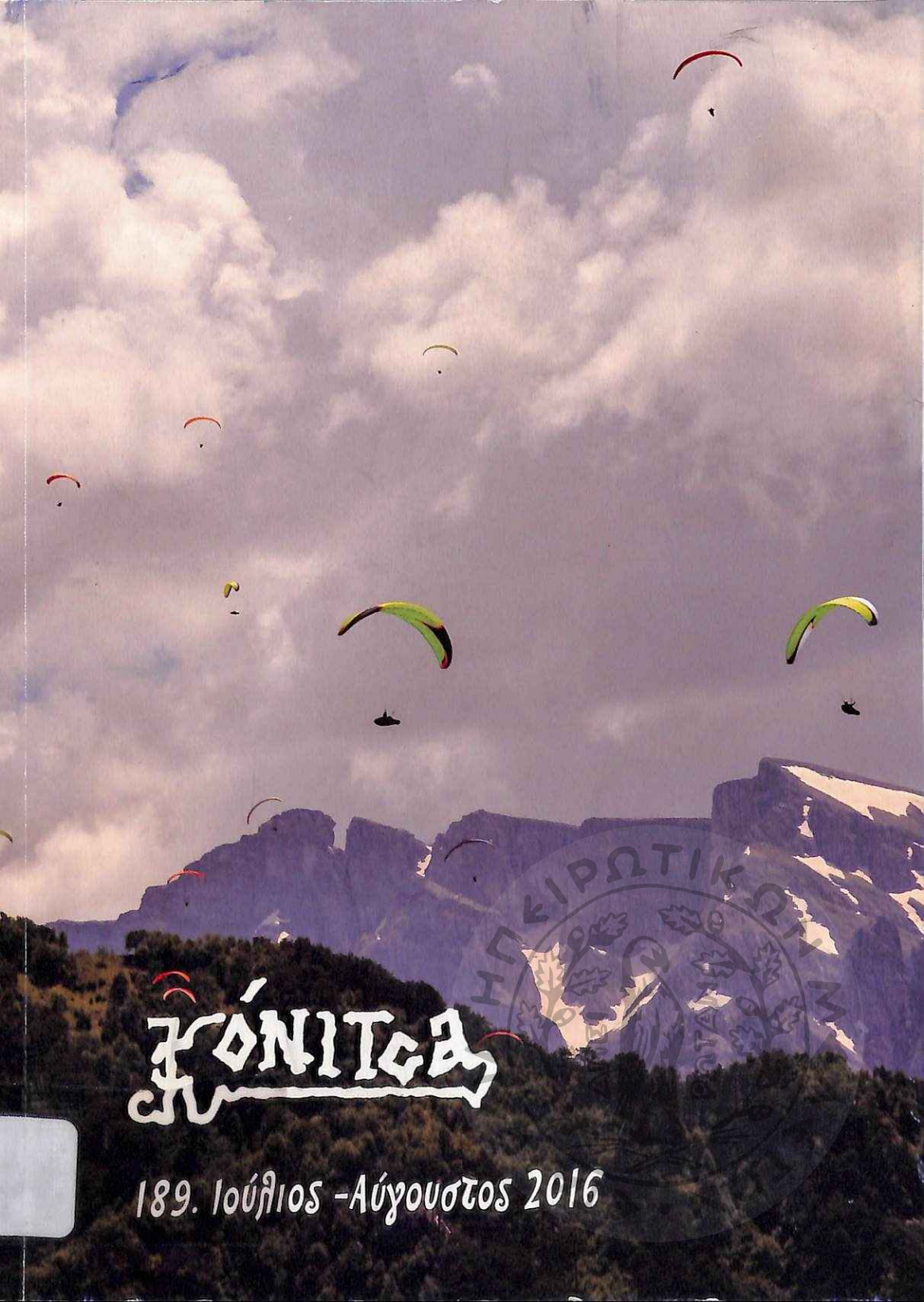
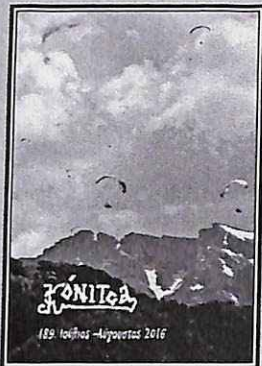

Κόνιτσα

189. Ιούλιος - Αύγουστος 2016

189. Ιούλιος - Αύγουστος 2016

Φωτ. εξώφ. Α. Ράπη (Πένταθλος 2016)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

«Σύλλογος Φίλων Περιοδικού
ΚΟΝΙΤΣΑ»

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

και Υπεύθυνος κατά Νόμο:

Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. - fax. 26550 22212

Κιν. 6979138737

periodiko-konitsa@hotmail.com

Συντάσσεται από Επιτροπή:

Ανδρέου Ηλίας

Τουφίδης Σωτήρης

Τσιάνγκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού 15 Ευρώ,

Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές

στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

ή

Τρ. Πειραιώς: 6302-010076-607

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 189 Ιούλιος - Αύγουστος 2016 • Euro 3

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Σελ.	
233	Να σώσουμε τα κειμήλιά μας, Σ.Τ.
234	Η παλιά γέφυρα Κλειδωνιάς, Θ. Ζιώγα
243	Σχολική μόρφωση στο Γανναδιό, Χ. Γκούτου
246	Αχτίδα φωτός, ζωής, Ελπίδας, Γρηγ. Κώστα
250	Αφιέρωμα στον Αγ. Παΐσιο, Β. Νικόπουλου
257	Στη μνήμη Ν. Ρεμπέλη
261	Το φίδι του Πλίνιου, Ειρήνης Κίτσιου
266	Το Εκκλησιαστικό Γηροκομείο Κόνιτσας, Β. Τσιαλιαμάνη
267	Εκδήλωση στην Καλλιθέρα, Αγλ. Κωστοπούλου
271	Περιπατητικές διαδρομές, Β. Τσιαλιαμάνη
273	Δυνατότητες ανάπτυξης, Β. Γκότζου
275	Μεταρρύθμιση και Παιδεία, Σωκ. Οικονόμου
277	Το ταχυδρομείο Μόλιστας, Δημ. Παπαλάμπρου
282	Μοναστήρι, Γ. Παναγιώτου
283	Το σήμερα δεν είναι χθες, Π. Μπούνα
284	Επίκαιροι Προβληματισμοί, Χ. Ζάννη
286	Δελτία τύπου Δήμου Κόνιτσας
290	Δημόσια Βιβλιοθήκη Κόνιτσας
293	Πεκλάρι - Ιστορία - Παράδοση, Β. Σπανού
296	Σχόλια - Ειδήσεις - Κοινωνικά

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ

Γαριβάλδη 10,
45221 Ιωάννινα
τηλ. 26510 77358
e_theodo@otenet.gr

Να σώσουμε τα κειμήλιά μας

Μετά την πρόσφατη κλοπή στην εκκλησία του Ασημοχωρίου, ιερόσυλοι επέδραμαν και στο γειτονικό χωριό Χιονιάδες αφαιρώντας εικόνες και άλλα εκκλησιαστικά αντικείμενα. Κατά διαστήματα τέτοια κρούσματα παραιτούνται και στις άλλες γειτονικές επαρχίες (Παγγώνι-Ζαγόρι).

Το φαινόμενο δεν είναι τωρινό, απλά έγινε πιο συχνό τον τελευταίο καιρό.

Έχουμε ασχοληθεί πολλές φορές στο περιοδικό μας για αυτό το ζήτημα, αλλά και άλλα έντυπα (εφημερίδες-περιοδικά), το επισημαίνουν. Κάθε φορά που γίνεται μια κλοπή, γράφονται κάποιες διαμαρτυρίες στον τύπο και λύση στο πρόβλημα δε φαίνεται πουθενά.

Σε μερικές εκκλησίες τοποθετήθηκαν συστήματα προειδοποίησης (συναγερμοί) αλλά και μ' αυτόν τον τρόπο δεν υπάρχει αποτέλεσμα.

Αφού έγιναν κλοπές μες στο καλοκαίρι ακόμα και σε ναούς με συναγερμό, είναι εύκολο να φανταστούμε τι μπορεί να γίνει το χειμώνα που λιγοστεύουν οι κάτοικοι και στα χωριά μένουν «τρεις κι ο κούκος».

Το ζήτημα είναι σοβαρό και επείγον.

Νομίζουμε ότι πρέπει να γίνει μια συνάντηση των αρμοδίων ώστε να συμφωνήσουν για άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα, πριν οι αδίστακτοι και ασυνείδητοι κλέφτες μας εξαφανίσουν όλα τα κειμήλια. Περιφέρεια, Δήμοι, Μητροπόλεις και εκκλησιαστικές επιτροπές έχουν την ευθύνη.

Εμείς με την ταπεινή μας γνώμη προτείνουμε το εξής: Να μεταφερθούν τα σπουδαιότερα κειμήλια από τις απομακρυσμένες εκκλησίες σε ένα κέντρο της κάθε επαρχίας και στη θέση των εικόνων να τοποθετηθούν απλά αντιγραφα στα οποία θα σημειώνεται που βρίσκεται η πραγματική εικόνα.

Στη νέα θέση θα σημειώνεται η εκκλησία προέλευσης.

Για να μη νομίζουν οι κάτοικοι του χωριού ότι θα τους πάρουν τις εικόνες, ας υπογραφεί ένα συμβόλαιο. Αυτά βέβαια προϋποθέτουν ότι πρέπει να αφήσουμε στην άκρη την καχυποψία, τους συναισθηματισμούς και την τοπικιστική νοοτροπία...

Δεν είναι προτιμότερο να βλέπουμε σιγουρευμένα τα κειμήλιά μας σε κάποιο χώρο παρά να μας τα εξαφανίσουν λίγα λίγα;

Τα κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας και έχουμε υποχρέωση να τα κληροδοτήσουμε στους απογόνους μας!

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΓΙΑΡΥΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΙΟΝΙΟΥ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ Ο.Σ.Τ.Ε.Ρ.Υ.
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
293
Ημερομ. 3-10-2016
Αριθμ. 24534

[18] Η παλιά, πέτρινη «γέφυρα Κλειδωνιάς», στον Βοϊδομάτη (Προδημοσίευση)

ΤΟΥ ΘΩΜΑ Β. ΖΙΩΓΑ

Η θολογυριστή αυτή πετρογέφυρα είναι χτισμένη παρά το σημερινό πεδινό χωριό Κλειδωνιά¹, στην έξοδο του ποταμού Βοϊδομάτη² από το φαράγγι του Βίκου³ προς την πεδιάδα της Κόνιτσας, [ιδε Παράρτημα (ΠΣ-7)]. Για τον λόγο αυτό, τώρα ονομάζεται είτε «γέφυρα Κλειδωνιάς», είτε «γέφυρα Βοϊδομάτη». Γεφυρώνει τη δεξιά όχθη που ανήκει στο παλιό χωριό Λιατονάβιστα (τώρα Παλιά Κλειδωνιά), με την έναντι αριστερή έκταση που ανήκει στο χωριό Άγιος Μηνάς Ζαγορίου. Είναι ένα πολύ όμορφο ανθρώπινο εργοτέχνημα, απόλυτα ενταγμένο στο καταπράσινο περιβάλλον, αντίπαλο με τα φοβερά υπερκείμενα βουνά και φιλικό με τη γαλήνη του κατάντη κάμπου, το οποίο η μητέρα φύση αγάπησε, αγκάλιασε και προστατεύει. Άλλοτε, όταν οι ημιονικοί δρόμοι είχαν άλλες κατευθύνσεις απ' ότι οι σημερινοί αυτοκινητόδρομοι, εξυπηρετούσε την επικοινωνία της Κόνιτσας και των καμποχωριών της με το Ζαγόρι (Άγιος Μηνάς, Αρίστη, Πάπιγκο, κ.λπ.) και τα χωριά της εγγύς Πωγωνιανής (τώρα Πωγωνίου).

Η κατασκευή της υπάρχουσας και τώρα τοξωτής πετρογέφυρας ανάγεται στο 1853, επειδή η προϋπάρχουσα είχε γκρεμισθεί λίγα χρόνια πιο πριν. Ιδού τι έγραψε⁴ σχετικώς, κατά το 1880, ο Ι. Λαμπρίδης (1839-1891):

«Η μεταξύ των δυο τμημάτων "Ζαγορίου και Κονίτσας" εν τη θέσει "Βοϊδομά-

τι" νυν μόλις κατάρθωσε δια 37.000 γρ. να κτίση (1853) η Μαλκίζ Χανούμ του Μαλκή πασά, ενώ πολλοί άλλοι προ αυτής επεχείρησαν να στερεώσωσιν ενταύθα γέφυραν και **απέτυχον**. Μεταξύ δε τούτων μνείας δικαιούται να τύχη ο εκ Μπάγιας του Ζαγορίου Γ. Κ. Μπερζεγιάννης, δαπανήσας (1844) γρ. 19.000.».

Την προϋπαρξη αφιδωτής γέφυρας εκεί, παλιότερης αυτής του 1853, βεβαιώνει ο Άγγλος William Leake⁵ (1777-1860), ο οποίος το 1809 πέρασε από πάνω της και γράφει γι' αυτήν (σε μετάφραση): «Η γέφυρα είναι της συνήθους **αλβανικής** κατασκευής, πολύ υψηλή και στενή».

Ο χαρακτηρισμός «αλβανικής κατασκευής», δηλ. τοξωτή «πολύ υψηλή και στενή», θα οφείλεται μάλλον στο ότι ο W. Leake θα είδε και άλλες παρόμοιες γέφυρες βορειότερα, στη Β. Ήπειρο και την Αλβανία.

Το ίδιο περίπου έτος, περνάει τον Βοϊδομάτη πάνω από αυτήν τη μονότοξη γέφυρα και ο Γάλλος Fr. Rouqueville⁶ (1770-1838), πηγαίνοντας προς Κόνιτσα μέσω Ζαγορίου. Δεν αναφέρει κάποιο χαρακτηριστικό της, απλώς τη θεωρεί πολύ παλιά, της εποχής των Κομνηνών, [το τελευταίο παντελώς ατεκμηρίωτο].

Και υστερότερα υπήρχε εκεί γεφύρωση, αφού σημειώνεται ευκρινώς σε χάρτη⁷ του 1831 που σχεδίασε ο Κοσμάς ο Θεσπρωτός (1780-1852), ο οποίος, εκεί-

να τα χρόνια, ήταν δάσκαλος στην κοντινή Αρτσιόστα (τώρα Αρίστη) και στην Κόνιτσα. Η γέφυρα αυτή κατέπεσε και, παρά την γενομένη προσπάθεια να ξαναγίνει κατά το 1844, όπως γράφει ο Ι. Λαμπρίδης στο υπερκείμενο απόσπασμα, δεν κατέστη δυνατή η στερέωση γέφυρας.

Βέβαιο είναι ότι δεν υπήρχε γεφύρι εκεί το 1850. Οι πρότερες γεφυρώσεις είχαν καταπέσει. Ιδού το σχετικό κείμενο⁸ που το αναφέρει:

«... Η οδός από Αρτσιόστης εις Κόνιτσαν διευθύνεται προς ΒΑ και εις 1/2 ώρ. φθάνει εις μίαν αρχαίαν εκκλησίαν, εφ' ης υπάρχει **κεραμωτή επιγραφή 1078**. Προς ανατολὰς αυτής 1 1/2 ώρ. πέραν του ποταμού **Βοϊδομμάτι**, κείται το χωρίον **Κλειδωνιάουστα**, με 20 Έλληνες. Εκείθεν η οδός καταβαίνουσα τα διαληφθέντα όρη, εις 1 1/3 ώρ. πίπτει εις την κοιλάδα του ποταμού τούτου και πλησιάζει αυτόν. Η ποτέ ζευγνύουσα αυτόν **λιθινή γέφυρα κατεστράφη** η δε διάβασή του εν καιρώ όμβρου είναι αδύνατος.

Ο ποταμός **Βοϊδομμάτι**, πηγάζων ως έρρηται εκ των σπλάχνων του Πίνδου, αυξάνει δια της συρροής διαφόρων άλλων ναματιαίων υδάτων, περιπρέχει την κοιλάδα Κονίτσης από ΒΑ προς ΒΔ, και χωρίζων το μεν προς την δεξιάν όχθην του Κονιτιώτικον έδαφος, το δε προς την αριστεράν Ζαγορίτικον και Πωγωνιανικόν, απέρχεται ενούμενος μετά του ποταμού Κονιτιώτικου (ήτοι του Αώου) περί την θέσιν **Μεσογέφυρα**. Η γεφύρωσις αυτού είναι **δύσκολος** ως εκκελιζόντος εντός της πεδιάδος και κατὰ κλύνοντος τας πέριξ γαίας ...».

Εξ αυτού συμπεραίνω ότι ορθώς ο Ι.

Λαμπρίδης, στην προειρημένη γραφή του, σημειώνει ότι είχαν αποτύχει πολλοί άλλοι να στερεώσουν εκεί γέφυρα πριν το 1853.

Σε πολλά «Οδοιπορικά» βιβλία που κυκλοφόρησαν από το 1878 έως και το 1886, η γέφυρα αναφέρεται ως υπάρχουσα και διαβατή, χωρίς να περιγράφουν οι συγγραφείς αυτοί τα επί μέρους τεχνικά χαρακτηριστικά της, [π.χ. ο Β.Δ. Ζώτος-Μολοσσός, ο Αντώνιος Μπληράκης, το Υπουργείο Στρατιωτικών, κ.α.].

Σε αντίθεση με την «πολύ υψηλή και στενή» γέφυρα που περιγράφει ο W. Leake, η υπάρχουσα, διαβατή και τώρα, είναι μια πανέμορφη κατασκευή, εξίσια ενταγμένη στο τερπνό και κατάφυτο με πλατάνια τοπίο της περιοχής. Η θέα της αναδύει μια αίσθηση σπάνιας αρμονίας που ευφραίνει τον θεατή, επιβεβαιώνοντας τη ρήση «κρυφήν αρμονίην κρέσσων φανεράς». Έχει ένα χαμηλωμένο τόξο, το οποίο, ενώ δεν είναι, **δείχνει** να είναι κυκλικό τμήμα μεγάλης διαμέτρου, με χορδή 20,40 μ και αντίστοιχο βέλος 5,70 μ, στα σημεία του εσωραχίου όπου αρχίζουν οι θολίτες λίθοι του βοηθητικού στεφανιού. Αν η καμπύλη είναι κύκλος, τότε η ακτίνα του είναι $R_1 = 12,00$ μ, με βάση τον τύπο $R = (4\beta^2 + x^2)/8\beta$, (όπου $\beta = 5,70$ το βέλος, και $x = 20,40$ η χορδή). Το συνολικό άνοιγμα του εσωραχίου πιο χαμηλά, στα σημεία γένεσης του κύριου τόξου, είναι 21,00 μ, με αντίστοιχο ύψος 7,50 μ, ενώ από την κοπή το ύψος είναι περί τα 8,00 μ. Τα στοιχεία αυτά και για κυκλική καμπύλη δίδουν ακτίνα $R_2 = 11,10$ μ, (με βάση τον παραπάνω μαθηματικό τύπο, όπου $\beta = 7,50$ το βέλος/ύψος, και $x = 21,00$ η χορδή/άνοιγ-

δωνιά) και η συνεχόμενη με αυτήν πλαγιά, ονομάζεται και τώρα μονολεκτικά «Κωστάκη_ούρια» (= του Κωστάκη το γεφύρι), [συνεκφορά της αλβανικής Kostaqit ura, ορθότερα Ura e Kostaqit, αφού στην αλβανική urë (= η γέφυρα)]. Έτσι την ονόμασαν στο παρελθόν οι αλβανόφωνοι τσιφλικάδες μπέηδες που διαφέντευαν τα πεδινά χωράφια του κάμπου της Κλειδωνιάς, στα κατάντη της γέφυρας. Η άποψη αυτή προϋποθέτει ότι η τοπωνυμία αναφέρεται στην υπάρχουσα γέφυρα του 1853, που είναι το πιθανότερο και λογικότερο, διότι οι πρότερες, επάλληλες, ανεπιτυχείς γεφυρώσεις που αναφέρει ο Ι. Λαμπρίδης, [ιδέ απόσπασμα πιο πάνω], δεν θα πρόλαβαν να καθιερώσουν τοπωνυμία, και ασφαλώς η θέση έμεινε για πολλά χρόνια αγεφύρωτη. Απαιτείται πολύς χρόνος για να εμποδωθεί και επικρατήσει ένα τοπωνύμιο, υποκαθιστώντας πολλές φορές κάποια πρότερη ονομασία· και αυτόν τον έχει η διασωζόμενη και τώρα γέφυρα του 1853 και είναι επαρκέστατος να αντικαταστήσει όποια άλλη ονομασία της θέσης, ακόμη και αυτήν που ενδεχομένως θα είχε πριν το 1809, όταν εκεί υπήρχε η προηγούμενη γέφυρα που μνημονεύει ο Leake και ο Pouqueville.

Γνωρίζουμε ότι κορηγός της γέφυρας του 1853 είναι μια μουσουλμάνα, γνωστή και κατ' όνομα, [όρα πιο πάνω απόσπασμα του Ι. Λαμπρίδη]. Αυτή διαφοροποιείται πλήρως από τον χριστιανό Κωστάκη, ο οποίος, αφού δεν ήταν κορηγός, μόνο γεφυροποιός μπορεί να είναι. Φαίνεται πως, μετά από πολλές αποτυχημένες προσπάθειες γεφύρωσης που απογοήτευσαν

και ταλαιπώρησαν επικώριους και διαβάτες επί πολλά έτη, αυτός ήταν ο **μόνος** που κατόρθωσε να σπεριώσει εκεί το 1853 το σημερινό καταπληκτικό γεφύρι, δείχνοντας πόσο άξιος, εύτεχνος και παρτολμος γεφυροποιός ήταν. Το μέχρι τότε ανέφικτο, από ευάριθμους άλλους πρωτομάστορες και κορηγούς, επιτεύχθηκε από τον θαρραλέο και γνωστικό, όπως όλα τα παραπάνω δείχνουν, τέκτονα Κωστάκη, γεγονός που εντυπωσίασε τους αλβανόφωνους μπέηδες τιμαριούχους της περιοχής και κατέπληξε τους απελπισμένους χωριανούς. Έκθαμβοι από το κάλλος και την τελειότητα του έργου, έδωσαν στο γεφύρι το όνομα του γεφυροποιού τέκτονα, κατά σπάνια εξαίρεση¹¹ προς τα εθισμένα, για να εκφράζουν εσαεί την ευγνωμοσύνη τους, που τόσο τους ωφέλησε με την ασύγκριτη τέχνη του.

Σε κάθε άλλη ενάντια περίπτωση, δηλ. η τοπωνυμία να σχετίζεται με προγενέστερη του 1853 γέφυρα, που, αν και δεν δείχνει πιθανή, ίσως ακνοφαίνεται από εκείνο το «αλβανικής κατασκευής» του Leake και τον αλβανικό τύπο της τοπωνυμίας «Κωστάκη_ούρια», αυτός ο Κωστάκης θα ήταν ο κορηγός της γέφυρας, όπως κατά κανόνα συνήθιζαν παλιά να τις ονομάζουν από το όνομα του χρηματοδότη.

Ερευνητέο, λοιπόν, το ποιος ήταν αυτός ο πρωτομάστορας με το ελληνοχριστιανικό επώνυμο **Κωστάκης**. Μέχρι τώρα δεν δημοσιεύτηκε¹² κάτι σχετικό, ή ίσως εγώ δεν το βρήκα στην ομοιοθεματική βιβλιογραφία. Στα κοντινά χωριά, την Κλειδωνιά (παλιά Λιατονάβιστα) και τον Άγιο Μηνά, στα οποία ανήκουν οι εκατέρωθεν

όχθες, δεν υπάρχει θύμηση για επώνυμο «Κωστάκης». Τόσο τα χωριά αυτά και τα πλησιόχωρα καμποχώρια της Κόνιτσας, όσο και τα τριγύρω Ζαγοροχώρια και Πωγωνοχώρια, δεν ήταν ποτέ μαστοροτόποι. Άρα, ο τέκτονας Κωστάκης πρέπει να αναζητηθεί σε άλλους τόπους, πιο μακρινούς, που σχετίζονται με τη δομική τέχνη της πέτρας· ίσως στα εγγύς μαστοροχώρια¹³ της Κόνιτσας, ή και πιο μακριά, στα ελληνοχριστιανικά μέρη της Β. Ηπείρου.

Η παράδοση¹⁴ και η δημιουργική λαογραφία διέσωσαν το ακόλουθο επεισόδιο που συνέβη, σε απώτερους χρόνους, πάνω στη γέφυρα: «... *Δυο μεγάλες και πλούσιες οικογένειες συγκρούστηκαν για ζήτημα τιμής πάνω στο γεφύρι. Η μια ήταν η οικογένεια του Γεραίνη και η άλλη ήταν η οικογένεια του Σταμάτη. Νύφη η κόρη του Γεραίνη περνούσε μαζί με την οικογένεια και τους συγγενείς της πάνω από το γεφύρι, όταν ρίχτηκε πάνω τους η οικογένεια του Σταμάτη μαζί με φίλους. Στη μάχη που ακολούθησε σκοτώθηκαν μεταξύ άλλων ο Γεραίνης με τη γυναίκα του και δυο ξαδέρφια της νύφης. Από τότε τραγουδιέται και το μοιρολόγι της κόρης του Γεραίνη: "Δεν τον αλλάζω τον ακό / να πω άλλο τραγούδι / έχασα κύρη και κυρά και δυο πρώτα ξαδέρφια /"*».

Η παραπάνω παράδοση έχει την ακόλουθη ιστορική¹⁵ στήριξη: «... Το 1598 στην κώμη **Άγιος Μηνάς**... επήγαν Καραμουράτες για να επιβάλουν την τάξη στα γένη των τιμαριωτών **Σταμάτη** και **Γερένη**, αλλά, επειδή ένα μέλος της ομάδας τους δάρθηκε από κατοίκους, έβαλαν φωτιά στον οικισμό ...».

Εκ του συγκερασμού των δυο κειμένων και τη συνένωση της ιστορίας με την παράδοση, εφόσον βέβαια τα προαναφερόμενα επεισόδια είναι αληθή, συμπεραίνεται ότι υπήρχε «γέφυρα Κλειδωνιάς» έκτοτε, από το 1598, η οποία, αν άντεξε περί τα 200 χρόνια, ίσως να ήταν αυτή που είδε ο W. Leake το 1809.

Από το 1982, η γέφυρα διαθέτει ονομαστικό «τίτλο κήρυξης». Η ελληνική Πολιτεία κήρυξε το γεφύρι διατηρητέο πολιτιστικό μνημείο με το [Φ.Ε.Κ. 628 Β'/26-08-1982], μαζί με άλλα 22 θολογυριστά γεφύρια του νομού Ιωαννίνων, και έκτοτε προστατεύεται, τουλάχιστον νομικώς.

Η γέφυρα συντηρήθηκε το 1987, εκ νέου το 2012, και θα στέκει εκεί για πολλά ακόμη χρόνια, για να υμνεί τον αφανή και παράτολμο πρωτομάστορα που την έστησε και να εμπνέει τους ευφάνταστους λαογράφους.

Σημειώσεις

1. Το σημερινό χωριό «Κλειδωνιά» είναι γέννημα και διαδοχος του παλιού χωριού «Λιατονάβιστα/Κλειδωνιάβιστα», το οποίο κείται ψηλά στο βουνό Τύμφη. Για την ερμηνεία του οικωνυμίου αυτού, όρα βιβλίο σημ. 2, σελ. 49.

2. «**Βοϊδομάτης** ο: Παρέφθαρται από το Σλ. *vodomatī*, και είναι γλωσσικό κατάλοιπο του σλαβικού εποικισμού των μεσαιωνικών χρόνων. Αποδίδεται ως «**Νερομάνα**», δηλ. ποτάμι με πολύ πηγαίο νερό, από το παλ. Σλ. *vo-da* (= νερό) + παλ. Σλ. *matī* (= μάνα, μήτρα), σε συνδυασμό με το παλ. Σλ. *matica* (= νερομάνα, θρυσομάνα, πηγή). Είναι γνωστό και αληθές ότι το ποτάμι αυτό έχει άφθονο πηγαίο και γάργαρο νερό, γεγονός που το ονομάτισε.

Η εύκολη φωνητική ερμηνεία “βοΐδιου μάτι” είναι παντελώς άσχετη”. [Αντιγραφή από το βιβλίο “Τοπωνύμια και Οικωνύμια των Μαστοροχωρίων της Κόνιτσας”, του Θωμά Β. Ζιώγα, Αθήνα 2013, σελ. 73].

3. “**Βίκος ο:** Το βαθύ φαράγγι από το οποίο διέρχεται ο «Βοϊδομάτης» ποταμός, πριν εκβάλει στον ποταμό «Αώο». Ερμηνεύεται ως «**Τόπος με νχώ/αντίλαλο**», από το παλ. Σλ. *vik* (= κραυγή, φωνή – νχώ, αντίλαλος) > Βουλγ. *vikat* (= κραυγάζω, φωνάζω, Αλβ. *vikas*). Οι επισκέπτες του θα παρατήρησαν ότι το θεόρατο φαράγγι απηχεί τη φωνή τους, σαν ένα φυσικό ηχείο. Αυτό το φαινόμενο της ηχώ/αντίλαλου έδωσε και το όνομα στο φαράγγι”. [Αντιγραφή από το βιβλίο της σελ. 2, σελ. 73]. | Σημειώνω ότι «Βίκος» ονομάζεται και το ποτάμι που ρέει μέσα στο φαράγγι: πιο συγκεκριμένα το τμήμα από τη μακρινή «γέφυρα Μίσου» και κάτω, μέχρι σχεδόν χαμηλά από το χωριό Βίκος (παλιό Βιτσικό) όπου οι κύριες πηγές του Βοδομάτη.

4. Στο βιβλίο του “Περὶ τῶν ἐν Ἠπειρῷ ἀγαθοεργημάτων”, ἐν Αθήναις 1880, μέρος Β', σελ. 186.

5. Στο βιβλίο του *Travels in Northern Greece*, vol. IV, London 1835, p. 125.

6. Όρα “Ταξίδι στην Ελλάδα. Τα Ηπειρωτικά”, τόμ. II, έκδοση Ε.Η.Μ., Ιωάννινα 1996, σε μετάφραση Κ. Βλάχου.

7. Ιδέ αναδημοσίευση χάρτη στο βιβλίο “Η επαρχία της Κόνιτσας και η Μόλιστα επί τουρκοκρατίας”, του Χαρ. Γκούτου, Αθήνα 2003, σελ. 266.

8. Όρα αναδημοσίευση σχετικού αποσπάσματος στο περ. “Κόνιτσα”, τεύχ. 176/ 2014, σελ. 153-157, σε επιμέλεια Θωμά Β. Ζιώγα., από το χειρόγραφο τεύχος του Βασ. Νικολαΐδη “Στρατιωτική Γεωγραφία της ευρωπαϊκής Τουρκίας, και ιδίως των ομόρων της Ελλάδος επαρχιών, ήτοι Θεσσαλίας, Μακεδονίας,

Ηπείρου και Αλβανίας”, ἐν Αθήναις 1851.

9. Όρα σχέδιο όψης στο βιβλίο “Τα πετρογιόφυρα της Ηπείρου”, Ιωάννινα 2012/3, σελ. 76-77, έκδοση της ΥΝΜΤΕΗ (Περιφέρεια Ηπείρου). Οι διαστάσεις που γράφονται στο κείμενο της σελ. 77 του βιβλίου αυτού είναι άσχετες με αυτές του ακριβούς σχεδίου της όψης, στη σελ. 76, γιατί γράφτηκαν εκ των υστέρων από άτομο που δεν ήταν τεχνικός. Προσωπικά, ως πολιτικός μηχανικός, επιπτεύομαι το τεχνικό σχέδιο.

10. Για τον πρακτικό τρόπο χάραξης της έλλειψης από τους γεφυροποιούς πρωτομάστορες, όρα βιβλίο “Κουδαρίτικα”, Αθήνα 2010, του Θωμά Β. Ζιώγα, σελ. 100. | Στη Δύση, σε γεφυρώσεις με επίπεδες ρηχές όχθες, απαντάται το χαμηλωμένο ελλειπτικό τόξο από τα μεσαιωνικά χρόνια. Τέτοιες διάσημες γέφυρες είναι η γέφυρα Πόντ’ Αβινιόν στον ποταμό Ρον της Γαλλίας (1177/87) με 20 καμάρες και η γέφυρα Πόντε Βέκιο στη Φλωρεντία (14^{ος} μ.Χ. αιώνας) με 3 καμάρες.

11. Λίγα είναι τα γεφύρια που φέρουν το όνομα του πρωτομάστορα, αλλά υπάρχουν, π.χ. το «γεφύρι του Κολοκύθα» (1892) στην Ευρυτανία, το «γεφύρι του Φίλου» (1908) στον Άραχθο, το «γεφύρι του Μανώλη» (1659) στην Ευρυτανία.

12. Ευχαριστώ τον φίλο και διζήμονα μελετητή των Ηπειρωτικών πέτρινων γεφυριών Σπ. Μαντά, που με πληροφόρησε ότι ο πολυγραφότατος Αλβανός ερευνητής Valter Shtylla έγραψε (σε αλβανική γλώσσα) ότι το γεφύρι το έκτισαν μαστόροι από τη περιοχή της Λιουντζουριάς (Λιούντζης), της σημερινής νότιας Αλβανίας, απέναντι από το Αργυρόκαστρο, **χωρίς όμως τεκμηρίωση**, αφού δεν αναφέρει την πηγή και δεν παραθέτει κάποιο πειστήριο. Απαριθμώντας τούτος έργα των μαστόρων της Λιουντζουριάς στην Ελλάδα, μεταξύ των άλλων μιλάει και για “...ura e Kon-

icls mbi lumin e Voidhomadhit”, δηλ. για ένα “γεφύρι της Κόνιτσας στον ποταμό Βοϊδομάτη”, [όρα Valter Shtylla, “Ndertuesit shqiptare te rrugeve dhe urave gjate shekujve”, XV-IX, «Monumentet», 2/1988, 146].

13. Δεν μπόρεσα να ανιχνεύσω επώνυμο «Κωστάκης» στα μεγάλα μαστοροχώρια της Κόνιτσας. Μόνο στο μαστοροχώρι Ελεύθερο (πρώην Γκριμπάνι) της Κόνιτσας υπάρχει γένος με επώνυμο «Κωστάκης». Ο απώτερος πρόγονος που ακόμη θυμούνται εκεί γεννήθηκε περί το 1888, [όρα “Γενεαλόγηση των οικογενειών του Ελεύθερου Κονίτσης, νομού Ιωαννίνων”, του Νικ. Κατί, Ιωάννινα 2007].

Θύμηση για προγενέστερους προγόνους, και δει γεφυροποιούς, δεν διασώζεται.

14. Ιδέ Σπ. Μαντά, “Τα Ηπειρώτικα γεφύρια”, έκδοση Λαϊκό Πολύπτυχο, Αθήνα 1984, σελ. 38.

15. Όρα “Η επαρχία της Κόνιτσας στους αιώνες 13^{ος} έως 19^{ος}”, του Χαρίλ. Γκούτου, σελ. 47, ανάτυπο από τον τομ. 17 της «Μνημοσύνης», Αθήνα 2006/9, με παραπομπή στον Ι. Λαμπρίδη.

Αθήνα, Απρίλης 2016
Θωμάς Β. Ζιώγας
Email: thovaziogas@gmail.com

Η «γέφυρα Κλειδωνιάς» στον Βοϊδομάτη, το 1999. Όψη κατάντης. Στην αριστερή όχθη φαίνεται η κενή κόγχη. [Πηγή: “Τα πέτρινα γεφύρια της Ελλάδας”, του Αργ. Δ. Δημητράκη, εκδόσεις Αδάμ, Αθήνα 1999, σελ. 56].

Η «γέφυρα Κλειδωνιάς» σε αποτύπωση και σχέδιο του 1987. Κατάντης όψη. [Πηγή: “Τα πετρογιόφυρα της Ηπείρου”, Ιωάννινα 2012/3, σελ. 76, έκδοση ΥΝΜΤΕΗ (Περιφέρεια Ηπείρου)].

τόμους τούτους και άλλου για την σχολική εκπαίδευση στο Γανναδιό μετά το 1870, ενώ για τους προ του 1750 χρόνους δεν γνωρίζουμε τίποτα σχετικό. Οι χρονολογίες γέννησης και θανάτου των αναφερομένων εδώ προσώπων σημειώνονται κατά το πλείστον όπως τις υπολόγισα κατά προσέγγιση.

Οι κάτοικοι του Γανναδιού το 1874 ήσαν 555, το 1850 ήσαν 393, κατά δε τα προγενέστερα έτη ήσαν μάλλον λιγότεροι, ιδίως προς του 1830.

Β. Δάσκαλοι. 1. Όπως είπαμε, είναι πολύ πιθανό η μονή της Μόλιστας να είχε μεριμνήσει κάποτε να παρέχονται στοιχειώδεις σχολικές γνώσεις σε αγόρια των τριών συνοικιών της Μόλιστας από εγγράμματους μοναχούς ή λαϊκούς. Το 1813 στην μονή και στις τρεις συνοικίες υπηρετούσαν 13 ιερείς και το 1841 στο Γανναδιό υπηρετούσαν 3 ιερείς. Εκ τούτων προκύπτει ότι το 1813 στην μονή υπηρετούσαν 4-6 ιερείς (οι οποίοι, όπως όλοι οι ιερείς, έπρεπε να είναι εγγράμματοι).

Από τους Γανναδιώτες ιερείς που γεννήθηκαν κατά τα έτη 1775-1842 και που είναι πιθανό να έχουν διδάξει ανάγνωση και γραφή τουλάχιστον, σε αγόρια του χωριού, γνωρίζουμε τους εξής δέκα (εντός παρενθέσεων σημειώνονται τα έτη γέννησής τους): Ζήσης ή Ζήκος (1775), Αλέξης (1780), Βασ. Αδάμος (1790), Χρ. Κωνσταντίνου (1800), Κων. Τσανάδης ή Οικονόμος (1806), Ι.Κ. Χατζής (1810), Χρ. Δ. Τσέρτος (1815), Δημ. Παπαϊωάννου (1835), Δημ. Αδάμου-Τζιμινάδης (1840), Αλέξης Χ. Τσέρτος (1842).

2. Τρεις χειρόγραφες σημειώσεις που βρέθηκαν σε βιβλία ναών του Μποτισφαριού αναφέρουν: «εγώ ο φότης δάσκαλος έως 1787», «1816 αναστάσι μαθηματικός», «γεώργιος Χρήστου Παπαδημητρίου εκρημάτισεν διδάσκαλος τω 1864 και 65 και 66». Ο τρίτος από αυτούς είναι μάλλον εκείνος που έγραψε σε βιβλίο ναού της Πλάβαλης: «1855-1856 δάσκαλος Παπαχρήστου από μαχαλά Γαναδιό».

Δεν γνωρίζουμε αν οι τρεις αυτοί δάσκαλοι δίδασκαν σε παιδιά της Μόλιστας γενικά ή μόνον μιας συνοικίας της και εντός ή εκτός της μονής. Επίσης δεν γνωρίζουμε αν ο δάσκαλος Κων. Γέγιος, που μνημονεύεται σε επιγραφή του 1864 επί του ενοριακού ναού της Μεσαριάς, δίδασκε σε παιδιά μόνον της Μεσαριάς ή και των άλλων δύο συνοικιών.

Μετά το 1813 είναι πολύ πιθανό μερικά αγόρια του Γανναδιού να δίδαχθηκαν γράμματα στο γειτονικό δασκαλοχώρι Σταρίτσανη, όπου ο χωριανός ιερέας Παν. Καραλούλης ή Πολύκαρπος (περίπου 1770-1840), που είχε σπουδάσει στα Γιάννενα, εμόναζε σε πουχαστήριό του και δίδασκε γράμματα σε αγόρια του χωριού του, κατά δε τις νύχτες δίδασκε σε αγόρια γειτονικών χωριών φιλοξενούμενα στο πουχαστήριο.

Από την Σταρίτσανη καταγόταν και ο δάσκαλος Γεώργιος Τζούννης (περίπου 1780-1850), ο οποίος σπούδασε στα Γιάννενα και στην Κέρκυρα, έγινε συνεργάτης του Καποδίστρια και δίδαξε εις Μπιόλια, Αίγινα, Ναύπλιο, Σταρίτσανη και Κόνιτσα, έπειτα δε, για κάποια έτη της δεκαετίας του 1840, στην Μόλιστα.

Στο Γανναδιό δίδασκαν και οι εξής δάσκαλοι: ο συγχωριανός Χρ. Τσέρτος (1780-

1846) μάλλον σε κάποια έτη της περιόδου 1820-40, ένας Γκρισμπανίτης ίσως σε κάποια έτη της περιόδου 1850-64, πιθανώς ο προαναφερθείς Γ. Παπαχρήστου (Πρωτόπαπα ή παπαδημητρίου), που μάλλον ήταν γιός του Γανναδιώτη Δήμου Τσέρτου, τουλάχιστον κατά τα έτη 1864-66, και βέβαια ο Γανναδιώτης Γεώρ. Γιούτσος (1845-1913) μάλλον σε κάποια έτη της περιόδου 1867-70.

Γ. Εγγράμματοι. 1. Μεταξύ των Γανναδιωτών που ήσαν εγγράμματοι ή τουλάχιστον γνώριζαν να γράφουν πριν από το 1870, γνωστοί μας είναι οι εξής: α) Οι προαναφερθέντες δέκα ιερείς, β) Οι 4 χωριανοί δάσκαλοι Χρ. Τσέρτος, γενν. 1780, Γ. Χρ. Τσέρτος, γενν. 1835, Γ. Γιούτσος, γενν. 1845, Χρ. Οικονομίδης, γενν. 1850. γ) Οι παρακάτω υπό 2 αναφερόμενοι 19 γραφείς διασωθέντων χειρογράφων κειμένων. δ) Οι παρακάτω υπό 3 αναφερόμενοι 69 χωριανοί που γεννήθηκαν στην περίοδο 1755-1860 και υπέγραψαν σε διασωθέντα δικαιοπρακτικά έγγραφα. Συνολικά πρόκειται για 102 Γανναδιώτες. Πιθανότατα υπήρξαν και πολλοί άλλοι εγγράμματοι, αλλά γι' αυτούς δεν διασώθηκαν πληροφορίες.

2. Το πιο παλιό γνωστό μας κείμενο γραμμένο από Γανναδιώτη είναι το εξής σημείωμα: «18.8.1794. Εγώ ο Θεόδωρος Κοντούλης σαν σήμερα ήλθα από την Πόλη πριν από 20 χρόνια τσομπάνος». Πιθανότατα ο γράφας γεννήθηκε περί το 1740 και άρα έμαθε γράμματα κατά την τετραετία 1746-50.

Ο Τζήμος Τζαπάρης, που γεννήθηκε περί το 1760, έγραψε πολυσέλιδο κείμενο, το οποίο περιείχε γιατροσόφια και το οποίο το 1812 μεταγράφηκε τροποποιημένο από τον Γεώργιο Τζάντο (μάλλον Ξάνθο) που γεννήθηκε το 1780 περίπου.

Πολλά από τα διασωθέντα δικαιοπρακτικά έγγραφα Γανναδιωτών είχαν γραφεί από τους εξής χωριανούς (σε παρενθέσεις σημειώνονται τα έτη γέννησής τους): Βασ. Κ. Χατζής (1775), Βασ. Κοντούλης (1815), Νικ. Β. Χατζής (1820), Γ. Τσέρτος (1823), Αναγνώστης Τσέρτος (1845), Χρ. Ξινός (1850), Χαρ. Ξινός (1855). Οι τρεις πρώτοι διέτελεσαν μουχτάρηδες του χωριού.

Ο Ευάγγελος Ζ. Ξινός (1815-94) κατέγραψε σε δύο πολυσέλιδα τετράδια τα έσοδα και τα έξοδά του ως διαχειριστού του κληροδοτήματος του Ν. Ξινού και της προσωπικής του περιουσίας. Ο Νικ. Κ. Γκουβέλης (γενν. 1815) σημείωσε σε τετράδιο πόσα χρήματα και γιατί όφειλε και του όφειλαν. Οι επίτροποι του ενοριακού ναού Κων. Χατζής (γενν. 1850), Χρ. Βασιλείου ή Βλαχιώτης (γενν. 1854) και Αθ. Αναστασίου ή Νάτσιος (γενν. 1860) κατέγραψαν σε πολυσέλιδα τετράδια τα έσοδα και τα έξοδα του ναού και τις αιτιολογίες τους. Ο δάσκαλος Χρ. Οικονομίδης (γενν. 1850) κατάρτισε πολυσέλιδο κτηματολόγιο του χωριού το 1870 με ωραία γράμματα.

Οι αδελφοί Χριστόδουλος και Κώστας Ν. Γκουβέλης (γενν. 1834, 1845) και ο Χριστόδουλος Τζιμινάδης (γενν. 1864) έγραψαν και έστειλαν σε συγγενείς τους επιστολές που είχαν λίγα μόνον ορθογραφικά και συντακτικά λάθη.

3. Σε σωζόμενα δικαιοπρακτικά έγγραφα, 69 Γανναδιώτες που γεννήθηκαν κατά

τα έτη 1755-1860, σημείωσαν τα ονοματεπώνυμά τους και συνήθως μια από τις εξής λέξεις: υπόσχομαι, μαρτυρώ, παρών. Οι περισσότεροι είχαν εργασθεί επαγγελματικά ως οικοδόμοι, τουλάχιστον αρχικά. Δεν περιλαμβάνω τους προαναφερθέντες εγγράμματους.

Παραθέτω τα ονόματά τους με την χρονολογική σειρά του έτους γέννησής τους, το οποίο προτάσσω: 1755 Κων. Χατζής. 1775 Βασ. Χατζής. 1777 Αντ. Κοντούλης. 1780 Ζ. Ξινός. 1785 Νικ. Ξινός. 1790 Χρ. Ξινός, Τζήμος Χατζής, Νικ. Κατσιλώλος. 1795 Απ. Τσανάδης Κων. Γουβέλης. 1800 Βασ. Χατζής, Βασ. Ζυγούρας. 1806 Κων. Τσανάδης ή Οικονόμος. 1810 Νικ. Τσανάδης, Κων. Ξινός. Χρ. Παπαζήκος, Ι. Γκουβέλης. 1815 Νικ. Αδάμος, Βασ. Τσανάδης, Αντ. Χατζής. 1820 Νικ. Χατζής, Δημ. Πορφύρης, Χρ. Γκουβέλης, Χρ. Τζιμινάδης, 1825 Σίμος Τσέρτος, Βασ. Χ. Ξάνθος, Γ. Ζυγούρας, Νικ. Ζυγούρας. 1827 Γ. Γκουβέλης. 1830 Βασ. Γκαρμπόσδας. 1835 Ι. Γκαρμπόσδας, Αν. Νάτσιος, Ν. Πορφύρης. Δ. Ζυγούρας, Γ. Κατσιλώλος. 1838 Φ. Γκούτος. 1840 Δημ. Γκούτος, Παν. Αδάμος, Στέφ. Τσανάδης, Ι. Τσανάδης, Βασ. Παπαζήκος, Λ. Παπαζήκος, Β. Γιούτσος, Χρ. Γκουβέλης, Ι. Σταμούλος. 1845 Γ. Τσανάδης, Ζ. Τσανάδης, Χρ. Παπαζήκος, Ζ. Ξινός, Χρ. Πορφύρης. 1847 Δ. Παπαλέξης. 1850 Χρ. Ξινός, Ν. Γκαρμπόσδας, Ν. Βασιλείου ή Βλαχιώτης, Ν. Γκουβέλης, Β. Πορφύρης. 1855 Χαράλ. Ξινός, Ι.Κ. Ξινός, Β. Μανθάς, Αντ. Γκαρμπόσδας-Χατζής, Β. Γκουβέλης. 1856 Γ. Γκούτος. 1859 Κ. Αδάμος, Χαρ. Παπαζήκος. 1860 Χαρ. Ξάνθος, Κ. Κατσιλώλος, Δ. Γκουβέλης, Δ. Γκαρμπόσδας, Β. Παπαδημητρίου.

ΑΧΤΙΔΑ ΦΩΤΟΣ, ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΕΛΠΙΔΑΣ

Η ΕΠΑΝΑΓΕΥΑΓΓΕΛΙΖΟΜΕΝΗ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΑΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΓΡΗΓΟΡΗ, ΘΕΟΛΟΓΟΥ, ΠΡΩΤΗ ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ

Τα μεγάλα βιβλία, όπως η ΒΙΒΛΟΣ, δεν αποσιωπούν την τραγικότητα της ζωής και της ιστορίας, αλλά αντίθετα, την αποκαλύπτουν για να αναμετρηθούν μαζί της...

Ο Μπάρτ δεν θεωρητικολογεί, δεν αρκείται σε γενικές διαπιστώσεις. Έχει συνολική άποψη για τον κόσμο. Αυτό θα του επιτρέψει να μην εγκλωβιστεί στη φι-

λοσοφική αφαίρεση. Η ανάσα του είναι μεγάλη, ο ορίζοντάς του πλατύς· μονάχα μέσα από τη σχέση του με τον Θεό, πι- στεύει ο Μπάρτ, μπορεί ο άνθρωπος να βρει τις δυνάμεις να αντιπαλέψει το κακό μέσα του και γύρω του, την καθημερινή, «τετριμμένη βία και αδικία του κόσμου μας, αυτήν ενώπιον της οποίας το μεγαλείο κάθε ιδανικού σωριάζεται, δηλαδή την αν-

θρώπινη ελλειματικότητα. Η ΒΙΒΛΟΣ δεν περίμενε τον Μάρτ για να μιλήσει για την πώση, την αδικία και την αλλοτρίωση του ανθρώπου...».

(KARL BARTH, «Η προς Ρωμαίους επιστολή. Άρτος Ζωής, σελ. 686).

Η κοινωνία μας είναι άδικη, σκληρή, εγωϊστική, ανήθικη. Στηρίζεται στην κλοπή και στην απάτη, λατρεύει το χρήμα και τρέφει τον πόλεμο.

Η Ε. Ευρώπη από ελπίδα και όραμα του λαού της, έγινε η Ευρώπη της οικονομικής Ελίτ, της ανεργίας, της φτώχειας, της ανασφάλειας, του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, της μισαλλοδοξίας, του ευρωσκεπτικισμού, της γραφειοκρατίας, της αναποτελεσματικότητας, της αποσύνθεσης.

Την ανάγκη ριζικών αλλαγών, ώστε η σημερινή «γνράσκουσα και καταβεβλημένη Ευρωπαϊκή Ένωση να ξαναγίνει «σημείο αναφοράς για την ανθρωπότητα», υπογράμμισε ο ΠΑΠΑΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ από το βήμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο Στρασβούργο.

Στη διάρκεια της ομιλίας του, η οποία διεκόπη αρκετές φορές από παρατεταμένα χειροκροτήματα, Ο ΠΑΠΑΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ περιέγραψε το πορτρέτο: «Μιάς Ευρώπης, η οποία δίνει την εντύπωση της γιαγιάς, μιας Ευρώπης που δεν είναι πλέον γόνιμη και δραστήρια». Σε άλλο σημείο της ομιλίας του, έθεσε το «θεμελιακό ερώτημα με ποιόν τρόπο θα επαναφέρει (η Ε.Ε.) την ελπίδα για το μέλλον, ξεκινώντας από τη νέα γενιά».

Η απάντηση, κατά τον ποντίφικα, μπορεί να αποζητηθεί σε μια τοιχογραφία του

ΡΑΦΑΗΛ που βρίσκεται στο Βατικανό και απεικονίζει τη «Σχολή των Αθηνών», με τον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη στο κέντρο της, «Ο Πλάτωνας δείχνει με το δάκτυλό του ψηλά, προς τον ουρανό, τον κόσμο των ιδεών. Ο Αριστοτέλης δείχνει προς τα έξω, προς τον παρατηρητή, προς τον κόσμο της πραγματικότητας. Αυτή η εικόνα είναι και η ιστορία της Ευρώπης, που συνδέει τον ουρανό και τη γη», κάνοντας λόγο για την ανάγκη συνδυασμού του θείου, του υπερβατικού, με τη συγκεκριμένη ικανότητα της Ευρώπης να αντιμετωπίζει καταστάσεις και προβλήματα...».

Άθελά σου έρχεσαι σε επαφή με τα βαθυστόχαστα λόγια του οικουμενικού λογοτέχνη ΝΙΚΟΥ ΚΑΤΖΑΝΤΖΑΚΗ: «Κοιτάω γύρω μου, κοιτάω μέσα μου, η αρετή τρελάθηκε, η γεωμετρία τρελάθηκε, η ύλη τρελάθηκε. Πρέπει να 'ρθεί πάλι ο νους ο νομοθέτης να βάλε καινούργια τάξη, καινούργιους νόμους. Πιό πλούσια αρμονία να γίνει ο κόσμος». Αλλά και ο ΛΟΓΟΣ του Θεού: «Εν αρχή ήν ο ΛΟΓΟΣ, και ο ΛΟΓΟΣ ήν προς τον Θεόν, και ο Θεός ήν ο ΛΟΓΟΣ...».

Με ανοιχτά τα βιβλία της ζωής και της ελπίδας, τη ΒΙΒΛΟ και την ΠΑΤΕΡΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ, η καρδιά της Ορθοδοξίας άρχισε να χτυπά στη Μεγαλόνησο, μέσα από την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο, που πραγματοποιήθηκε από 17 έως 27 Ιουνίου στις εγκαταστάσεις της Ορθόδοξου Ακαδημίας της Κρήτης, στο Καλυμπάρι των Χανίων.

Την ιστορική ευθύνη για τη χάραξη πλεύσης με κοινή πορεία, την είχαν πάρει τον Ιανουάριο του 20/6 και οι 14 ορθόδο-

ξες εκκλησίες στην Ελβετία. Παρά τη συμφωνία οι εκκλησίες της Αντιοχείας, της Ρωσίας, της Βουλγαρίας και της Γεωργίας δεν προσήλθαν στη Σύνοδο με την επίκληση, διαφόρων διαδικαστικών ζητημάτων και προφάσεων «εν αμαρτίαις» μάλλον πολιτικής υφής.

Στις δέκα μέρες που διήρκησαν οι εργασίες της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου οι ορθόδοξοι προκαθήμενοι, με προεξάρχοντα τον πολυτάλαντο πολυεδρικό και χαρισματικό Οικουμενικό Πατριάρχη κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟ, ψυχή της όλης προσπάθειας για τη Σύνοδο, οι εκατοντάδες επίσκοποι, οι Ακαδημαϊκοί, Θεολόγοι και Πολιτικοί που συμμετείχαν, μετά από γόνιμο διάλογο και σύνθεση απόψεων διατύπωσαν μια σειρά υψηλών Θεολογικών και κοινωνικών θέσεων, ακολουθώντας κατά γράμμα την απόφαση των 14 εκκλησιών στην Ελβετία τον Ιανουάριο του 2016.

1. Η αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας τω συγχρόνω κόσμω.
2. Η Ορθόδοξη διασπορά.
3. Το αυτόνομον εν τη Ορθοδόξω Εκκλησία και ο τρόπος ανακηρύξεως αυτού.
4. Το Μυστήριο του Γάμου και τα κωλύματα αυτού.
6. Η σπουδαιότης της νηστείας και η τήρησις αυτής σήμερον.
7. Σχέσεις της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον λοιπό χριστιανικό κόσμο.

Ως προς την αποστολή της Ορθοδόξου Εκκλησίας στον σύγχρονο κόσμο «*Τόνισαν την αξία του ανθρώπινου προσώπου, την Ελευθερία και την ευθύνη, την Ειρήνη, τη δικαιοσύνη, την αποτροπή των πολέμων, τη θέση της εκκλησίας ένα-*

ντι των διακρίσεων για τον άνθρωπο, την οικονομική κρίση, επικεντρώνοντας μάλιστα και τις αιτίες της (διαρκής επιδίωξη του κέρδους, χωρίς κοινωνική ευαισθησία και ανθρωπιά), για την κλιματική αλλαγή και την προστασία του περιβάλλοντος, για την προσφυγιά, για τα όρια της βιοηθικής, το ρόλο των μέσων ενημέρωσης, την αύξηση του χάσματος μεταξύ φτωχών και πλουσίων και των αιτών...».

Την έναρξη της πανορθοδόξου συνόδου χαιρέτησε, μέσω twitter και ο Πάπας ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ. Συγκεκριμένα έγραψε: «*Ας ενωθούμε στην προσευχή με τους Ορθοδόξους αδελφούς και αδελφές μας για την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Ορθόδοξης Εκκλησίας, που αρχίζει σήμερα στην Κρήτη*».

Μετά τη θεία Λειτουργία και τον Εσπερινό του Αγίου Πνεύματος, οι προκαθήμενοι των Ορθοδόξων Εκκλησιών και ο θεανθρωποκεντρικός και κοινωνικοκεντρικός Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ μετέβησαν στα γραφεία της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κρήτης, όπου ο Αρχιεπίσκοπος ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ παρέθεσε δεξίωση προς τιμήν τους.

Στον χαιρετισμό του προς τους προκαθήμενους, ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, μεταξύ άλλων, έκανε μια ιστορική αναδρομή στην πορεία της Ορθοδόξου Εκκλησίας, αναφερόμενος! «*Στην οικουμενική Σύνοδο, την οποία συγκάλεσε στη Νίκαια της Βιθυνίας Ο ΜΕΓΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ το 325 μ.Χ. και στην οποία μετείχαν οι Μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας*».

Πρόκειται για την οφειλομένη, εκ μέρους μου, συνδρομή, δοθέντος ότι η Α' Οικουμενική Σύνοδος καθώρισε κατά μεγάλο μέρος, και διαχρονικώς, τη δομή και την ιστορική πορεία της Ορθόδοξης Εκκλησίας είπε, με νόημα, ο Πρόεδρος. Στη συνέχεια τόνισε: «*Η σημερινή Αγία και μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας καλείται να θωρακίσει την αρραγή της ενότητα ως θεμελιώδους σημασίας, παράγοντα επιτέλεσης της Θείας Αποστολής της. Αποστολή η οποία αποκτά πανανθρώπινες διαστάσεις, αφού η Χριστιανοσύνη, με επίκεντρο την Ορθοδοξία, καλείται να υπερασπιστεί, πέραν των άλλων, τις αρχές και τις αξίες του Ευρωπαϊκού και του εν γένει δυτικού πολιτισμού, με έμφαση σε εκείνες τις αξίες: Της Ειρήνης, της Δημοκρατίας, της Ελευθερίας με ευθύνη και της Δικαιοσύνης...»*».

Μεγάλη τιμή περιποιεί στην πατρίδα μας και η μεγάλη προσπάθεια του προκαθήμενου της Ελλαδικής Εκκλησίας κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ και της Ι. Συνόδου στην επιτέλεση της Ορθοδόξου Συνόδου στη Μεγαλόνησο.

Παράλληλα με τα μηνύματα της Ιεράς Συνόδου της Ορθοδοξίας είναι καιρός να βιώσουμε και τα στοχαστικά λόγια του

αιμνήστου Προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών (ΗΠΑ) ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΥ ΡΟΥΣΒΕΛΤ: «... Έχω πεισθεί ότι δεν υπάρχει σήμερα ζήτημα πνευματικό, ή κοινωνικό, ή πολιτικό, ή οικονομικό που να μην μπορεί να βρει τη λύση του στο πνεύμα της επί του όρους ομιλίας του ΙΗΣΟΥ...».

«*Χαρά σ' αυτούς που στηρίζονται στη σοφία του Θεού κι όχι στη δική τους πνευματική φτώχεια. Σ' αυτούς ανήκει η βασιλεία των ουρανών*».

Χαρά σ' αυτούς που πονάνε για το κακό. Αυτοί θα βρουν παρηγοριά.

Χαρά σ' αυτούς που πεινάνε και διψάνε για τη δικαιοσύνη. Αυτοί θα χορτάσουν.

Χαρά σ' αυτούς που είναι ελεήμονες. Γιατί αυτοί θα ελεηθούν.

Χαρά σ' αυτούς που η καρδιά τους είναι καθαρή. Αυτοί θα δούνε το Θεό.

Χαρά σ' αυτούς που είναι ειρηνοποιοί. Αυτοί θα ονομαστούν Παιδιά του Θεού.

Χαρά σ' αυτούς που θα διωκτούνε για τη δικαιοσύνη. Δική τους είναι η Βασιλεία των Ουρανών.

Χαρά σ' εσάς, όταν σας βρίσουνε και σας δώξουνε και πούνε, χωρίς νάχουνε δίκιο, κάθε κακή κουβέντα σε βάρος σας, για χάρη μου.

Να νιώθετε τότε μεγάλη χαρά και ευτυχία.

Η αμοιβή σας θάναι μεγάλη στους ουρανούς.

Γιατί το ίδιο κάνανε και στους προφήτες πριν από σας»

(Ματθαίου Ε κεφ. 3-13)

Επιστολή προς Εφημ. «Καθημερινή»

Παραμπόριο προφητειών...

Κύριε Διευθυντά

Ο ορθόδοξος μοναχισμός δίνει και στους χρόνους μας τους πρωταθλητές της Πίστης, τους οσίους και αγίους. Πρέπει να δείχνουμε στο Ιερό και το Άγιο, εκτίμηση και σεβασμό, όμως ένα θλιβερό φαινόμενο εκδηλώνεται καθημερινά σε μερικά φύλλα εφημερίδων για τον Άγιο Παΐσιο. Από τότε που ο Άγιος Παΐσιος κοιμήθη, άρχισε αμέσως θλιβερή επιχείρηση εμπορευματοποίησης των προβλέψεών του και των προφητειών του. Κάθε μέρα σχεδόν, στα μανταλάκια του περιπτέρου, υπάρχουν πρωτοσέλιδα εφημερίδων με τη φωτογραφία του και πηχυαίους τίτλους για τις προφητείες του. Για τις εφημερίδες αυτές, ο άγιος προέβλεψε από τα αποτελέσματα των εκλογών και νίκες αθλητικών ομάδων έως τρομοκρατικές ενέργειες, το πραξικόπημα κατά του ... Ερντογάν και φυσικά «θα πάρουμε την Πόλη και την Αγία Σοφία»! Η αηδής και άδλια αυτή δημοσιογραφία προσβάλλει τη μνήμη του αγίου, αλλά και το ευλαβές θρησκευτικό συναίσθημα του λαού μας και πρέπει να σταματήσει. Πρέπει, πρώτον, η ΕΣΗΕΑ να εγκαλέσει πειθαρχικά τους εμποράκους εκμετάλλευσης του αγίου και η Αρχιεπισκοπή Αθηνών να διαψεύσει τις ... αναρίθμητες προβλέψεις και προφητείες περί παντός σχεδόν συμβάντος επί της Γης του αγίου. Εφόσον ο κοιμηθείς εν Χριστώ έχει αφήσει προβλέψεις και προφητείες, να τις τυπώσει η Εκκλησία ώστε να διασφαλισθεί η αυθεντικότητά τους και να σταματήσει η άγρια εκμετάλλευση. Έτσι θα προστατευθούν η μνήμη και το κύρος του αγίου. Θα προστατεύσουν και τον ευσεβή χριστιανό ορθόδοξο λαό μας από τη θρασυτατή βιομηχανία... προφητειών του σύγχρονου αγίου μας.

Γ. ΣΤΑΠΑΝΤΖΗΣ
Δικηγόρος στον Άρειο Πάγο
και στο ΣτΕ

Αφιέρωμα του περιοδικού στον όσιο Παΐσιο τον Αγιορείτη

Ένας καθοριστικός σταθμός στην πορεία
του Γέροντος Παΐσιου προς την αγιότητα

Τοῦ Βασιλείου Εὐτ. Νικοπούλου
Προέδρου Ἀρείου Πάγου ε.τ. Δ.Ν.

α'

Η ειλικρινής συναίσθηση της αλήθειας ότι το ασύλληπτο μέγεθος των απρόσιτων πνευματικών κατορθωμάτων του Αγίου Παΐσιου του Αγιορείτου ξεπερνάει καταλυτικώς τη δική μου ευτελή περι τὸ γράφειν ικανότητα, αποτελεί καθεαυτή ως βιωματικό γεγονός για μεν τον τιμώμενον άγιον οφειλόμενον μεν εκ μέρους μου, ελάχιστον όμως σε σχέση προς το απροσπέλαστο ύψος της αγιότητάς του, έπαινο, για μένα δε τον ταπεινό και αχρείο την μεγαλύτερη και ανεκλάλητη γλυκύτητα, την οποία γεύτηκε η καρδιά μου από την συντριβή που της προκάλεσε η σεισμική γνωριμία μου με τον γλυκύτατο «Παπούλη» Παΐσιο! Έτσι νικημένος από την ασύλληπτη αγιότητα του «Παπούλη» Παΐσιου αποδέχθηκα την πρόσκληση του Περιοδικού «ΚΟΝΙΤΣΑ» να συμμετάσχω με κείμενό μου στο πανηγυρικό τεύχος του, το αφιερωμένο στον Άγιον Παΐσιον τον Αγιορείτην προς απότιση οφειλόμενης τιμής εκ μέρους του.

Τον Άγιο Γέροντα Παΐσιον τον Αγιορείτην μπορούμε να προσεγγίσουμε μέσα από τρεις καθοριστικούς σταθμούς της ζωής του, οι οποίοι σημαδεύουν αποφασιστικά την αδιάλειπτη πορεία του προς την αγιότητα, την Καππαδοκία, την Κόνιτσα και την οικουμένη ολόκληρη. Είναι τα γεωγραφικά στίγματα, που σημάδεψαν όντως τη ζωή του ως μοναχού, διότι πάνω στο καυτό αμόνι τους σφυρηλατήθηκε το μοναχικό ιδεώδες μέσα του, το οποίο αποτέλεσε και το εφαλτήριο προς την αγιότητα!

Καθένας βεβαίως από τους τρεις αυτούς ξεχωριστούς σταθμούς της επίγειας ζωής του έπαιξε το δικό του καθοριστικό ρόλο σ' αυτό, χωρίς να μπορείς να διακρίνεις εύκολα ποιός ήταν ο κύριος και αποφασιστικότερος. Αναμφισβήτητα όμως η Κόνιτσα, ως η δεύτερη επί γης πατρίδα του Αγίου Γέροντος, θεωρείται ως ένας από τους βασικότερους σταθμούς στην ασκητική του πορεία, διότι από αυτή ξεκίνησε τον ασκητικό του δρόμο που τον οδήγησε ασφαλώς προς τον ουρανό.

μετέπειτα, έπρεπε να διαθέτει ισχυρότατο επιτελικό μέσον. Ο Γέροντας την ειδικότητα του διαβιβαστή την απέδωσε στην Αγία Βαρβάρα και όπως λέει ο ίδιος «πριν πάω στο στρατό έκανα προσευχή στην Αγία Βαρβάρα να με βοηθήσει – την είχα σε ευλάβεια, γιατί πήγαινα στο ξωκλήσι της από μικρός και προσευχόμουν: «ας κινδυνεύσω στο στρατό, είπα, μόνο άνθρωπο να μη σκοτώσω». Όταν λοιπόν οι συστρατιώτες του ρώτησαν τον Γέροντα, ποιος είναι το μέσον του που τον κατέταξε στις Δ/Β, εκείνος τους αποκάλυψε διακριτικά: «το Γενικό Επιτελείο του Χριστού» Ναι, μόνο ο Θεός θα μπορούσε να συνεργήσει ώστε να βρεθεί ο Παπούλης στις Δ/Β, διότι απ' όσα γνωρίζω, δεν διέθετε κανένα άλλο μέσον και μάλιστα επιτελικό. Ο καλός Θεός είχε και εδώ το σχέδιό του. Ήθελε να αναδείξει τον Γέροντα δικό του ασυρματιστή, να τον κάνει ασυρματιστή της αγάπης, ώστε ως μοναχός να έχει ως μόνιμο κύριο διακόνημα αυτό του «πνευματικού ασυρματιστή» δεχόμενος τα «σήματα-προσευχές» των πονεμένων χριστιανών και διαβιβάζοντάς τα σ' Εκείνον για την περαιτέρω ικανοποίησή τους. Κι αυτό έκανε σ' όλη τη ζωή του, τον «ασυρματιστή του Χριστού»! Πολές φορές αναφερόταν ο ίδιος στο πνευματικό αυτό διακόνημά του, αλλά συνεκασμένως και αλληγορικός, ώστε δύσκολα μπορούσες να τον καταλάβεις.

Ο άλλος εξ ίσου σημαντικός πόλος γύρω από τον οποίο περιστρέφεται η ζωή του Γέροντα στην Κόνιτσα είναι το Μοναστήρι της Παναγίας του Στομίου και ειδικότερα τα τέσσερα περίπου χρόνια που εγκαταβίωσε σ' αυτό ως μοναχός. Ο ερχομός του Γέροντα στο Μοναστήρι του Στομίου τον Αύγουστο του 1958 είχε «ταξιματικό» χαρακτήρα, με την έννοια ότι έγινε προς εκπλήρωση τάματος, το οποίο είχε κάνει ο ίδιος στην Παναγία του Στομίου κατά την διάρκεια του «ανταρτοπολέμου», όταν μαχόταν ως οπλίτης ασυρματιστής των Δ/Β, τάζοντας ότι θα βοηθούσε να επισκευασθεί το καμένο από τους Γερμανούς μοναστήρι της, αν επέστρεφε ζωντανός από τον πόλεμο.

Από την πρώτη όμως ημέρα της εγκαταβίωσής του στο μοναστήρι του Στομίου ο Γέροντας παράλληλα με τις εργασίες για την εκπλήρωση του ιερού τάματος, επιδόθηκε σε αυστηρή και εξαντλητική άσκηση, βοηθώντας σε τούτο του εξόχως ασκητικού φυσικού περιβάλλοντος. Μετά το Άγιο Όρος και το Σινά, το Στόμιο είναι ίσως ο καταλληλότερος τόπος για σκληρή ασκητική ζωή. Κρεμασμένο θαρρείς από τον ουρανό ως πολυκάντηλο αναμμένο από τα χέρια των αγγέλων, σε συνεπαίρνει σε δυσθεώρητα ύψη μεταξύ ουρανού και γης! Ειδικότερα για τον Γέροντα Παΐσιο, του οποίου η ψυχή επιποδούσε της ερημιάς τα κάλλη και την σωματική κακοπάθεια από την αυστηρή, έντονη αλλά και έμπονη καλογερική άσκηση, ο τόπος εδώ ψηλά στα ιερά βράχια του Καταφιλιού,

που είναι χτισμένο το μοναστήρι της Παναγίας, ήταν ο πλέον ιδανικός ως κατ' εξοχήν «ευθυτενώς ουρανοδρόμος».

Κατά ένα παράδοξο τρόπο τούτη η θεόσχηστη χαράδρα του Αώου είναι σχεδόν πανομοιότυπη με εκείνη του Ίρι ποταμού στο περίφημο ασκηταριό του Μ. Βασιλείου. Διαβάζοντας την περιγραφή του τόπου εκείνου, που κάνει ο Μ. Βασίλειος νομίζεις ότι περιγράφει ο θείος πατήρ το δικό μας Στόμιο: «Όρος γαρ έστιν υψηλόν βαθεία ύλη κεκαλυμμένον, ψυχροίς ύδασι και διαφανέσιν εις το κατ' άρχτον κατάρρυντον... Ύλη δε τούτω αυτομάτως περιφύεισα ποικίλων και παντοδαπών δένδρων μικρού δειν αντί έρκους αυτώ γίνεται.... Φάραγγες μεν γαρ αυτώ βαθείαι ... περιερρώγασι, κατά πλευράν δε από κρημνού ο ποταμός απορρέων τείχος εστί και αυτός διηνακές και δύσβατον... Ο δε μέγιστον έχομεν ειπείν του χωρίου ότι προς πάσαν υπάρχον καρπών την ησυχίαν τρέφει». Ο Θεός τα οικονόμησε έτσι ώστε τα πρώτα ουσιώδη ασκητικά γυμνάσματα να λάβει ο Γέροντας εδώ στο φοβερόν Στόμιον του Αώου, σε τόπο δηλαδή κατάλληλο που να ομοιάζει με εκείνο του ασκηταριού του αγαπημένου του μεγάλου πατρός της Εκκλησίας Βασιλείου του Καππαδόκου. Γιατί κι εδώ στο Στόμιο ο τόπος «ήδιστον πάντων καρπών την ησυχίαν τρέφει». Σ' αυτόν λοιπόν εδώ τον ασκητικών και άκρως ερημιτικών τόπον του Στομίου του Αώου ο Γέροντας θα εφαρμόσει με πολλούς ασκητικούς κόπους, στεναγμούς και δάκρυα την ασκητική εντολή του ουρανοφάντορα πατρός Βασιλείου του Μεγάλου: «εν ησυχία τον νουν πειράσθαι προσήκει». Γι' αυτό μπορούμε με βεβαιότητα να πούμε πως τα τέσσερα χρόνια της παραμονής του Γέροντα στο Στόμιο μπορούν να χαρακτηριστούν ως τα πλέον αποδοτικά και καρποφόρα σε καρπούς πνευματικούς αυστηρής, σκληρής, εξοντωτικής θα έλεγα καλογερικής άσκησης.

Χανόταν στην αδιάλειπτη προσευχή μέσα στο πυκνό δάσος ή κάτω στο ποτάμι και στα χαλάσματα του Παλιομονάστηρου, το επικίνδυνο γιδοστράτι του οποίου ανεβοκατέβαινε δύο και τρεις φορές την ημέρα, περνώντας με κίνδυνο της ζωής του τον ορμητικό Αώο καθώς αναζητούσε την απόλυτη ερημιά! Ύπνο δεν έβαζε στα μάτια του, ανάπαυλα δεν συγχωρούσε στη σωματική του κακοπάθεια, διακοπή έστω και λίγη της εξοντωτικής του άσκησης δεν επέτρεπε και η προσευχή του για όλους τους άλλους, εκτός από τον εαυτό του, ήταν «πανλικώς» αδιάλειπτη! Πόσες φορές δεν κινδύνευσε κουβαλώντας στην πλάτη του υλικά για την εκπλήρωση του τάματος ή πηγαίνοντας βιαστικός με τ' άγια λείψανα στην επίσκεψη κάποιου αρρώστου ή περνώντας το μανιασμένο ποτάμι πηγαίνοντας για τον καδιερωμένο κανόνα του στο αγαπημένο του Παλιομονάστηρο! Τα λόγια του Παύλου: «εν κόποις περισσοτέρως

.... εν οδοιπορίαις πολλάκις ... κινδύνους ποταμών ... κινδύνους εν πόλει, κινδύνους εν ερημία ... εν κόπω και μόχθω, εν αγρυπνίαις πολλάκις, εν λιμῶ και δίψει, εν νηστείαις πολλάκις, εν ψύχει και γυμνότητι», βρίσκουν πλήρη εφαρμογή και στον Γέροντα Παΐσιο, όπως βεβαιώνουν όσοι τον γνώρισαν από κοντά. Κι ο Κύριος ήταν πάντα μαζί του σε όλα αυτά με την ολοζώντανη παρουσία του ενισχύοντάς τον με θεοπτικές, θεϊκές επεμβάσεις και άλλα υπερφυσικά γεγονότα, οπτασίες και οράματα «ά ουκ εξόν ανθρωπῶ λαλήσαι». Το Στόμιο αγίασε τον Γέροντα, αλλά και αγιάσθηκε από αυτόν! Ακόμη και τα ουρανομήκη βουνά που το περιστοιχίζουν, η φοβερή Γκαμήλα, που το σκιάζει ως άλλος ερημίτης, έσκυβαν ταπεινωμένα μπροστά στην άφθαστη αγιότητα του Παππούλη μας! Τόπος ιερός και απαραβίαστος, τον οποίο οφείλουμε όλοι να σεβόμαστε, να ευλαβούμαστε και να προσκυνούμε. Όποιος ανεβαίνει στο Στόμιο πρέπει να βγάζει τα σανδάλια του γιατί κι εδώ ο τόπος είναι θεοβάδιστος!

Υ

Το τάμα εκπληρώθηκε στα μέτρα του εφικτού. Ο Γέροντας πήρε όλα όσα έπρεπε να πάρει από την λατρεμένη του Παναγία κι έδωσε όσα μπορούσε στο μοναστήρι της. Ελεύθερος πλέον αφήνει το Στόμιο και ανοίγεται για την οικουμένη, μια και πουθενά στη γη δεν είχε «μένουσαν πόλιν».

Στο άνοιγμα αυτό του Γέροντα Παΐσιου προς την οικουμένη αποφασιστικό ρόλο έπαιξε αναμφισβήτητα η καθολικώς αναγνωριζόμενη απ' ολόκληρο τον ορθόδοξο χριστιανικό κόσμο αγιότητά του. Οικουμενικότερος άγιος στον 20ο και 21ον αιώνα απ' όσον ο Γέροντας Παΐσιος δεν υπήρξε άλλος στην Εκκλησία! Πρόκειται για παγκόσμια αναγνώριση και επιβολή της αγιότητας του Γέροντα Παΐσιου κατά ένα θαυμαστό τρόπο που μόνο η θεία χάρη μπορεί να κατορθώσει. Αυτή δε η καθολική αναγνώριση της αγιότητας του Γέροντα Παΐσιου συνετέλεσε στην αγιοκατάταξή του, στην επίσημη αναγραφή του δηλαδή στα δίπτυχα της Εκκλησίας σε σχετικώς σύντομο χρονικό διάστημα από την κοίμησή του, μόλις είκοσι ετών! Με την αγιοκατάταξη του Γέροντος Παΐσιου επιβεβαιώνεται η πίστη του ευσεβούς λαού του Θεού στην αγιότητα του Παπούλη μας, ο οποίος τον ευλαβείτο ως άγιο «εν ζωή έτι όντα»!

Εμείς ευλαβώς τιμώντες την αγία του βιωτήν, αλλά και την αιωνία εν ουρανοίς μακαριότητά του προσφέρουμε στους πιστούς, οι οποίοι κατά χιλιάδες προσπίπτουν καθημερινώς στον τάφο του, δύο τροπάρια αφιερωμένα στην μνήμη του, ως μυρίπνοα άνθη της ευλαβείας μας για να τα ψέλλουν και αγάλλονται.

Οι Εθνικοί μας ευεργέτες και οι σύγχρονοι καταχραστές του δημοσίου χρήματος

(ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΙΚ. ΡΕΜΠΕΛΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΟ, ΠΡΩΗΝ ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ)

Στη μνήμη του αείμνηστου συνεργάτη του περιοδικού μας Ν. Ρεμπέλη που έφυγε από τη ζωή στις 25-9-2010 αναδημοσιεύουμε ένα από τα τελευταία άρθρα του

Εάν την αθάνατη ελληνική ιστορία επαρομοιάσουμε με τον ουράνιο θόλο, τη θέση των αστέρων κατέχουν λαμπρά πνεύματα της επιστήμης, της τέχνης και της λογοτεχνίας, ονομαστοί άνδρες της Ελλάδος, οι οποίοι ποικιλοτρόπως ωφέλησαν την πατρίδα μας. Θα ήταν, όμως, παράλειψη να μη συμπεριλάβουμε σ' αυτούς και τους εθνικούς μας ευεργέτες, και μάλιστα εκείνους της ευάνδρου Ηπείρου μας, που αναμφισβήτητα διαλάμπουν στο στερέωμα ως αστέρες Α' μεγέθους.

Θα χρειάζονταν πάρα πολλές σελίδες για να εξιστορήσει κανείς τη ζωή και την αγαθοποιό δράση τους. Θα αναφέρω, όμως, ελάχιστα από την πλούσια προσφορά τους στο κοινωνικό σύνολο, εν γνώσει μου ότι τους αδικώ, αλλά πιστεύοντας πως, αν μακρολογήσω, θα προσέκρουα στη μετριοφροσύνη τους, που επέδειξαν, όταν ζούσαν.

Σε μικρή ηλικία οι περισσότεροι από τους αείμνηστους αυτούς άνδρες έφυγαν με έναν οδοιπορικό σάκκο στην πλάτη για την ξενιτιά. Ρουμανία, Ρωσία, Ουγγαρία, Αυστρία, Ιταλία, Αίγυπτος κ.λ. ήταν οι χώρες, στις οποίες έζησαν, ερ-

γάστηκαν σκληρά και απέκτησαν με την ευφυΐα, που τους διέκρινε και με τον τίμιο ιδρώτα μεγάλες περιουσίες. Ακολουθώντας τη λατινική φράση «ubi bene, ibi patria» δηλ. όπου είναι καλά για κάποιον, εκεί είναι η πατρίδα του, διέθεσαν αρκετά χρήματα σε φτωχούς, ορφανά, αναξιοπαθούντες κ.λ. της γενέτειράς των, προ πάντων δε, διέδρυναν την αγαθοεργό δράση και φιλαλληλία τους, δαπανώντας αμύθητα ποσά για την ίδρυση σχολείων, αμοιβές διδασκάλων, νοσοκομείων, γηροκομείων και άλλων κοινωνοφελών και φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στις χώρες, στις οποίες έζησαν, πλούπισαν και μεγαλούργησαν.

Η καρδιά όλων αυτών των γενναιοδωρών και μεγαλοφρόνων ανδρών φλεγόταν από μια ανυπόκριτη αγάπη προς την Ελλάδα, γιατί πίστευαν ότι, όσα κι αν κάνουν γι' αυτή, θα είναι λίγα, λες και συναγωνίζονταν μεταξύ τους ποίος θα την ωφελήσει περισσότερο.

Με μεγάλη συντομία, σχεδόν επιγραμματικά, σημειώνω όσα ακολουθούν:

Οι αδελφοί Ζωσιμάδες συνέδεσαν το όνομά τους με τη γεναρά Ζωσιμαΐα Σχο-

λή, που κατέστη, στα χρόνια της σκλαβιάς, ο τπλαυγής πνευματικός φάρος της Ηπείρου και της Ελλάδος. Ο Απόστ. Αρσάκης συνέδεσε το όνομά του με το μέγαρο της φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας στην οδό Πανεπιστημίου και τα Αρσάκεια εκπαιδευτήρια, ο εκ Μετσόβου Νικ. Στουρνάρας, με το Μετσόβιο Πολυτεχνείο, οι Ριζάρηδες από το Μονοδέντρι, με τη Ριζάρειο Σχολή, ο εκ Λαμπόβου της Β. Ηπείρου Ευάγγ. Ζάππας, με το Ζάππειο μέγαρο, ο εκ Μοσχολέως της Β. Ηπ. Σίνας, με την κατασκευή της τεράστιας γέφυρας στο Δούναβη, που ενώνει τις δύο πόλεις Βούδα και Πέστη (Βουδαπέστη), με το Αστεροσκοπείο Αθηνών και το καλλιμάρμαρο κτήριο της Ακαδημίας, ο εκ Μετσόβου Γ. Αβέρωφ, με το Αβερώνειο Γυμνάσιο Αλεξανδρείας Αυγύπτου, το θωρηκτό «Αβέρωφ» και την αναμάρμαρωση του Παναθηναϊκού Σταδίου, όπου έγιναν το 1896 οι πρώτοι Ολυμπιακοί αγώνες, ο Ανδ. Συγγρός, με την αποπεράτωση της διώρυγας της Κορίνθου, με το ομώνυμο νοσοκομείο και τη διάνοιξη της ομώνυμης λεωφόρου Συγγρού, ο εκ Ψαρών Ιω. Βαρβάκης, με το Βαρβάκειο Γυμνάσιο και Λύκειο Αθηνών, οι αδελφοί Βαλλιάνοι εκ Κεφαλλοντίας, με τη Βαλλιάνειο εθνική βιβλιοθήκη, ο εκ Γραμμένου Ζώης Καπλάνης, με την Καπλάνειο Σχολή Ιωαννίνων κ.λ. κ.λ.

Μέλημα όλων ήταν τούτο: Όλα για τους άλλους και την πατρίδα, πολύ λίγα για τον εαυτό τους. Αυτό το πνεύμα της προσφοράς και της απλοχεριάς τους διακατείχε σε όλη τους τη ζωή.

Η Ελλάδα τους θυμάται και θα τους ευγνωμονεί παντοτινά.

* * *

Οι σκέψεις αυτές και ο συνειρμός των παραστάσεων με οδηγεί, θέλοντας και μη, να σκεφθώ τί έκαναν για την πατρίδα τους αρκετοί σημερινοί πολιτικοί άνδρες, οι οποίοι, χωρίς ίχνος αξιοπρέπειας και ντροπής, επιδόθηκαν στην καταλήστευση του δημοσίου χρήματος με ασυγκώρητη ασυδοσία και ανεπίτρεπτες κομπίνες, θέτοντας έτσι το ατομικό τους συμφέρον πιο πάνω από εκείνο του κοινωνικού συνόλου. Παντού σκάνδαλα, κερδοσκοπίες, μίζες από προμήθειες, πολιτική φαυλότητα, λαδώματα, δωροδοκίες, διασπάθιση του δημοσίου χρήματος, επιδόματα κ.λ. έφεραν τη χώρα μας, συντελούσης και της διεθνούς οικονομικής κρίσης, στο χείλος του γκρεμού και της χρεοκοπίας. Άκουσον άκουσον! Επίδομα, λέει, μεταφοράς φακέλων από τον Α' όροφο στο Β', επίδομα υπερωριών, ακόμη και όταν ο υπάλληλος έπαιρνε άδεια θερινών διακοπών και το πιο κραυγαλέο και τρανταχτό είναι το επίδομα έγκαιρης προσέλευσης του (της) υπαλλήλου στην υπηρεσία! Ελλάς το μεγαλείο σου! Δεν ήξεραν πώς να βαφτίσουν τα ποικιλώνυμα επιδόματα. Παντού μηχανορραφίες, τερτίπια, αλαλούμ, μπάχαλο. Πάλι καλά που δεν πήραμε το δρόμο της κατιούσας πιο νωρίς. Προκλητική η ζωή πολλών πολιτικών. Υπουργός «**εκ των τα πρώτα φερόντων**» ετέλεσε εις Παρισίους πολυτελέστατο γάμο με λαμπρότατη δεξίωση (έτσι έγραφαν οι εφημερίδες), τα οποία δικαιολο-

γημένα θα εζήλευε και ο άλλοτε βασιλιάς της Γαλλίας Λουδοβίκος ΙΣΤ' (1774-1792) με τη φιλάρεσκη σύζυγό του Μαρία Αντουανέττα. Αν σκοπός κάποιων πολιτικών είναι ν' αποκτήσουν τεράστιες περιουσίες με ανέντιμους τρόπους, με δολιότητα και επαίσχυντες ρεμούλες και κλοπές, η πατρίδα δεν τους χρειάζεται. Ας ασχοληθούν απερίσπαστοι με το επάγγελμά τους. Κανένας δεν τους υποχρέωσε να πολιτευθούν.

Τα ιερά οστά των προαναφερθέντων μεγάλων του Γένους μας ευεργετών θα τρίζουν μες στους τάφους των για την ιδιοτέλεια αχρείων και ανάξιων λόγου ανδρών, οι οποίοι συνέδεσαν το όνομά τους με όσα ο λαός τους αποδίδει. Όλοι αυτοί των κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ και Ν.Δ. με τα επαίσχυντα σκάνδαλα συναγωνίστηκαν μεταξύ τους, όχι ποιός θα βοηθήσει περισσότερο τη δόλια πατρίδα μας, όπως έκαναν οι ευεργέτες, αλλά ποιος θα κλέψει τα περισσότερα. Έξυπνοι, βλέπετε, οι Νεοέλληνες πολιτικοί, αετονύχηδες στις μηχανορραφίες και στις αρπαχτές, θεωρώντας τους Ευρωπαίους Εταίρους μας Κουτόφραγκους, έστειλαν ψευδή στοιχεία, που δεν ανταποκρίνονταν στην πραγματικότητα και στην αληθινή εικόνα της οικονομίας μας, με αποτέλεσμα η Ε.Ε. να χάσει την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία της για τη χώρα μας.

* * *

Πίστευαν πολλοί ότι, μετά το ΠΑΣΟΚ, το οποίο ο λαός δικαίως το τιμώρησε για το σκάνδαλο του Χρηματιστηρίου, η Ν.Δ. θα κυβερνούσε με σύ-

νεση και υπευθυνότητα. Αλλά δε βαριέσαι! Απανωτά έσκασαν τα σκάνδαλα και επί Ν.Δ. (Ομόλογα, Siemens, Βατοπέδι). Ο τότε πρωθυπουργός Κ. Καραμανλής δήλωσε πως δεν ήταν πλήρως ενημερωμένος για το Βατοπέδι (sic). Δυστυχώς δεν πρόσεξε εξ αρχής σε ποιούς συνεργάτες του εμπιστεύτηκε καίριες θέσεις στο κυβερνητικό σχήμα. Μετριοτίτες και συμφεροντολόγοι εκμεταλλεύτηκαν τη θέση τους και εξέθεσαν τον πρωθυπουργό, ο οποίος, έντιμος πολιτικός, αλλά άτολμος κι αναποφάσιτος έχασε τον έλεγχο της δεινής κατάστασης, που μήνα με το μήνα κατρακυλούσε στο χάος. Ποιός, λοιπόν, ευθύνεται για όλα αυτά; Τα πράγματα μόνον ουχί βοούν. Οι φαύλοι πολιτικοί, οι τυχαρπάστοι απατεώνες, που βρήκαν την ευκαιρία να κλέψουν και να δράσουν, όπως έδρασαν. Αυτοί φταίνε, όχι, πάντως, ο λαός ο οποίος καλείται και πάλι να πληρώσει τα σπασμένα.

Και αναρωτιέται κανείς: Οδηγήθηκε κάποιος στα δικαστήρια; Κανένας. Τιμωρήθηκε, φυλακίστηκε κανείς; Ούτε ένας. Με όλα αυτά τα εξωφρενικά γεγονότα, που συνέβησαν στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια της ασυδοσίας και του ωχαδερφισμού, ερωτώ τους Έλληνες με το στίχο του Ομήρου (Οδ. λ. 336), αλλάζοντάς τον κάπως: «**Φαίακες πώς υμίν οι άνδρες ούτοι φαίνονται είναι;**». Η απάντηση δική σας.

Σιγά σιγά τα πράγματα έφθασαν στο απροχώρητο. Το από χρόνια κλυδωνιζόμενο σκάφος της Πολιτείας, παρά λίγο να πέσει σε βράχους και να καταποντι-

στεί. Τις εκλογές φυσικό ήταν να τις κερδίσει το ΠΑΣΟΚ. Η Ν.Δ. συνέβαλε σ' αυτό. Και θα τις κέρδιζε, έστω και αν ο Γ.Π. δεν έκανε καμιά προεκλογική ομιλία, ακόμα κι αν δεν επαναλάμβανε συχνά εκείνο το «**δεσμεύομαι γι' αυτό, δεσμεύομαι για το άλλο και για εκείνο**» και πάει λέγοντας. Κατάχρηση υποσχέσεων και τώρα όλοι ζητούν χρήματα «**παρά του μη έχοντος**», του οποίου τα ταμεία είναι τρύπια κι αδειανά, αφού έτσι τα κατάφεραν οι καπάτσοι με τις λαθροχειρίες και το σούφρωμα του δημοσίου χρήματος. Αιδώς Αργείοι!

Κάποτε έγραφα πως το ΠΑΣΟΚ πρέπει να καθίσει αρκετά χρόνια στην αντιπολίτευση για να διδαχθεί. Κάθισε και διδάχτηκε πολλά. Οψόμεθα. Ο υποφαινόμενος δεν έχει παρωπίδες και ξέρει να λέει «**τα σύκα σύκα και τη σκάφη σκάφη**». Αντιστρέφονται οι όροι και θα χρειαστεί να μείνει στην αντιπολίτευση και η Ν.Δ. αρκετά χρόνια. Ας μη βιάζεται για την εξουσία.

* * *

Τί μέλλει γενέσθαι; Η κυβέρνηση οφείλει να εφαρμόσει τα σκληρά μέτρα, που προτείνει η Ε.Ε., κλείνοντας τ' αφτιά της στις παράλογες απαιτήσεις των συνδικάτων. Να αντιμετωπίσει άπαξ δια παντός τις φοροδιαφυγές των εχόντων και κατεχόντων, των μεγαλοεπιχειρηματιών και των φοροφυγάδων, έτσι ώστε όλοι ν' αποκτήσουν φορολογική συνείδηση. Ψαλίδι στις άσκοπες δαπάνες του Δημοσίου. Δεν είναι δυνατό οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι συνταξιούχοι να είναι τα υποζύγια του προϋπολογισμού. Ψαλίδι στα μεγάλα επιδόματα εκείνων, που παίρνουν υψηλές απολαβές.

Όσοι καταλήστεψαν το δημόσιο κορβανά, να βρεθούν και να κληθούν να πληρώσουν τα σπασμένα. Όταν ο λαός πεισθεί ότι όλοι πληρώνουν, ανάλογα με τα περιουσιακά τους εισοδήματα, δεν θα αντιδράσει σε τυχόν σκληρά μέτρα της κυβέρνησης, η οποία δεν πρόκειται να έχει κανένα πολιτικό κόστος με τα δίκαια μέτρα, που θα πάρει για όλους. Το πνεύμα δικαιοσύνης στις φορολογικές υποχρεώσεις, όπως κατ' επανάληψη τόνισε ο πρωθυπουργός, να πρυτανεύσει παντού. Είναι εντελώς παράλογο ένας κλητήρας του υπουργείου Οικονομικών να έχει μισθό μεγαλύτερο από έναν καθηγητή Λυκείου. Οι καλές προθέσεις, τόσο του Πρωθυπουργού όσο και του υπουργού Οικονομικών, φαίνονται. Αλωνίζουν τας Ευρώπας για να αποκαταστήσουν στους Ευρωπαίους την κλονισθείσα προ πολλού αξιοπιστία τους προς την Ελλάδα. Κοιπάτε τον υπ. Οικονομικών, ο οποίος στις κατ' ιδίαν συνομιλίες του μιλάει με κάποια συστολή, σα να μη θέλει να τους δει κατάματα. Εκεί κατάντησαν την Ελλάδα οι πολιτικοί τυχοδιώκτες του παρελθόντος. Αν η κυβέρνηση θέλει να συνδέσει το όνομά της με ουσιαστικές αλλαγές στα δημοσιονομικά, οφείλει να μην υποκύψει σε απεργιακές κινητοποιήσεις, διαμαρτυρίες και συλλαλητήρια. Η Ελλάδα έφθασε στο τελευταίο σκαλί της κατηφόρας. Χρειάζεται, βέβαια, η κοινή συναίνεση όλων για να βγει η χώρα μας από την κρίση. Πρέπει να συνδράμουν όλοι σ' αυτό. Διαφορετικά, η Ε.Ε. θα μας επιτρέπει αυστηρότερα, θα μας πιέζει συνεχώς για να μας βάλει στο σωστό δρόμο και να μη χρεοκοπήσουμε. Και καλά θα κάνει.

Ειρήνη Κίτσιου

Τό φίδι του Πλίνιου

(Διήγημα)

στον Γιώργο 'Αράγη

Η κληματαριά ώριμάζε τούς καρπούς της, στή βορινή πλευρά του κήπου του, σιωπηλά κάτω από κίτρινα «πέπλα».

—Τής προσφέρει αναμφίβολα καί κάποιο είδος επίκουρικής λαμπρότητας, είπε δείχνοντάς μου ο Γ. τό δίχτυ πού κάλυπτε όλα τά κλήματα τής πέργολας (προσθέτοντας έτσι αξία στήν επινόησή του), μά κύρια βρίσκεται εδώ ίσα ίσα γιά νά στέλνει απειλητικά σαλπίσματα στίς κίσσες —τρελαίνονται γιά φρούτα— καί στίς κάργιες.

—Δουλειά πού θά τήν έκανε τέλεια κι ένα φίδι ζωγραφιστό, συνέχισα τότε εγώ απότομα, παριστάνοντας τήν έξυπνη. Καί γιά νά υποστηρίξω τήν τολμηρή μου πρόταση, διηγήθηκα τό νόστιμο παραμύθκι του Πλίνιου,¹ όπως ακριβώς τό διάβασα στή Φυσική Ιστορία του, δύο φορές. Έκανα τόσο δρόμο, γιά νά 'ρθω ως εδώ νά τήν καμαρώσω κι αυτή είναι χρυμμένη, του λέω μετά μέ παράπονο. Έτσι πού τή φυλάς σάν χανούμσσσα, δέν διακρίνω κανένα απ' τά καλά της, μουρμούριζα κιόλας, αγανακτισμένη. Όμως αυτός πού τό άφτί του δέν 'δρωνε μού άπάντησε αυστηρά:

—Θά μπορούμε μέσα καί θά τά δεΐς! Έσκυψε ύστερα γιά νά ελευθερώσει σέ μιά μεριά τό κίτρινο δίχτυ —μικρές διχάλες κρانيές τό κρατούσαν στερεωμένο γερά στό έδαφος— ώστε νά δημιουργηθεί μικρό άνοιγμα, γιά τήν είσοδο καί τήν έξοδο μας από κεί.

Διαβαίνοντας τό κατώφλι τής κληματαριάς έμεινα έκπληκτη, διότι βρέθηκα ξαφνικά σ' ένα μακρόστενο άσυλο, απ' όπου έλειπε (τό

¹ Η Ειρήνη Κίτσιου γεννήθηκε τό 1956 στήν Κόντσα. Τελευταίο βιβλίο της: Έκπαιδευτής γρύλων. Φυσικές ιστορίες (Λαχαράκης 2008).

² Στο 35ο βιβλίο τής Φυσικής Ιστορίας του Πλίνιου υπάρχει ή ιστορία μέ τό ζωγραφιστό φίδι πού φέβιζε τά πουλιά, κεφ. XXXVIII (14) §121 (Περί τής αρχαίας έλληνικής ζωγραφικής, μετφ. Τάσος Ρούσος, Άλέκος Λεβίδης, Άγρα, Άθήνα χ.χ.).

νοίωσα άμέσως τοῦτο ὄω) παντελώς ἡ ἰδέα κάθε θανάτου. Ὁνειρο ἦταν, ὄνειρο πλεγμένο μέ κληματόβεργες καί τσαμπιά· τό γαλάζιο τ' οὐρανοῦ ἄφαντο, πράσινη μοῦ φάνηκε ἡ ἐλπίδα. Ἐμοιαζε μέ ναό, δέν ξέρω κι ἐγώ πρὸς τιμὴν ποιοῦ θεοῦ, ἀφοῦ γιά Βάκχους καί Σειληνοῦς δέν ἔγινε κουθέντα.

Παραβλέποντας δίχτυα καί παραμύθια τότε, λέω μέ τό νοῦ μου: «Περίφημα εἶν' ἐδῶ!» καί δένω, παίρνοντας βαθιά ανάσα, σφιχτά τά χέρια πίσω στίς πλάτες. Ὁ ἀγαπητός μου φίλος πῆγε καί στάθηκε σέ μιά ἄκρη ἀκίνητος, δίχως νά μιλά· ὅπως τά δέντρα τοῦ Πουσέν, πού ἐνῶ σχεδιάστηκαν ὑπέροχα, φαίνεται νά μή συμμετέχουν καθόλου σ' ὅ,τι διαδραματίζεται στή σκιά τους.

Ἀρχισα νά πηγαίνω ἐρχομαι μέσ' στήν ἐξαίσια γαλήνη τῆς κλημα-ταριάς πού ἦταν ἄσπρη, ἄυλη, φωτεινή καί γέμιζε ὅλο τοῦτο τό παράξενο ἐσωτερικό, παρατηρώντας την καί μετρώντας τίς στιγμές τῆς ἀγαλλιάσῃς μου. Ὑπῆρχε στὸν τόπο αὐτό κάτι τό ἀφηρημένο καί δύσκολο νά τό κατανοήσει κάποιος, μά συγχρόνως πολύ ἀπλό καί ἡχηρό σάν καμπάνα. Λογάριαζα, μέ τό φτωχό μου μυαλό, ὅτι θά μπορούσα ν' ἀντέξω σέ τέτοια ὁμορφιά κάμποσα μερόνυχτα χωρίς φαῖ. Κι ἔτσι ὅπως συλλαμβάνω εὐκόλα τά ὄνειρα (γνωρίζω κόλπα, καλύτερα ἀπό κείνα πού μεταχειρίζονται γιά νά πιάνουν τοὺς κακούρ-γους), ὑπέθεσα πώς, ἂν μοῦ δινόταν ἡ εὐκαιρία, θά 'κλωθα ἐδῶ πέρα τίς ἐξωφρενικές μου ἱστορίες στήν ἐντέλεια!

Διότι πρῶτ' ἀπ' ὅλα μ' ἐνέπνεε πολύ ἡ ἁρμονία τῆς κατασκευῆς: ἦταν στέρεη, χρήσιμη καί γεμάτη χάρη. Ὑστερα ἂν τὴν ὑπολόγιζες γιά ζωγραφικό πινάκα, βρίσκονταν μπροστά σου ἀρκετά δείγματα ἱμπρεσιονιστικά, καθὼς τά περιγράμματα τῶν καρπῶν ἔμοιαζαν νά χάνονται, νά σβήνουν ἀπαλά — τό χρῶμα τους δέν εἶχε ἀποχτήσει ἀκόμα τὴν τελική του ἀπόχρωση. Ἡ πάχνη τῆς ἀνωρμότητας πού τά κάλυπτε, δέν σοῦ ἐπέτρεπε νά ξεχωρίσεις ἂν στίς ρῶγες ξεψυχοῦσε τό κόκκινο κι ἀνασταινόταν τό μαῦρο, ἢ συνέβαινε ἐντελῶς τό ἀντίθετο. Τσαμπιά ὁλόκληρα ἦταν πράσινα καί μόνο καμιά μπιλίτσα τους εἶχε γιά χρῶμα τῆς τῆ σκουριά τοῦ κάρβουνου — ἓνα θλιμμένο πολύ κλειστό μῶδ. Ἄλλα τόσα ἔμοιαζαν διάφανα, χρωματισμένα μῶλις μέ ρόζ ἀχνό. Κάθε λίγο καί λιγάκι, ἀνάμεσά τους ξεφύτρωναν παύσεις, ὅπως στή μουσική, ἀπὸ μοσχάτο λευκό. Ὅλη αὐτή ἡ ἱστορία ἔμοιαζε νά φανερώ-νει τὴ σύγχυση τοῦ ζωγράφου, τὴν κατάσταση στήν ὁποία βρίσκεται δηλαδή ὅταν ἐργάζεται στήν ὑπαιθρο, ὅπου τό φῶς μετακινεῖται συνε-

χῶς κι ἡ ἀτμόσφαιρα ἀλλάζει ἀπὸ στιγμή σέ στιγμή, ἐμποδίζοντας τον, κατὰ κάποιο τρόπο, νά κατασταλάξει μ' εὐκολία σέ μιά ἰδέα του.

Ἐνῶ παρατηροῦσα ὅμως καί σκεφτόμουν τοῦτα τὰ πράγματα, ἀντιλήφθηκα ξαφνικά πώς κάτι ἔλειπε — ὅπωςδήποτε σημαντικό, ἀλλιῶς σίγουρα δέν θά καταλάβαινα τὴν ἔλλειψή του. Ἀρχισα λοιπὸν ἀμέσως νά ψάχνω μήπως καί ἀκούσω κάπου τό τραγοῦδι τους. Μά στήν ἀρχική μου προσπάθεια δέν φανέρωσα παρά σταφύλια ἄγουρα, κρυμμένα ὁλότελα ἀπὸ φύλλα. Δέν κούνησα, βέβαια, καθόλου τὰ τσαμπιά πού μόνο ἓνα κομμάτι τους ἦταν ὁρατό· ἐπειδὴ ἡ εἰκόνα τους, καθὼς τυπωνόταν στή συνείδησή μου, μέ γοήτευε τόσο, ὅσο κι ὁρισμέ-να μωσαϊκά τῆς ἀρχαιότητος. Ἀλλά μετακίνησα στή συνέχεια κατα-βάλλοντας ἰδιαίτερη προσπάθεια πολλές κληματόβεργες χλωρές —ἐπε-φταν στά πλάγια βαριές καί σέρνονταν στό χῶμα, φορτωμένες μέ σταφύλια ὅλων τῶν εἰδῶν— χωρίς ὥστόσο καί πάλι νά πετύχω τό παραμικρό. Στό τέλος ἀπελπισμένη βγήκα ἔξω· ἐξέτασα κάθε γωνιά τῆς ἐξωτερικῆς προσεχτικῆς. Μπά, κι ἐκεῖ κανένα ἴχνος!

—Δέν μοῦ βγάζεις ἀπ' τό μυαλό πώς ἐδῶ συμβαίνουν πράγματα καί θαύματα, μουρμούριζα, καθὼς ξανάμπαινα μέσα, χωρίς ὅμως στήν πραγματικότητα νά ἀπευθύνω σέ κανέναν γιατί ὁ Γ. ἔμενε ἐντελῶς ἀδιάφορος ὡς πρὸς αὐτό τό ζήτημα. Σάν ἐκείνους τοὺς ζωγράφους οἱ ὁποῖοι, ὅταν πετυχαίνουν τό σκοπὸ τους, δέν ἐνδιαφέ-ρονται πιά γιά τὴ γνώμη τοῦ κόσμου, ἔστω κι ἂν συνέβηκε ν' ἀφήσουν στό ἔργο τους κάτι ἀτελείωτο (ὡς κι ὁ Ρέμπραντ παράτησε τό ἀριστερό χέρι τοῦ Γιάν Σίξ μοναχά σχεδιασμένο!)

—Τί ἀμπελογρῶς τσαρλατάνος εἶναι τοῦτος; ἀναρωτήθηκα. Ποιὸς ξέρεי τί μαγείρευε ἐδῶ μέσα, τόσον καιρὸ μέ τίς γαλαζόπετρες καί τὰ τσιαῦτα. Δέν ἄντεξα ἄλλο καί τὸν ρώτησα:

—Ποῦ εἶν' αὐτές; (δέν φώναξα τ' ὄνομά του γιά νά τὸν αἰφνιδιάσω)

—Ποιές αὐτές; ρωτάει, παριστάνοντας τὸν ἀνῆξερο.

—Μὴν κάνεις πώς δέν καταλαβαίνεις, τοῦ λέω νευριασμένη, γιά τίς σφήκες μιλοῦ!

—Ἄ! γιά σφήκες ψάχνεις τόσην ὥρα; Μὴν ἀνησυχεῖς ἀπάντησε, μῶλις σαπίσει καμιά ρωγίτσα, θά ἐμφανιστοῦν πάραυτα! Σέ διαβε-βαιῶ. (Τά φώναζε ὅλ' αὐτὰ δυνατά καί καθαρά γιά νά τὰ βάλλω φαίνεται καλά στό μυαλό μου, νά πάψω πιά νά τὸν ὑποφιάζομαι).

—Παρακολουθοῦν στενά τὴν κατάσταση, εἶπε ὕστερα σιγανά, καί γέλασε μόνος του.

Μετά απ' αυτό, ή καρδιά μου ήρθε στή θέση της και συνέχισα ανενόχλητα —χωρίς υποψίες— ν' αποθαυμάζω ό,τι δέν πρόλαβα. Σέ κάποια στιγμή όμως, θέλεις ή όμορφιά, θέλεις ή ατμόσφαιρα πού ήταν ύγρή και ζεστή σάν τού τεράριου, μ' έκαναν νά νιώσω έντονα τήν ανάγκη γιά έξοδο· νά βγώ στό λιοπύρι (εδώ και ώρα ήταν μεσημέρι). Έντελει ή επίθυμία μου είχε τόση δύναμη, ώστε καθόλου δέν λυπήθηκα πού εγκατέλειπα τέτοιο παράδεισο.

Νωρίς τ' απόγευμα φίλησα τόν Γ. σταυρωτά και κίνησα γιά τό σπίτι! Στήν 'Ασφάκα² αποφάσισα νά ξαποστάσω λιγάκι· πλάγιασα κάτω από μιά θεόρατη βελανιδιά. Τά πουλιά όμως δέν έλεγαν νά κλείσουν τό στόμα τους. Τότε άγρίεψα και κουνώντας πάνω κάτω τό χέρι μου (έννοώντας γερό μπερντάχι), τά μάλωσα μέ ψευτιές, σάν νά 'ταν παιδιά μου: «Τί νά σās κάνω θρωμόπουλα, λησμόνησα τό πρωί νά δάλω στόν τορβά τό ζωγραφιστό φίδι, αλλιώς θά σās έδειχνα 'γώ πός' άπίδια πιάνει ό σάκος σας!» Μου φάνηκε πάντως περίεργο, πού τήν ίδια στιγμή κιόλας τό βούλωσαν.

Άλλά τί τήν ήθελα τέτοια προκοπή; Όση ώρα κοιμόμουν στή σκιά εκείνου τού πανύψηλου δένδρου, παράδερνα μέ κακό όνειρο: Έτυχε, λέει, νά περπατώ έξω από τόν κήπο τού Γ. Η κληματαριά, μ' όλη τήν όμορφιά της ξεσκέπαστη, έλαμπε στόν ήλιο, όπως ό Παρθενώνας κάτω απ' τόν άττικό ούρανό. Τά «πέπλα» της διπλωμένα, ήταν προσεκτικά άκουμπισμένα σέ μιά γωνιά κι ό φίλος μου έκοβε βόλτες τριγύρω εκεί, κρατώντας στήν άνοιχτή του άγκαλιά μακρόστενη περγαμνή μέ μιά δεντρογαλιά ζωγραφιστή, μούρλια! Όταν πέρασα τήν καγκελόπορτα, στό κεφαλόσκαλο τού σπιτιού του είδα τά βιβλία, στοίβες όλόκληρες, και τά λογοτεχνικά περιοδικά πού φθάνουν έδω μέ τό ταχυδρομείο, κάθε πρωί, άφημένα στό έλεος τού Θεού — τού τά στέλνουν άνθρωποι πού γράφουν και καρτερούν πάντοτε μ' άγωνία τήν κρίση του.

Θυμωμένη, παγιδεύοντάς τον στήν κορφή τού κήπου, άρχισα νά τού φωνάζω και νά τόν παρακαλώ μαζί: Νά σταματήσει πιά αυτό τό παιχνίδι, και νά κοιτάξει επιτέλους τή δουλειά του! Έγώ —άπολογήθηκα— έτσι γι' άστείο άνέφερα τήν ιστορία τού Πλίνιου...

—Γιά όνομα τού Θεού, φίλε μου, (τόν παρακαλούσα στόν ύπνο μου

² 'Ασφάκα: Χωριό πού βρίσκεται πολύ κοντά στά Γιάννενα στό δρόμο γιά τήν Κόνιτσα.

ξανά και ξανά, άγκαλιάζοντάς τον, μαζί μέ τό φίδι, πανικόβλητη) σύνελθε! Αυτός όμως δέν άκουγε. Σέ κάποια στιγμή μάλιστα μου είπε ότι ή μέθοδος πού τού πρότεινα άποδείχτηκε έξαιρετικά άποτελεσματική!

Έ! από κείνη τήν ώρα κι έπειτα, άλλο δέν έκανα στ' όνειρο, παρά, ένοχη ως τό κόκκαλο, νά τραβώ τά μαλλιά μου. Διότι τώρα ποιός θά μελετήσει τάχα τόσα βιβλία και ποιός θά ξεχωρίσει, μανούλα μου, τήν ήρα απ' τό στάρι;

Σ.Σ. Αναδημοσίευση από το περιοδικό ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ τευχ. 1838

Σοφά Λόγια

«Ρώτησαν το Δαλάι Λάμα. Τι σας προκαλεί τη μεγαλύτερη έκπληξη στην ανθρωπότητα;

Απάντηση: Ο άνθρωπος. Γιατί θυσιάζει την υγεία του για να βγάλει λεφτά. Ύστερα θυσιάζει τα χρήματά του για ν' ανακτήσει την υγεία του. Και τότε είναι τόσο ανήσυχος για το μέλλον, ώστε δεν απολαμβάνει το παρόν και ως αποτέλεσμα, αυτός δεν ζει ούτε στο παρόν ούτε στο μέλλον. Και ζει σα να μη πρόκειται να πεθάνει ποτέ. Και πεθαίνει χωρίς να έχει ζήσει ποτέ στην πραγματικότητα».

Από το περιοδικό μας εκδόθηκε το βιβλίο «ΚΟΝΙΤΣΑ» για τα 100 χρόνια από την απελευθέρωση, με ιστορικό περιεχόμενο.

Για τους φίλους του περιοδικού η συμβολική τιμή 5€ + 3€ έξοδα αποστολής.

Πληροφορίες: Τηλ. 26550 22212 & 6979138737

Το Εκκλησιαστικό Γηροκομείο Κόνιτσας

α. Το Εκκλησιαστικό Γηροκομείο Κόνιτσας ανακαινίσθηκε από τα θεμέλιά του. Εγινε ένας σύγχρονος οίκος ευγηρίας με ολιγόκλινα δωμάτια και το καθένα με μπάνιο. Μεγάλη η προσφορά του Γηροκομείου στις ηλικιωμένες (στις μανάδες μας) και στην κοινωνία μας. Ας μακαρίζουμε τον ιδρυτή του αείμνηστο Σεβαστιανό. Προσφέρει και δουλειά σε αρκετές κυρίες. Οι φιλοξενούμενες απολαμβάνουν αξιοπρέπειας μέχρι το θάνατό τους. Εχθρός του ανθρώπου είναι και η μοναξιά. Η εκκλησιαστική κουβέντα εκεί είναι ζεστή. Λειτουργεί με δωρεές καλόκαρδων και με την οικονομική *συνδρομή του* άγαμου κλήρου μας. Μεγάλο προσόν για τον κληρικό η αναγνυρία. Σίγουρα η κρίση μείωσε και τις δωρεές.

Λέγεται και έτσι θα είναι ότι την δαπάνη ανακαίνισης καταβάλει δωρητής που θέλει να κρατήσει την ανωνυμία του. Επώνυμα τον ευγνωμονούμε για την προσφορά του στον τόπο μας.

β. Παρατηρώντας κανείς τον πληθυσμό της Κόνιτσας στις μέρες μας διαπιστώνει πόσο μεγάλο μερίδιό του

γέρασε, ακόμη πιο τρανή απόδειξη αυτού του γεγονότος είναι οι καθημερινές κηδείες. Η ανεργία κτύπησε τον ενεργό μας πληθυσμό. Νέοι και νέες μένουν ανύπαντροι και άτεκνοι και έτσι θα οδεύσουν μέχρι το θάνατό τους. Πόσα σπιτικά κατοικούνται από μοναχικά άτομα ή έστω και με συντροφιά μια συνταξιούχο μητέρα. Οι κακές συνθήκες ζωής, που επιβάλλει η κρίση, μειώνει το προσδόκιμο ζωής. Οι συντάξεις γίνονται φιλοδωρήματα. Σε μικρότερη ηλικία οι άνθρωποι θα γεράζουν και θα είναι φορτωμένοι με περισσότερα προβλήματα κυρίως ψυχικής φύσης. Ανθρώπινο είναι να φοβάται κανείς από νωρίς τα μοναχικά γηρατειά. Η μοναξιά είναι χειρότερη και από την ανέχεια. Η κοινωνία μας νωρίς πρέπει να φροντίσει και για αξιοπρεπή οικο ευγηρίας ανδρών. Είναι δική της υποχρέωση. Η κρίση υποχρεωτικά αλλάζει την σειρά των προτεραιοτήτων, ατομικών, οικογενειακών και συλλογικών.

Σεπτέμβριος 2016

Β. ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗΣ

Εκδήλωση μνήμης Εθνικής Αντίστασης στην Καλλιθέα Αρίστης

Την 21^η Αυγούστου 2016 στην Καλλιθέα Αρίστης Δ. Ζαγορίου με μια σεμνή τελετή τιμήθηκε ένα λαμπρό εγχείρημα της εθνικής αντίστασης του τόπου μας, που ύψώθηκε στον χώρο του μύθου και έγινε τραγούδι. Η εκδήλωση έγινε στο μνημείο που στήθηκε εκεί το 1985 για το ηρωικό και απόλυτα πετυχημένο κατορθώμα του 85 Συντάγματος ΕΛΑΣ την 7^η Σεπτεμβρίου 1944 εναντίον του φυλακίου των Ναζί που έδρευε στο Χάνι Γ. Ζωΐδη που υπήρχε τότε και καταστράφηκε κατά την επιχείρηση.

Στο λευκό μάρμαρο του απείρπου μνημείου διαβάει κανείς:

«ΕΔΩ ΣΤΟ ΟΧΥΡΩΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΝΑΖΙΔΕΣ ΚΑΤΑΚΤΗΤΕΣ ΧΑΝΙ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ ΣΤΙΣ 7-9-1944 ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ 85 ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΛΑΣ ΕΞΟΥΔΕΤΕΡΩΣΕ ΜΕ ΤΕΧΝΑΣΜΑ ΚΑΙ ΠΑΛΙΚΑΡΙΑ ΤΗΝ ΕΧΘΡΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ. ΕΠΕΣΕ ΗΡΩΙΚΑ Ο ΛΑΖΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΥΡΓΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ».

Η τελετή συνδιοργανώθηκε από τρεις Δήμους, Ζαγορίου, Καλπακίου, Κονίτσας και από το Παράρτημα Π.Ε.Α.Ε.Α. Κόνιτσας. Αρκετός κόσμος την παρακολούθησε με ιδιαίτερα αισθήματα συγκίνησης και περηφάνειας. Μετά την υποδοχή μας από τον κ. Α. Λάκκα και το σύντομο χαιρετισμό του, ακολούθησε επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφανιών από τις οικείες τοπικές και στρατιωτικές αρχές, αλλά και από τους απογόνους των ηρωικών παλληκαριών. Συγκεκριμένα δάφνισια στεφάνια κατέθεσαν οι παρακάτω: η Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ και εκπρόσωπος της

κυβέρνησης κ. Μ. Τζούφη, ο Δήμαρχος Ζαγορίου κ. Β. Σπύρου, ο Αντιδήμαρχος Δήμου Παγωνίου κ. Χ. Γκόγκος, ο εκπρόσωπος του Δήμου Κονίτσας κ. Α. Λάκκας, ο Σύνδεσμος Εφέδρων Αξιωματικών Ν. Ιωαννίνων, τα παιδιά και ο εγγονός του ηρωικού παλληκαριού Λάζου Οικονόμου, η Προοδευτική Ένωση της Κοινότητας Πύργου Κονίτσας, η Αδελφότητα Πύργου Κονίτσας, η Κοινότητα Πύργου Κονίτσας, η ΠΕΑΕΑ Κονίτσας, η ΠΕΑΕΑ Ιωαννίνων-Δημοκρατικός Στρατός, ο εκπρόσωπος Αγωνιστών των Δολιανών κ. Δ. Τσουβάλης και ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Μεσοβουνίου κ. Γρ. Βαφειάδης, εγγονός του Γρ. Κωστόπουλου, ενός από τους οκτώ Μεσοβουνιώτες που πήραν μέρος στο όλο εγχείρημα.

Ακολούθησαν χαιρετισμοί. Πρώτη μίλησε η βουλευτής Μ. Τζούφη που τόνισε ότι η παρουσία όλων και η τελετή γίνεται για να τιμηθεί η ηρωική πράξη των δέκα ψυχωμένων παλληκαριών με επικεφαλής τον Χ. Ζδράβο να επιτεθούν και να εξοντώσουν τη γερμανική φρουρά στο Χάνι της Καλλιθέας, αλλά και το σκοτωμένο παλληκάρι, ο Λάζος Οικονόμου. Μάλιστα ως μέλος της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής επιτροπής για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών αναφέρθηκε στο πόρισμα στο οποίο για πρώτη φορά και ομόφωνα κατέληξε η Βουλή και θα έρθει για ψήφιση στη Βουλή το Φθινόπωρο. Σύμφωνα με αυτό, το ύψος των οφειλών ανέρχεται στα 270 δις ευρώ, συν τα

10,3 δις ευρώ του αναγκαστικού κατοχικού δανείου, όπως επίσης συν τα 103 δις ευρώ για αποζημιώσεις για τα 558.000 θύματα και τους 80.000 αναπήρους. Στο πόρισμα επίσης περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις της πατρίδας μας για τις κλεμμένες αρχαιοτήτες. Πληροφόρησε ακόμη για τις ενέργειες στις οποίες θα προβεί η ελληνική κυβέρνηση προκειμένου η Γερμανία να πληρώσει ό,τι οφείλει. Όπως χαρακτηριστικά είπε, το όλο θέμα πρώτα θα τεθεί στη Γερμανία και θα αναζητηθεί λύση δια της διπλωματικής οδού, ενώ, αν θα συναντήσει την άρνησή της, θα καταφύγει στα διεθνή δικαστήρια. Έκλεισε την ομιλία της τονίζοντας τη σημασία που έχουν οι τελετές μνήμης για την εθνική αντίσταση, όπως αυτή, για την παιδεία. Υποστήριξε, ορθά, την εισαγωγή στα βιβλία της ιστορίας και της διδασκαλίας της εθνικής αντίστασης, όπως και την ενίσχυση της συστηματικής ιστορικής έρευνας γύρω από αυτή. Οι τόποι θυσίας, όπως αυτός στο Χάνι Καλλιθέας, υπογράμμισε πρέπει να ενισχυθούν από όλους.

Σύντομο χαιρετισμό απηύθυνε ο Δήμαρχος Ζαγορίου, Β. Σπύρου, επισημαίνοντας το ρόλο της συνεργασίας και της ενότητας όλων για την επίτευξη εθνικών στόχων.

Ο πρόεδρος Δημ. Συμβουλίου Δήμου Πωγωνίου κ. Κ. Μάτσας κατέθεσε το σεβασμό και την ευγνωμοσύνη του στα ηρωικά παλληκάρια, ενώ υπενθύμισε πως κάθε περιοχή του τόπου μας, εκτός από το Χάνι Καλλιθέας, είναι και τόπος θυσίας (Κεφαλόβρυσος, Δέμα Γεροπλάτανου, Κεράσοβο κ.α.).

Ο Σωτ. Τουφίδης, ο πρωτεργάτης και

μπροστάρης στο σπσίσιμο του συμβολικού και λιτού μνημείου στην Καλλιθέα¹, αλλά και ο ακούραστος ερευνητής και μαχητής στο να μην ξεχαστεί η εθνική αντίσταση του λαού μας, εκφώνησε τέλος τον επετιμικό λόγο αναφερόμενος στο χρονικό του παράτολμου τρόπου εξουδετέρωσης της γερμανικής φρουράς². Με απλό και παραστατικό τρόπο εξιστόρησε τα συμβάντα πριν, κατά και μετά την εκτέλεση του όλου εγχειρήματος. Όπως ανέφερε η γερμανική φρουρά (40 άνδρες) είχε εγκατασταθεί εκεί κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής και αποτελούσε τμήμα ευρύτερων στρατιωτικών κλιμακίων τοποθετημένων κατά μήκος του συγκοινωνιακού άξονα Κόνιτσας – Ιωαννίνων προκειμένου να ελέγχεται η τυχόν κίνηση και η διάβαση αντιστασιακών οργανώσεων. Το σχέδιο επίθεσης το εμπνεύστηκε και κατέστρωσε ο διοικητής Γ. Καλλιανέσης (Μεσίνης) του 85^{ου} Συντάγματος του ΕΛΑΣ. Το υλοποίησε με 10 επιλεκτους μαχητές – ανάμεσά τους και ένας Ιταλός που είχε αυτομολήσει στον ΕΛΑΣ – με επικεφαλής τον Χ. Ζδράβο, ντυμένοι βλάχικα (βλάχοι και βλαχοπούλες), μεταμφίεση που έπαιξε καίριο ρόλο στην εξαπάτηση και την ελλειψη άμεσης αντίδρασης της γερμανικής φρουράς, καθώς το όλο σχέδιο της επίθεσης στηριζόταν στον αιφνιδιασμό. Ο ίδιος ο Γ. Καλλιανέσης επέβλεπε από ένα ύψωμα 150 μέτρα μακριά από το φυλάκιο μαζί με μια διμοιρία ανδρών, ενώ είχε παρατάξει ακόμη δυο: τη μία, μέσα στη νύχτα, γύρω από τα συρματοπλέγματα του φυλακίου και την άλλη στο ύψωμα Άγιος Χαράλαμπος Μεσοβουνίου. Η ομάδα των 10 ανδρών

‘βλάχων’ διανυκτέρευσε στα Μεσοβουνιώτικα αμπέλια και το χάραμα, με το κρούξιμο του ήλιου στον Κασιδιάρη –όπως προέβλεπε το σχέδιο–, κατέβηκαν στη δημοσιά και βάδισαν για το Χάνι. Όταν έφτασαν, ο φρουρός ζήτησε τα χαρτιά τους. Ο Χ. Ζδράβος μεταμφιεσμένος σε βλάχο, κάνοντας πως τα ψάχνει στο βλάχικο σακούλι, αστραπιαία βγάζει το όπλο που έκρυβε σε αυτό και σκοτώνει το φρουρό. Ακολουθεί σφοδρή μάχη, ενώ σπεύδουν και οι λοιποί άνδρες των διμοιριών του ΕΛΑΣ για βοήθεια. Το αποτέλεσμα νικηφόρο για τα ηρωικά παλληκάρια της εθνικής αντίστασης: η γερμανική φρουρά είχε εξοντωθεί, αφού 25 είχαν σκοτωθεί, 12 πιάστηκαν αιχμάλωτοι και ελάχιστοι διέφυγαν προς το Καλπάκι για βοήθεια. Ωστόσο στη γενναία αυτή μάχη έχασε τη ζωή του ο Λάζος Οικονόμου, ένας από την ηρωική ομάδα των 10, τον οποίο έθαψαν στον δρόμο από Καλλιθέα προς Αρίστη, ενώ τραυματίστηκε ο Ευάγγελος Ντακουβάνος. Οι μαχητές του ΕΛΑΣ μετά το τέλος της μάχης πήραν και φόρτωσαν στα ζώα όσα όπλα μπορούσαν και έφυγαν για την Αρίστη και τα ενδότερα του Ζαγορίου.

Τη γενναία ομάδα θανάτου των 10 παλληκariών αποτελούσαν οι παρακάτω:

- Ζδράβος Χαρίσης, από την Κόνιτσα, αρχηγός της ομάδας,
- Αναστασίου Νάκος, από την Κόνιτσα,
- Μόκας Γιώργος, από τη Φούρκα Κόνιτσας,
- Ντακουβάνος Ευάγγελος, από το Κεράσοβο Κόνιτσας,
- Ντακουβάνος Νικόλαος, από το Κεράσοβο Κόνιτσας,

- Οικονόμου Λάζος, από τον Πύργο Κόνιτσας,
- Τσιάρας Κωνσταντίνος, από τα Γιάννινα,
- Σπύρου Αποστόλης, από τα Πεστιά Ιωαννίνων
- Χασιώτης Χρήστος, από το Δίστρατο Κόνιτσας,
- Πετατσίνι Βίκτωρ, Ιταλός αντιφασίστας.

Όπως τόνισε Σωτ. Τουφίδης, στην κατοχή έγιναν πολλές και γενναίες μάχες με τον εχθρό, το κατόρθωμα όμως των ανταρτών στο Χάνι Καλλιθέας υπήρξε μοναδικό στην πρωτοτυπία του. Σχεδιάστηκε με φαντασία από τη διοίκηση του ΕΛΑΣ και εκτελέστηκε με απaráμιλλο ηρωισμό από την ομάδα θανάτου των 10 παλληκariών. Η λαμπρή νίκη διαδόθηκε από στόμα σε στόμα στα χρόνια της κατοχής, έκανε πάταγο και γέμισε με χαρά και περηφάνεια το λαό, ενώ γρήγορα η λαϊκή μούσα το απαθανάτισε κάνοντάς το τραγούδι. Υπογράμμισε με έμφαση τη σημασία των τελετών μνήμης για την εθνική αντίσταση ιδιαίτερα για τους νέους που την αγνοούν ή ελάχιστα γνωρίζουν γι' αυτή. Ο ίδιος εξέφρασε την επιθυμία μεθερμηνεύοντας τα αισθήματα όλων μας να στηθεί στο χώρο του μνημείου και ο αδριάντας του Λάζου Οικονόμου. Η τελετή έκλεισε με το τραγούδι του Χανιού της Καλλιθέας που εκτέλεσαν ωραία οι κυρίες Β. Κοντοκάλλη και Ι. Τζόμπου από την Αρίστη συνοδευόμενες από τον Δ. Χαντζαρόπουλο από το Μεσοβούνι, που είχε και τον συντονισμό της εκδήλωσης, και το ψάλλισμο του εθνικού ύμνου.

Μια λιτή τελετή λοιπόν, όπως αρμόζει στις τελετές μνήμης και τιμής, για την λαμ-

πρή και νικηφόρα σελίδα της εθνικής αντίστασης του τόπου μας. ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΔΟΞΑ σε όλα τα ψυχωμένα παλληκάρια που έπεσαν στις μάχες εθνικής αντίστασης του λαού μας, αλλά και σε όσους έλαβαν μέρος σε αυτή!

ΑΓΛΑΪΑ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
Από το Μεσοβούνι Δ. Ζαγορίου

1. Βλ. σχετικά στο βιβλίο που έγραψε ο ίδιος για το μνημείο αυτό και άλλα μνημεία

της εθνικής αντίστασης στην περιοχή μας: Σωτ. Π. Τουφίδη, Μνήμες και Μνημεία, Από την Εθνική Αντίσταση 1941-1944, Ιωάννινα 2007, σσ. 7-26.

2. Βλ. για περισσότερες λεπτομέρειες με τις προσωπικές μαρτυρίες των επιζώντων πρωταγωνιστών το βιβλίο του ίδιου: Σωτ. Π. Τουφίδη, Το Χρονικό της Καλλιθέας (από την Εθνική Αντίσταση), β' έκδοση βελτιωμένη, Γιάννινα 1988.

Προς: Δήμαρχο, Πρόεδρο Δημοτικού Συμβουλίου, Δημοτικούς Συμβούλους Δήμου Κόνιτσας, Κόνιτσα

Θέμα: Περιπατητικές διαδρομές στον Δήμο Κόνιτσας

α. Αφορμή για το παρόν κείμενο μου έδωσε τηλεοπτική εκπομπή για τις περιπατητικές διαδρομές στο νησί της Άνδρου, που υπερβαίνουν σε αριθμό τις δεκάξι και σε χιλιόμετρα τα τριακόσια. Όλα αυτά έγιναν σε μια δεκαετία και με την εθελοντική εργασία των κατοίκων του κυκλαδονησιού, ιδίως των νέων. Τηρήθηκαν όλες οι προδιαγραφές (σήμανση κλπ) και τα μονοπάτια πιστοποιήθηκαν από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιπατητικών Διαδρομών και καταγράφηκαν στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Περιπατητικών Διαδρομών. Εκδόθηκαν γι αυτά βιβλία και φυλλάδια σε πολλές γλώσσες με την

συνεργασία ξένων και ντόπιων επιστημόνων, πολλών ειδικοτήτων, που σε κάθε καινούρια έκδοση βελτιώνονται, το δε κείμενό τους είναι και σε ηλεκτρονική μορφή, προσπό σε κάθε ενδιαφερόμενο. Μέσα από την ανάδειξη των μονοπατιών αναδεικνύονται οι ομορφιές της φύσης, τα μνημεία, η ιστορία, η γεωγραφία και ο πολιτισμός. Η Άνδρος θεωρείται στην Ελλάδα ο σπουδαιότερος περιπατητικός προορισμός. **Αν δεν περπατήσεις έναν τόπο δεν γνωρίζεις τον τόπο.**

β. Κατεχοχίν ορεινός Δήμος που μπορεί να αναδείξει παλιά μονοπάτια είναι ο Δήμος Κόνιτσας με την πληθώρα των οικισμών του, που επικοινωνούσαν πριν γίνουν αμαξιοί δρόμοι, με μουλαρόδρομους. Με μονοπάτια επικοινωνούσαν οι κάτοικοι των χωριών μας για να πάνε στα χωράφια τους, στα ξωκλήσια, στα Μοναστήρια, στους πανηγυρότοπους, στις στάνες και στους νερόμυλους. Υπάρχουν και τα «επαρχιακά» μονοπάτια που επικοινωνούσε η επαρχία μας μέσω Ζαγορίου με το Μέτσοβο και από την άλλη πλευρά με την Μακεδονία. Όπως μου είπε ο Χαρητάκης Παπαϊωάννου η αναπτυξιακή εταιρεία ΗΠΕΙΡΟΣ συντάσσει μελέτη για μονοπάτι, με παρακλάδια, που θα ξεκινάει από την Κόνιτσα θα φθάνει στο Πληκκάτι, θα γυρίζει στο Κεράσοβο και μέσα από τα βλαχοχώρια θα οδηγεί στο Ζαγόρι και από εκεί στο Μέτσοβο. Θα είναι η κεντρι-

κή αρτηρία μονοπατιού, πολυήμερης πορείας με διανυκτερεύσεις στα χωριά μας, που θα διασχίζει όλο τον Δήμο μας και θα τον ενώνει πεζοπορικά με το Ζαγόρι και το Μέτσοβο. Θα είναι μεγάλο έργο για τον πεζοπορικό τουρισμό. Μεγάλα μονοπάτια εκατοντάδων χιλιομέτρων υπάρχουν και στις ΗΠΑ και στην Γερμανία και σε άλλες χώρες.

Τα δασωμένα βουνά μας με την πλούσια πανίδα και χλωρίδα, την αμέτρητη ποικιλία πρασίνου, με τις χαράδρες, τις εξάρσεις, τα βοσκοτόπια, τα εγκαταλειμμένα χωράφια και τις κορυφές, τις πηγές κρυστάλλινων νερών, τους αφρισμένους καταρράκτες και τα τρία φιδίσια ποτάμια μας, τις δύο λουτροπηγές, τα πετρογέφυρα και τους νερόμυλους, τα ζωκλήσια και τα Μοναστήρια, το ιστορικό τους φορτίο λόγω των μαχών του εμφυλίου και ελληνοϊταλικού πολέμου, την γεωφυσική τους σημασία λόγω του ανάγλυφου, είναι ιδανικοί χώροι για το ξαναζωντάνεμα των μονοπατιών. Ιδιαίτερα πιστοποιημένα προσόντα της περιοχής μας είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος της ανήκει στο Γεωπάρκο Βίκου-Αώου, στο Εθνικό Πάρκο Βόρειας Πίνδου και στο πρόγραμμα NATURA 2000.

γ. Ο Δήμος διαθέτει πλειάδα μηχανικών και εποχικό δασολόγο. Μπορούν σε συνεργασία με την ΗΠΕΙΡΟΣ και το Δασαρχείο Κόνιτσας να σχεδιάσουν, να σημανούν σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές και να αναδείξουν παλιά μονοπάτια. Η διάνοιξη, ο καθαρισμός και η συντήρηση μπορεί να γίνει αφιλοκερδώς από τους κατοίκους, ιδίως τους νέους,

των χωριών μας κατά τους θερινούς μήνες. Οι γιορτές τσίπουρου, που πληθύναν, δίνουν την δυνατότητα συνεύρεσης και διασκέδασης στα χωριά μας, πέραν όμως αυτών υπάρχουν τα προβλήματα ανάπτυξης της περιοχής μας που ερημώνεται. Στον πεζοπορικό τουρισμό η περιοχή μας έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα. Ο πεζοπορικός τουρισμός έχει ήπια μορφή, απευθύνεται σε όλους, ντόπιους και ξένους που αγαπούν τα παρθένα μέρη, όπως τα δικά μας, αναζωογονεί τα χωριά μας με τις επισκέψεις, που δεν περιορίζονται σε ένα χωριό και το σπουδαιότερο είναι ολιγοδάπανος για τις υποδομές σε μέρες οικονομικής κρίσης και έλλειψης ρευστότητας. Αν αναδειχθούν και αναπτυχθούν μονοπάτια θα φανεί και η ανάγκη να ιδρυθεί και λειτουργήσει σχολή, σε επίπεδο ΙΕΚ, για οδηγούς βουνού, κατά την πρόταση του Γιώργου Τάσσου.

δ. Θεωρώ απαράδεκτο μετά από τόσα χρόνια να μην έχει τελειώσει το δημοπρατημένο από ετών έργο της ανάπλασης του μονοπατιού πέτρινη γέφυρα-Μοναστήρι Παναγίας Στομίου και τα χρήματα να παραμένουν «στο συρτάρι» με κίνδυνο να χαθούν. Η ευθύνη βαρύνει την προηγούμενη δημοτική αρχή και την παρούσα, που ήδη πέρασε ένας χρόνος από την θητεία της.

Περιμένω τις απόψεις σας, που δεν συνηθίζετε να εκφράζετε σε προτάσεις μου και το σπουδαιότερο τις ενέργειές σας.

Β. ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗΣ

Η ΚΟΝΙΤΣΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Για την πρόοδο του τόπου, νομίζω πως θα πρέπει όλοι μας να παραμερίσουμε για λίγο τα συναισθήματα της νοσταλγίας και να στραφούμε προς την πραγματικότητα και την φοβερή αλήθεια που επικρατεί στην επαρχία μας. Πολλά απ' ό,τι διαβάζω στο περιοδικό «Κόνιτσα» (η αλλού, fb) αφιερώνονται σε παλιές ενθυμώσεις, η ακόμη προβάλλουν την σπάνια και ανεκμετάλλευτη ωραιότητα της φύσης αυτού του κομματιού της πατρίδας μας, πράγμα που καταλαβαίνω και συμμερίζομαι, αλλά αυτό δεν προσφέρει πολλές δυνατότητες στον τόπο και τους κατοίκους της, απαραίτητες για μια εκσυγχρονισμένη ανάπτυξη.

Ο τόπος αυτός, από παλαιά όπως και σήμερα, υποφέρει από την υπερβολική μετανάστευση των κατοίκων (εσωτερικό και εξωτερικό), και είναι αυτή ίσως η πρώτη από τις αιτίες που τον κάνουν να παραμένει ένας από τους πιο φτωχούς της Ελλάδας, αν όχι ο φτωχότερος. Ας μιλήσουμε εδώ για μερικά από τα πιο βασικά ζητήματα, που κατά την γνώμη μου, θα μπορούσαν αναμφισβήτητα να βοηθήσουν στην ανάπτυξη.

Σ' αυτόν τον τόπο λείπουν, πρώτα απ' όλα, οι εκσυγχρονισμένες συγκοινωνιακές επικοινωνίες (δρόμοι υψηλής ταχύτητας, σιδηρόδρομοι, αεροπορικές εμπορικές μεταφορές) απαραίτητες συνθήκες για την ανάπτυξη μιας περιφερειακής επαρχίας. Η καλυτέρευση των μετακινήσεων των ανθρώπων και ειδικότερα του εμπορίου και των προϊόντων, προς τα μεγαλύτερα κοινωνικά

και εμπορικά κέντρα, είναι θεμελιώδης για την ανάπτυξη του τόπου. Η Κόνιτσα ζει ακόμη με το δρόμο επικοινωνίας (με τα Γιάννενα) που είχε χαραχθεί και πραγματοποιηθεί με τον εμφύλιο πόλεμο, εκπληρώνοντας στρατηγικούς σκοπούς και επομένως είχε έμμεσο στρατιωτικό λόγο κατασκευής και δεν απέβλεπε στην πολιτική-κοινωνική ανάπτυξη της επαρχίας μας.

Πρέπει σε ένα πρόγραμμα προτεραιότητας να αναπτυχθούν οι συγκοινωνίες με την γεγονική Αλβανία. Πού είναι ο δρόμος που θα συνδέσει την Ελλάδα με την Αλβανία περνώντας από την Κόνιτσα; Για ποιο λόγο δεν πραγματοποιείται αυτή η επικοινωνία που θα προσφέρει πάρα πολλά στον τόπο; Είναι αναγκαίο να γίνουν πιέσεις προς τους πολιτικούς που κυβερνούν την χώρα (βουλευτές, υπουργοί) να αναπτυχθεί και να εκσυγχρονιστεί το δίκτυο της συγκοινωνίας σ' όλη την επαρχία. Αυτό θα πρέπει να γίνει από τις τοπικές πολιτικές αρχές (Δήμαρχος και Πρόεδροι της περιοχής) γιατί είναι αυτοί που αντιπροσωπεύουν την πολιτικο-κοινωνική δύναμη του τόπου.

Είμαστε υπεύθυνοι της τύχης μας όταν αφήνουμε την δωρεά της Γεωργικής σχολής (με χωράφια και κτήρια εξοπλισμένα) να καταστρέφονται ακατοίκητα, χρησιμοποιήσιμα και ακαλλιεργήσιμα: απαντήστε μας και πληροφορήστε μας κ. Δήμαρχε της Κόνιτσας τι κάνατε για αξιοποίηση αυτού του πλούτου που χωρίς καμιά αμφιβολία έχει να προσφέρει πολλά στον τόπο. Προπολεμικά

το συγκρότημα αυτό είχε λειτουργήσει σαν γεωργική σχολή μέσης εκπαίδευσης. Πολλά παιδιά από την Κόνιτσα και την επαρχία της είχαν εξασφαλίσει την μορφωτική τους εκπαίδευση για την οικονομική και κοινωνική αποκατάστασή τους. Μετά τον παγκόσμιο πόλεμο εγώ θυμάμαι πως είχε λειτουργήσει σαν ορφανοτροφείο (σχολή τεχνών) και μάλιστα για μια μικρή περίοδο, με τον εμφύλιο πόλεμο, είχε μετατραπεί σε στρατιωτικό νοσοκομείο. Ο συγχωρεμένος Ι. Λυμπερόπουλος είχε προσπαθήσει να εκκαθαρίσει την κατάσταση, περνώντας μάλιστα και από την Βοστώνη της Αμερικής όπου βρίσκεται κατατεθειμένη η δωρεά (βλέπε περιοδικό «Κόνιτσα»), αλλά τα πράγματα, χωρίς καμιά επίσημη εξήγηση, έχουν μείνει εκεί και κανένας δεν ενδιαφέρεται πλέον. Κύριε Δήμαρχε της Κόνιτσας δεν νομίζετε πως σ' αυτή την κατάσταση θα πρέπει να σχηματίσετε μια επιτροπή από 2-3 Κονιτσιώτες (ενδεχόμενα να διαμένουν στην Αθήνα) έχοντας σαν κύριο σκοπό να εξετάσει την κατάσταση της δωρεάς και να προτείνει λύσεις για την συστηματική εκμετάλλευση αυτής της περιουσίας που ο παπικιώτης Αναγνωστόπουλος άφησε στους Κονιτσιώτες και τα περίχωρα για την καλυτέρευση των συνθηκών ζωής;

Θα ήθελα να μιλήσω εδώ για ένα ακόμη ζήτημα που θα μπορούσε να προσφέρει πολλά στην περιοχή, εκτός του τουρισμού, που βρίσκεται σε εμβρυακή κατάσταση, ειδικότερα από ζήτημα διαφήμισης. Κάθε φορά που έρχομαι στην Κόνιτσα και βλέπω την απέραντη έκταση της ποταμιάς (χωρίς νερό) ανεκμετάλλευτη, μου επιβεβαιώνει την με-

γάλη αδιαφορία της τοπικής αρχής για την εκμετάλλευση και ανάπτυξη του φυσικού πλούτου του τόπου. Όλοι ξέρουμε πως το νερό του ποταμού Αώου έχει λιγοστεύει πάρα πολύ, και πως θα μπορούσε να περιοριστεί η κοίτη του νερού σε 10-15 μέτρα πλάτους. Το υπόλοιπο μέρος της ποταμιάς θα μπορούσε να μετατραπεί π.χ. σ' έναν ωραιότατο αμπελόκηπο και να μοιραστεί στους Κονιτσιώτες και επαρχιώτες γεωργούς. Για ένα τέτοιο έργο, πρώτα απ' όλα, χρειάζονται μεγάλοι οικονομικοί πόροι και είναι πολλοί, ας δούμε εδώ τους πιο σπουδαίους. Θα μπορούσε να επέμβει η Αγροτική Τράπεζα με μακροχρόνια δάνεια, η Ευρώπη, το Ελληνικό Κράτος, η ακόμη ιδιώτες που θα εύρισκαν ενδιαφέρουσα μια τέτοια ιδιωτική χρηματική επένδυση. Σε μια εργασία αυτού του μεγέθους θα μπορούσε να επέμβει η 8η στρατιωτική μεραρχία στην οποία υπάγεται η περιοχή Κόνιτσας. Νομίζω πως σ' ένα τέτοιο μεγάλο τμήμα στρατού δεν πρέπει να λείπουν τα απαραίτητα μηχανικά, τεχνικά και προσωπικά μέσα ώστε να επέμβει στην πρώτη φάση του έργου καθαρίζοντας την ποταμιά και περιορίζοντας την κοίτη του Αώου. Με τον τρόπο αυτό το Ελληνικό κράτος θα μπορούσε να ξεπληρώσει ένα μέρος από την καταστροφή και την καθυστέρηση (σε σύγκριση με την υπόλοιπη Ελλάδα) που έχει υποστεί αυτός ο τόπος.

ΒΑΣ. ΓΚΟΤΖΟΣ-ΕΛΒΕΤΙΑ

Σ.Σ.

Το παρόν άρθρο είχε γραφεί προ καιρού αλλά δεν μπόρεσε να το στείλει ο αείμνηστος Βασίλης, ένθερμος πατριδολάτρης που πονούσε για τον τόπο.

«Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΑΙ Η ΠΑΙΔΕΙΑ»

Γράφει ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Όσοι ασχολούμαστε με τα προβλήματα της Παιδείας και πρέπει όλοι ν' ασχολούμαστε γονείς, δάσκαλοι, καθηγητές, μαθητές κ.α., έχουμε πολλά προβλήματα. Τι σόι εκπαίδευση θέλουμε; Πώς πρέπει να μορφώνονται τα παιδιά μας; Τί γίνεται στην εκπαίδευση; Διαβάζουμε στον τύπο καθημερινά, θέσεις και αντιθέσεις, ρυθμίσεις και μεταρρυθμίσεις.

Καθαρεύουσα και Δημοτική, Αρχαία η εν μεταφράσει τ' αρχαία, χρόνια εκπαίδευσης κ.λ.π. Το πρόβλημα είναι μεγάλο και σχεδόν, όλες οι Κυβερνήσεις, με τους εκάστοτε Υπουργούς της Εθνικής Παιδείας, τονίζουν, ότι θα λύσουν το πρόβλημα και ζηλώνουν ό,τι έραψαν οι προηγούμενοι. Τραγέλαφος σωστός δηλαδή και συστηματικές επιθέσεις των μεν προς τους δε.

Είναι θέμα πολύ ευρύ και πολύπλευρο. Είναι θέμα εθνικό, κοινωνικό, και πρέπει να μελετηθεί, να φωτιστεί και να δοθεί στον ελληνικό λαό. Το θέμα μας, όμως ξεφεύγει των ορίων του περιοδικού μας. Στους εκπαιδευτικούς είναι γνωστά τα θέματα. Από το 1917, για να μην πάω μακρύτερα, τότε, εδώ και 95 χρόνια, διαρκούς παρουσίας στα ελληνικά γράμματα, με το βιβλίο τα «ΤΑ ΨΗΛΑ ΒΟΥΝΑ» του Ζαχαρία Παπαντωνίου και με τη γνωστή μεταρρύθμιση (1917-1920) του Ελευθερίου Βενιζέλου, η οποία πρωτοκαθιέρωνε τη χρήση της

Δημοτικής στο δημοτικό σχολείο.

Όμως με τις πολιτικές αλλαγές αλλάζει και σταματάει και η μεταρρύθμιση και τα βιβλία της ζηλώνονται από τα Σχολεία. Σχηματίζεται επιτροπή «Επιτροπείας» από λίαν συντηρητικούς καθηγητές του Πανεπιστημίου Αθηνών που προτρέπει το 1921 τα βιβλία αυτά να «*καώσι ως έργα ψεύδους και κακοβούλου προθέσεως και να καταδιωχθώσι ποινικώς οι υπαίτιοι*».

Τότε υπερασπίστηκαν την μεταρρύθμιση με σειρά άρθρων στην Εφημερίδα «Νέα Ελλάς» οι άλλοι παιδαγωγοί, Κώστας Σωτηρίου, Μανώλης Τριανταφυλλίδης, Δημήτρης Γληνός, Αλέξανδρος Δελμούζος κ.ά. καθώς και οι Λογοτέχνες Παύλος Νιρβάνας, Γ. Ξενόπουλος, Ζ. Παπαντωνίου κ.ά. για τις αρχές του σύγχρονου ανθρώπου, τις αρχές ανεξαρτησίας και του ελεύθερου πνεύματος της γνώσης και της δημιουργικότητας με άρθρα τους «Πριν καούν» (Δελτίο του Εκπαιδευτικού ομίλου 1921, σελ. 177-322).

Οι παλινωδίες, είναι γνωστές οι περιπέτειες, περίοδος Ιω. Μεταξά, Μεταπολεμικές και εμφυλιοπολεμικές περιπέτειες της χώρας και της παιδείας. Έτσι φθάνοντας στα 1964 με τη μεταρρύθμιση των Γ. Παπανδρέου, Ε. Παπανούτσου με τη «ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΙΔΕΙΑ» και με τα γνωστά:

Εξάχρονο δημοτικό Σχολείο, εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, κατάρ-

γηση των εισαγωγικών εξετάσεων από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο, νέα αναλυτικά προγράμματα, αναδιοργάνωση των κύκλων σπουδών της Μέσης Εκπαίδευσης, αναδιοργάνωση και ενίσχυση της τεχνικής εκπαίδευσης, καθιέρωση της δημοτικής γλώσσας ως ισότιμη της καθαρεύουσας. Καθιέρωση του Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου, ίδρυση νέων Πανεπιστημίων, διδασκαλία της αρχαίας γραμματείας από μετάφραση στο Γυμνάσιο, από το πρωτότυπο στο Λύκειο, ίδρυση του παιδαγωγικού Ινστιτούτου κ.λ.π.

Όμως κι αυτή η μεταρρύθμιση καταπολεμήθηκε σφοδρά από την Απριλιανή κατάσταση και επανήλθε στα παλιά, με το επιχείρημα ότι «Η παιδεία μας και οι νέοι μας πάνε να υποδουλωθούν εις τον άθρησκον υλισμόν».

Ευτυχώς μετά την μεταπολίτευση, το 1976 επανέρχεται η του 1964 μεταρρύθμιση¹ και καθιερώνεται πλέον ως επίσημη Γλώσσα του Έθνους η Δημοτική και καταργείται ο τονισμός (μονοτονικό σύστημα). Έκτοτε έγιναν πολλές μεταρρυθμίσεις και αλλαγές καθώς εξελίσσεται η ζωή και ο πολιτισμός. Αλλά εδώ με κομματικές εμπάθειες.

Σήμερα έχουμε νέα αναταραχή στην παιδεία. Επιτροπές, μελέτες, νέα προγράμματα, κι ακόμη οι ειδικοί δεν έχουν

καταλήξει.

Το παρόν άρθρο, παλιού εκπαιδευτικού καταλήγει με την ευχή. Μακάρι να καθίσουν σ' ένα τραπέζι, υπάρχουν βέβαια αντιθέσεις και ιδεοληψίες (νοσηρές εμφανίσεις ορισμένων ιδεών, έμμονες ιδέες κ.ά.).

Πάντοτε όμως υπάρχει και πρέπει να βρεθεί λύση για τη σωστή εκπαίδευση των Ελληνοπαίδων μας. Οι επιτροπές και οι σοφοί για τη νέα μεταρρύθμιση, έτσι την ονομάζουν πάντοτε, πρέπει να έχουν ελευθερία, πνευματική ελευθερία και αξιοπρέπεια για τον άνθρωπο και την εκπαίδευση των νέων μας.

Να θυμούνται πάντοτε, από τον Όμηρο στην «Ιλιάδα» που λέει: **«Αιέν αριστεύειν και υπείροχον έμμεναι άλλων»**, δηλαδή πάντα να αριστεύεις και να ξεπερνάς τους άλλους. Τότε έρχεται πρόοδος, πολιτισμός και οικονομική ελευθερία, και ν' αποβλέπει η Παιδεία μας, η οποιαδήποτε μεταρρύθμιση και εκπαίδευση, στο αρχαίο ρητό, πούλεγε ο Αθηναίος ποιητής Μένανδρος **«Ως χαρίεν άνθρωπος, όταν άνθρωπος η»**. Δηλαδή, **πόσο ωραίο πράγμα είναι ο άνθρωπος, όταν είναι άνθρωπος.**

Σημείωση:

1. Βέβαια κατά πολύ τροποποιημένη.

ΚΟΝΙΤΣΑ

**Μην ξεχνάτε
την συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ ΤΗΣ ΜΟΛΙΣΤΑΣ

(Συνέχεια από το τεύχος 188/2016)

ΜΕΡΟΣ 7ο (τελευταίο)

Τελειώνοντας το αφιέρωμά μας, στο Ταχυδρομείο της Μόλιστας, σ' αυτό το ακροτελεύτιο μέρος, θα θίξουμε τα κεφάλαια.

1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Όλοι, οι μη καταγόμενοι από τη Μόλιστα, υπάλληλοι που αναφέρθηκαν παραπάνω και που κατά καιρούς υπηρέτησαν στο Ταχυδρομείο της, ανεξαρτήτως κατηγορίας, δεν ήταν απόμακροι με τους ντόπιους, ούτε και τους αποστρέφονταν. Το γεγονός ότι οι περισσότεροι, απ' αυτούς κατάγονταν από την Ήπειρο, είχε τη σημασία του, γιατί η προσαρμογή τους, ήταν ευκολότερη και συντομότερη, αφού είχαν τα ίδια ακούσματα τις ίδιες συνήθειες και την ίδια

Η Μόλιστα και στο κέντρο της το άλλοτε Ταχυδρομείο της.

σχεδόν νοοτροπία με τους Μολιστινούς.

Έτσι, η ολότητα, σχεδόν αυτών των υπαλλήλων, είχε αναπτύξει πολύ καλές σχέσεις, με τους κατοίκους της Μόλιστας, οι οποίοι τους άνοιγαν τα σπίτια τους και τους καλοδέχονταν, αλλά κι εκείνοι, απ' τη μεριά τους συμμετείχαν στις διάφορες τοπικές συναθροίσεις (εκκλησιασμό, εθνικές επετείους κλπ) κι έπαιρναν μέρος στις πάμπολλες κοινωνικές εκδηλώσεις όπως ήταν οι ονομαστικές εορτές, οι γάμοι, τα βαφτίσια, τα πανηγύρια και τα ζιαφέτια.

Το μόνο, που απέφευγαν ήταν το καφενείο και τις έντονες συζητήσεις που γίνονταν μέσα σ' αυτό, γιατί δεν ήθελαν να μπερδεύονται στις διαμάχες και σ' εκείνες, που συνήθως είχαν κομματική χροιά και προσέγγιση.

Αρκετοί απ' αυτούς με τα χρόνια, έγιναν και χωριανοί μας και συγκεκριμένα γαμπροί μας, αφού παντρεύτηκαν κοπέλες από τη Μόλιστα ή δασκάλες, που υπηρετούσαν στην Μόλιστα.

Αρχίζοντας απ' τους πίσω προς τους μπρος, ο πρώτος που έγινε σάγαμπρος στο χωριό, στο Μοναστήρι κι έμεινε, για πάντα σ' αυτό ήταν ο Σουλιώτης αγροτικός διανομέας Σταύρος Νούσης. Όπως μου διηγήθηκαν οι Μοναστηριώτες Ευθαλία Κιάκου 96 ετών σήμερα και ο Βασίλειος Παπαγεωργίου και Μιχαήλ Ξεφτέρης 88 ετών ο καθένας τους, πέρυσσι το καλοκαίρι που μιλούσαμε, ο συγκεκριμένος ταχυδρόμος παντρεύτη-

κε την Αναστασία κόρη του Παπατόλη Παπαγιαννίδη και έκτοτε μετακόμισε απ' το Γανναδιό όπου πιθανότατα, διέμενε ως εργένης στο σπίτι του Μπότου. Το σόι αυτό δεν απαντάται σήμερα στο χωριό - στο Μοναστήρι, γιατί ο γιος του τελευταίου που είχε παντρευτεί την αδελφή της Αναστασίας, τη Γιαννούλα, είχε ξενιτευτεί στο Κογκό, κι έτσι τα γερόντια, μην έχοντας άλλο αποκούμπι, μάζεψαν στο σπίτι τους, αυτό το συγγενικό τους ζευγάρι, για να το έχουν σπίγγιμα στα έρμα τα γεράματά τους.

Αργότερα στη Μόλιστα, το 1956, παντρεύτηκε ο άλλος αγροτικός διανομέας Δημήτριος Τζήμας, που είχε αντικαταστήσει τον Σταύρο Νούση, απ' το γειτονικό Παλιοσέλι, τη Βασιλική Νάνου, την Κούλα της Σταυρινής, όπως την αποκαλούσαν στο χωριό, ο οποίος αργότερα το 1964 μετατέθηκε και εγκαταστάθηκε οικογενειακώς στην Κόνιτσα.

Σειρά ύστερα, πήρε ένας εκ των προϊσταμένων του Ταχυδρομείου της Μόλιστας, ο Λευκαδίτης Σπύρος Ροντογιάννης ο οποίος παντρεύτηκε στο Γανναδιό την Ανθούλα Βασιλείου, αλλά κι αυτός δεν έμεινε αρκετά στο χωριό, γιατί αργότερα μετατέθηκε στα Γιάννενα, όπου και μετακόμισε οικογενειακώς. Ακολούθησε, μετέπειτα έτερος Προϊστάμενος ο Αθανάσιος Φασούλης, από την κοντινή Λυκόρραχη, ο οποίος παντρεύτηκε τη δασκάλα του χωριού, την κυρία Μυρτώ Τσώνη, από την Αετορράχη Κατσανοχωριών κι ο οποίος αργότερα μετατέθηκε κι αυτός στα Γιάννενα.

Μονάχα ο πρώτος Προϊστάμενος του Ταχυδρομείου της Μόλιστας ο Χρήστος Λάβαρης δεν εδέχσε να γίνει γαμπρός της παρότι είχε αναπτύξει μια καλή σχέση με τη Μολιστινή δασκάλα Λευκοθέα Πανταζή.

Συγγενική πνευματική σχέση συνήψε αργότερα και άλλος Προϊστάμενος, ο Θεόδωρος Μπενέκος απ' τους Χουλιάρδες αφού βάφτισε τη μικρότερη αδερφή μου την Αλίκη Παπαλάμπρου κι έγινε Νουνός της.

Μερικοί τώρα απ' αυτούς τους υπαλλήλους, τα καλοκαίρια, έφερναν στο χωριό συγγενικά τους πρόσωπα για να το γνωρίσουν και ν' απολαύσουν τη φύση του, όπως ο Θωμάς Τζήμας απ' τα Λέλοβα, που είχε φέρει τ' αδέρφια του Αρσινόη, Ευτέρπη και Αλκιβιάδη κι ο Ιωάννης Παπαζαχαρίας, από τα Γιάννενα τον αδερφό του και συνομήλικό μου Σόλωνα.

Παρόμοια περίπτωση ήταν αυτή του Δημητρίου Δάλλα απ' το ελεύθερο ο οποίος για μια δεκαετία και πλέον (1971-1981) μετακόμισε, μόνιμως στη Μόλιστα, οικογενειακώς, με τη γυναίκα του την Παναγιώτα και τα δύο τότε ανήλικα τέκνα του, όπως και του παλιότερου Προϊσταμένου Σπυρίδωνα Φαναριώτου, από την Κέρκυρα, που κι αυτός ήρθε κι έμεινε, οικογενειακώς, στο χωριό με τη γυναίκα του και τα δύο ανήλικα αγόρια του.

Στις κοινωνικές σχέσεις μπορούν να συμπεριληφθούν και οι εξυπηρετήσεις που έκαναν αυτοί οι υπάλληλοι, παλιό-

τερα, στους Μολιστινούς, δια μέσου των ταχυδρομικών σάκων, όταν ύστερα από τηλεφωνική συνεννόηση με τους συναδέλφους τους στα Γιάννενα, φρόντιζαν μαζί με την αλληλογραφία, να εγκλείονται και άλλα, αλλότρια προς αυτήν πράγματα, αναγκαία και επείγοντα για τους μόνιμους κατοίκους του χωριού. Το ίδιο συνέβαινε και με τους δύο τελευταίους διευθύνοντες το ταχυδρομείο της Μόλιστας. Τον Κονιτσιώτη Νικόλαο Τσιαλιαμάνη και τον Γιαννιώτη Σωτήριο Μπαράτσα, οι οποίοι ανεβοκατεβαίνοντας προς τα κάτω με τα ιδιόκτητά τους αυτοκίνητα εξυπηρετούσαν ποικιλοτρόπως τους υπερήλικες πλέον κατοίκους που είχαν παραμείνει στο χωριό.

Τέλος αξιομνημόνευτο είναι και το ότι εκείνα τα χρόνια, που η Μόλιστα έσφυζε από ζωή και που όλες οι εκδηλώσεις της γίνονταν, ανοικτά, στην πλατεία στο μεσοχώρι του χωριού, οι λεγόμενες τότε τοπικές αρχές ή τοπικοί άρχοντες, δηλαδή ο Παπάς, ο Δάσκαλος, ο Γιατρός, ο Πρόεδρος, ο Ενωμοτάρχης, ο Προϊστάμενος, ο Γραμματέας της Κοινότητας και μερικά άλλα σημαίνοντα πρόσωπα της Τοπικής κοινωνίας, μαζεύονταν όλοι μαζί, παρέα, γύρω απ' το μεγάλο τραπέζι, που υπήρχε στον προθάλαμο του Ταχυδρομείου, επάνω στον όροφο κι από κει απ' τη μεγάλη ανοικτή τζαμαρία απολάμβαναν το γλέντι, τα κλαρίνα και το θέαμα, που εκτυλίσσονταν από κάτω στα πόδια τους, μεταξύ εύγλωπτων συζητήσεων, άκρατου οίνου, εδεσμάτων και ατελείωτων γελώτων.

Ωραίες εποχές-αφέχαστες, πάμπολλες εκδηλώσεις, γεμάτα-δυνατά χωριά, απόφοιοι-γνήσιοι άνθρωποι, άλλη τάξη, άλλη σειρά, άλλοι καιροί, άλλοι χρόνοι...

2. ΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ ΣΗΜΕΡΑ

Είναι πασίγνωστο ότι το γράμμα και το ταχυδρομείο γενικότερα στις μέρες μας, περνάει μεγάλες δυσκολίες, διέρχεται πρωτόγνωρη κρίση.

Οι άνθρωποι σταμάτησαν να γράφουν και να στέλνουν επιστολές και το γράμμα έπαψε πλέον να είναι στην πρώτη γραμμή επικοινωνίας, παραμέρισε και σιγά-σιγά κατατάχτηκε στη χορεία των προγενέστερων και αρχαιότερων τρόπων ανταπόκρισης, δίνοντας τη θέση του, σε άλλα τελειότερα και πιο σύγχρονα μέσα, τα οποία ανακάλυψε η πρόοδος και η τεχνολογία, όπως είναι το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, το email, το διαδίκτυο, το Internet, το κινητό, τα μηνύματα, το skype και άλλα.

Ωστόσο παρ' όλα αυτά και παρά του ότι ο Ταχυδρόμος σήμερα χτυπώντας το κουδούνι του σπιτιού μας, μας αφήνει συνήθως, μόνο λογαριασμούς και ειδοποιήσεις, για πληρωμές και οφειλές, το γράμμα, ακόμα αντέχει, υπάρχει και διακινείται, όπως μας πληροφορούν δέκα πέντε έλληνες λογοτέχνες γιατί, λένε, σ' όλα αυτά, που μας κατακλύζουν, σήμερα, δεν μπορείς να διακρίνεις, όπως στο γράμμα, ούτε γραφικό χαρακτήρα, ούτε κάτι άλλο προσωπικό και

idiaίτερο.

«Το γράμμα θα επιβιώσει γιατί έχει μια μαγεία, που δεν την έχει το email. Μπορείς να το γράψεις με το φως ενός κεριού ή ακόμα και με το αίμα σου» γράφει ο ένας κι ένας άλλος σημειώνει. «Ακόμα επιμένω να στέλνω γράμματα, γιατί η πολυήμερη αναμονή της απάντησης, είναι όλα τα λεφτά.

Γι' αυτό το γράμμα θα ζήσει...».

Κοντά σ' αυτά, θα ήθελα να προσθέσω και την εύστοχη περικοπή του Βολταίρου για το συμβολισμό του Ταχυδρομείου στην ανθρώπινη διαδρομή, η οποία είναι χαραγμένη, στη μετωπίδα του Κεντρικού Ταχυδρομείου της Νέας Υόρκης και η οποία επιγραμματικά αναφέρει:

«Το Ταχυδρομείο είναι ο σύνδεσμος πασών των υποθέσεων, πασών των συναλλαγών.

Είναι ο συνδετικός κρίκος του εμπορίου και της Βιομηχανίας.

Είναι ο παρηγορητής των πονεμένων ψυχών και των χωρισμένων φύλων.

Διαντού οι απόντες καθίστανται παρόντες.

Το Ταχυδρομείο είναι η παραμυθία του βίου...»

4. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το Ταχυδρομείο της Μόλιτσας, αφαιρώντας τα επτά-οκτώ χρόνια κατά τα οποία παρέμεινε κλειστό, λόγω των δύο ενδιάμεσων πολεμικών συρράξεων (ελληνοϊταλικός πόλεμος του 1940 και

εμφύλιος 1947-1948), διάνυσε γεμάτα, περισσότερα από ογδόντα χρόνια λειτουργίας (1913-1998) κατά τα οποία τα απόμακρα ορεινά χωριά μας και οι κάτοικοί τους, τους οποίους εξυπηρέτησε, το αγκάλιασαν, το υποστήριξαν και το εμπιστεύτηκαν, όπως κι αυτό απ' τη μεριά του, στάθηκε πάντοτε δίπλα τους, σ' όλες τις καλές ή δύσκολες στιγμές και καταστάσεις τους, ωφέλιμο, φιλικό εξυπηρετικό.

Το Ταχυδρομείο της Μόλιτσας για το χωριό και για όλους τους Μολιστινούς εκείνα τα χρόνια ήταν ένα ενεργό και αναπόσπαστο κομμάτι του, ήταν ένα σημείο καθημερινής ζωής και κίνησης μέσα στο κέντρο του, το μεσοχώρι και τον παλμό του και το σφυγμό του τον ένιωθες, μόλις έμπαινες μέσα στην αίθουσα συναλλαγής του.

Είμαι πεπεισμένος ότι, με τις επτά συνολικά, ενότητες του αφιερώματος στο ταχυδρομείο της Μόλιτσας, έδωσα μια πλήρη και ολοκληρωμένη εικόνα, για την ίδρυση, τη λειτουργία και την εξέλιξή του, καθώς και για τις μεταβολές του, το προσωπικό του, το έργο του, τις διακυμάνσεις που πέρασε τις παραστάσεις και τις εντυπώσεις που άφησε, κατά τη διάρκεια της διαδρομής του, στο χωριό και τέλος την απρόσμενη κατάληξή του και το άσχημο τέλος του.

Για αρκετό χρονικό διάστημα και μετά το κλείσιμό του, στο επάνω μέρος της εσωτερικής του εισόδου, εξακολούθησε να παραμένει καρφωμένη, η στενόμακρη, ξύλινη ταμπέλα, με τα κεφαλαία

γράμματα «ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ ΜΟΛΙΣΤΗΣ» κι απ' την άλλη πλευρά, προς την πλατεία ακριβώς, στη γωνία, η πρόσθετη εξέχουσα πινακίδα με το σύμβολο και την επιγραφή «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ».

Το μόνο που είχε αφαιρεθεί ήταν το από κάτω, στερεωμένο, στον τοίχο, κίτρινο γραμματοκιβώτιο υποδοχής της αλληλογραφίας, ως μη απαραίτητο, πλέον, έτσι όπως είχαν εξελιχθεί τα πράγματα.

Η αναφορά μου σε ορισμένα άλλα στοιχεία και πληροφορίες γενικότερα για την ταχυδρομική υπηρεσία, νομίζω ότι ήταν επιβεβλημένη, γιατί, πρόκειται για την αρχαιότερη κρατική υπηρεσία ενεργείας και την πλησιέστερη υπηρεσία στον άνθρωπο, αφού ο δικός της άνθρωπος είναι εκείνος που περνάει, καθημερινά το κατώφλι του σπιτιού μας και μπαίνει μέσα άνετα, άφοβα και με περισσή οικειότητα και εγκαρδιότητα.

Αν, ύστερα απ' όλα, όσα έγραψα, παρέλπει κάποιον ουσιώδες, για το ταχυδρομείο της Μόλιτσας ή λησμονήσα κάποιον πρόσωπο-υπάλληλο, που πέρασε και υπηρέτησε σ' αυτό, επιθυμώ να κριθώ επιεικώς γιατί, ύστερα από τόσα χρόνια, που πέρασαν, με κάποια παραλλαγή του λαϊκού στίχου ισχύει το «άνθρωπος είμαι.... άνθρωπος είμαι και ξεχνώ».

Τελειώνοντας θέλω να ευχαριστήσω όλους τους αγαπητούς συναδέλφους του Ταχυδρομείου Κόνιτσας, για τις κατά καιρούς διάφορες πληροφορίες, που μου έδωσαν.

Σημείωση:

1. Βιβλίο «Ιστορίες Ταχυδρομείων» έκδοση 2014 δέκα πέντε συνολικά διηγήματα ισάριθμων ελλήνων Λογοτεχνών.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Χ. ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΟΣ
τ. Αν/τής Γεν. Δ/ντής ΕΛ-ΤΑ

Μετεωρολογικά στοιχεία από τον σταθμό του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στην Κόνιτσα σε συνεργασία με το Metar.gr.

Θέση Σταθμού: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας-Ηραμάντων (υψόμ. 530m)

Ιστοσελίδα Σταθμού: <http://penteli.meteo.gr/stations/konitsa/>

Ιούλιος 2016

Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
25,2	38,4	12,8	33,2	8	ΝΔ

Αύγουστος 2016

Θερμοκρασία (°C)			Υετός (mm)	Ημέρες βροχής (>0,2mm)	Επικρατών ανέμος
Μέση	Μέγιστη	Ελάχιστη			
24,0	37,1	13,1	88,0	4	ΝΔ

ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

Πριν δυο χρόνια είχαμε κλείσει την αντίστοιχη επιστολή με την ευχή «...και του χρόνου καλύτερα». Δυστυχώς η ευχή δεν βγήκε αληθινή αφού το περσινό πανηγύρι δεν έγινε για λόγους ανεξάρτητους της θέλησής μας, και στους οποίους δεν θα ήθελα να αναφερθώ τώρα.

Οστόσο η ευχή βγήκε ολόκληρη αληθινή φέτος αφού το πανηγύρι μας σημείωσε τη μεγαλύτερη επιτυχία των τελευταίων ετών. Συνέτεινε ο καλός καιρός, συνέπεσε να είναι Παρασκευοσάββατο πράγμα που ερέθισε πολλούς χωριανούς να έρθουν από Αθήνα και αλλού μόνο για το πανηγύρι. Χαρακτηριστικά να αναφέρω ότι το βράδυ του πανηγυριού κοιμήθηκαν στο Μοναστήρι 165 άτομα ενώ μόνο 10 σπίτια δεν «άνοιξαν» όπως λέμε εμείς.

Περάσαμε από σαράντα κύματα με πολλές αντιξοότητες, υπαναχωρήσεις, απειλές για τη διεξαγωγή του πανηγυριού, αλλά το αποτέλεσμα μας αποζημίωσε. Ήταν μια μεγάλη δικαίωση για το Σύλλογο, τα μέλη του αλλά και τη συντριπτική πλειοψηφία των χωριανών μας που στάθηκαν από την αρχή στο πλευρό μας, μας συμπαροστάθηκαν και μας ωθούν συνεχώς στη διεξαγωγή του. Τους ευχαριστούμε όλους και τους υποσχόμαστε ότι δεν θα φειστούμε κόπων ώστε να εκπληρώσουμε πάντα τους στόχους του Συλλόγου.

Στο διήμερο του πανηγυριού το κέφι περίσσεψε, η διάθεση για γλέντι ήταν διάχυτη, και ο χορός ασταμάτητος. Την παραμονή δεχθήκαμε την επίσκεψη των παιδιών από το SUMMER SCHOOL του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων που φιλοξενεί ο Δήμος της Κόνιτσας. Ευχαριστούμε τους επικεφαλής αλλά και τα ίδια τα παιδιά για τη χαρά και το κέφι που έδωσαν σε όλους μας με τη ζωντάνια και τον αυθορμητισμό τους. Νομίζω ήταν η καλύτερη ομάδα παιδιών που μας επισκέφθηκε ποτέ.

Ανήμερα της εορτής του Σωτήρος τη Θεία Λειτουργία τέλεσε ο σεβασμιότατος Μητροπολίτης κ. Ανδρέας που δεν παραλείπει και μας

τιμά πάντα με την παρουσία του. Ο Σύλλογος μετά το τέλος της Λειτουργίας, πρόσφερε στους χωριανούς τα καθιερωμένα λουκούμι και τσίπουρο. Παράλληλα οι καλοί φίλοι του χωριού μας το ζεύγος Παπαευσταχίου από την Ελευθερούπολη της Καβάλας, τήρησαν και φέτος το έθιμο που οι ίδιοι έχουν καθιερώσει με τους εύγευστους κουραμπιέδες που πρόσφεραν και που καταναλώθηκαν μέχρις ενός.

Το βράδυ κοσμοπλημύρα κατέκλυσε το χώρο της πλατείας αλλά και όποιο πεζούλι καρέκλα ή πάγκο μπορούσε να τοποθετηθεί εκτός αυτής. Τραγούδι και χορός αδιάκοπα μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες με το συγκρότημα του βιρτουόζου Κώστα Χαλκιά που ήταν το φυτίλι για όλη αυτή την πανδαισία γνήσιου παραδοσιακού γλεντιού. Τους ευχαριστούμε και αυτούς.

Ο Τίμιος Σταυρός έφτασε περίπου τα 250 κιλά λάδι με πλειοδότη το Αντώνη Βέργο του Ευαγγέλου. Να τον βοηθάει πάντα στη ζωή του.

Τέλος νικητές στη λαχειοφόρο του Συλλόγου οι χωριανοί μας Γιώργος Λασπονίκος, Ξεφτέρης Θανάσης και Μαγδαληνή Κιάκου. Πάντα τυχεροί να είναι όλοι τους.

Μια μικρή αναφορά στη γενική συνέλευση του Συλλόγου που διεξήχθη τη επόμενη μέρα στο χώρο του καφενείου. Είχαμε τη μεγαλύτερη συμμετοχή όλων των ετών με πάνω από 70 μέλη και χωριανούς. Αυτό όμως που μας συγκίνησε ήταν η συμμετοχή για πρώτη φορά μιας ομάδας (περίπου 15 με 20) εικοσάρηδων και τριαντάρηδων μη γεννημένων στο χωριό, μελών του Συλλόγου και τους οποίους χειροκροτήσαμε για τη συμμετοχή τους, αφού αυτοί αποτελούν το μέλλον του Συλλόγου αλλά και του χωριού μας.

Κλείνω την επιστολή μας με την ίδια ευχή ...και του χρόνου καλύτερα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΩΤΩΝ

Το σήμερα δεν είναι χθες

Του Πέτρου Θωμά Μπούνα

Στα Γιάννινα, καθισμένος στο ντιβάνι της κουζίνας, παρακολουθώ το κανάλι της Κέρκυρας με πολυφωνικά τραγούδια. Ανάμεσα του και το «καρδιά μου, κλάψε όσο θες, το σήμερα δεν είναι χθες». Και μούρθαν στο νου μου πολλά «χθες». Χθες με κοντό παντελόνι, την τσάντα στην πλάτη και στο χέρι ένα καυσόξυλο για την σόμπα του σχολείου, μια και το χιόνι ήταν, δεν ήταν ένα μέτρο. Χθες κηρύχτηκε ο Ελληνοϊταλικός πόλεμος, χθες μπήκαν οι Γερμανοί στην Κόνιτσα και τραβήξαμε τα πάνδενα. Πείνα με το τσουβάλι, αλλά σπάνιο φαινόμενο η κλεψιά. Από αξιοπρέπεια δεν άπλωνες το χέρι για βοήθεια. Χθες μαθητής στο Γυμνάσιο, στρατιώτης, αρρώστιες, δουλειά. Χθες γνώρισα τη μέλλουσα γυναίκα μου, που όσο να παντρευτούμε αλλού αυτή αλλού εγώ και δίνανε κάθε βράδυ για να βλέπομαστε ραντεβού όταν είχε φεγγάρι να συναντιόμαστε κοιτώντας το, κάθε βράδυ στις 10. Προχθές ο γάμος, η οικογένεια, άντε να πάρουμε το ένα, άντε το άλλο, Γιατί να έχει ο τάδε «εκείνο» να το πάρουμε και μεις. Πόσα «χθες να θυμηθώ;» Είμαι στα 85 και όλη μου η ζωή ήταν χθες! Το σύντομο της ζωής πόσα τραγούδια δεν το τόνισαν! Και το ωραίο είναι ότι η μουσική που έχουν επενδύσει στα λόγια, αντί να είναι μοιρολόι, είναι γλυκιά, χαρούμενη. Ας έρθουμε όμως στο σήμε-

ρα. Άμα κάνεις προσκλητήριο, θα ακούς όλο «απών». Και όσοι μείναμε μετρημένοι στα δάχτυλα, τι θα αντικρίσεις; Άλλος να περπατάει με δεμένα τα χέρια πίσω στην πλάτη για να ισορροπεί, άλλος με μπαστούνι για να βοηθάει το άλλο πόδι να κάνει ένα βήμα. Άλλος να ξεπατώνεται στο γκούκου-γκούκου από πρόβλημα στο αναπνευστικό και δώστου και άλλα χάπια οι γιατροί. Άσε που οι περισσότεροι (όπως εγώ) δεν ακούνε και λένε όλο ναι και ας είναι η απάντηση όχι. Έχω και έναν φίλο που είναι πιο κουφός από εμένα, αλλά δεν το παραδέχεται. Τα δικά μας κουσούρια δεν τα βλέπουμε, για τους άλλους λέμε ότι τα έχουν. Μπαίνεις στο φαρμακείο με άδεια χέρια και φεύγεις με γεμάτη σακούλα από κουτά και μπουκαλάκια. Και το ωραίο είναι ότι όταν ρωτάς τον άλλον «τι κάνει», να σου λέει «καλά»!!! Για αυτό όταν πάω για καφέ σε καφετέρια προσπαθώ να κάνω παρέα με νεότερους για να ακούσω και κανένα καλαμπούρι, να γελάσουν λίγο τα χείλη μου. Έρχεται ένας στην παρέα και κάθε μέρα θα ξεφουρνίσει και κάποιο ανέκδοτο, σαν αυτό που μου 'πε χθες και σας το μεταφέρω για να ξεφύγουμε από την παραπάνω ατμόσφαιρα. «Ένας λέει ψάρευε στη λίμνη με καλάμι και σε κάθε ριζιά, έπιανε και από ένα ψάρι. Έβγαζε το αγκίστρι και το ξαναπέταγε στη λίμνη. Ένας άλλο από δίπλα, όσο δολώματα

και αν άλλαζε δεν έπιανε τίποτε. Οπότε, απευθύνεται στον άλλο και τον παρακάλεσε να του δώσει αυτουνού τα ψάρια, γιατί είχε τρία παιδιά, ήταν και άνεργος.

Αααα.... Τον λέει ο άλλος, εμένα μου αρέσει αυτή η διαδικασία, για αυτό και μόνο ψαρεύω. Τον ξαναπαρακαλάει ο άλλος και του υπενθυμίζει ότι έχει τρία παιδιά να θρέψει.

Τι με νοιάζει εμένα αν έχεις εσύ παιδιά, σου είπα εγώ να τα κάνεις; Εμ, για, μου άρεσε και εμένα η διαδικασία και τα'κανα!!» Ανένδοτος ο άλλος, τελείωσε όμως και το ανέκδοτο.

Είχαμε καιρό αναγνώστη να ανταμώσουμε. Μου λείψατε και πολλοί μου λένε ότι τους έλειψα. Τους ευχαριστώ. Ίσως να τα ξαναπούμε. Πάντως σας προτρέπω να βάσετε τα κανάλια της

Κέρκυρας γιατί έχουν ωραία τραγούδια, με σοφά λόγια. Το άλλο που λέει «άνοιξα το παράθυρό μου και γέμισαν τα μάτια μου θάλασσα»!!! Εγώ βέβαια όταν πηγαίνω στο σπίτι μου στην Κόνιτσα και ανοίγω το παράθυρο, γεμίζουν τα μάτια μου πράσινο!!! Τόσο πράσινο, όπου κι αν πας, πουθενά δεν θα το βρεις. Αν τότε που τρέχαν αφειδώς προγράμματα της Ευρώπης, είχαν αξιοποιηθεί οι κατασκηνώσεις, θα ήταν διαφορετικά τα πράγματα. Θα γέμιζε η περιοχή με παιδικές φωνές, αλλά και ποδοσφαιρικά σωματεία που θα κάναν προπόνηση σε γεμάτο οξυγόνο και καθαρό αέρα. Αλλά ας ξεχάσουμε ότι όλα ήταν χθες, κι ας τραγουδήσουμε το «διώξε τη λύπη παλικάρι, πάμε μια βόλτα στο φεγγάρι»!!! Κάποτε θα γίνει και αυτό.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΠ. ΖΑΝΗΣ

Η πολυπλευρη κρίση που βιώνουν οι λαοί της Ευρώπης δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες για την εμφάνιση και δραστηριοποίηση φασιστικών και ναζιστικών μορφωμάτων που απειλούν την Ειρήνη και καλλιεργούν το φόβο και την ανασφάλεια.

Κάθε εκέφρων και σκεπτόμενος άνθρωπος αναλογιζόμενος τα φρικώδη εγκλήματα του φασισμού-ναζισμού σε βάρος της ανθρωπότητας δεν μπορεί παρά να εξοργίζεται όταν υπάρχουν σή-

μερα οργανώσεις που συντάσσονται με τη βαρβαρότητα, τη βία, τον ρατσισμό και την ξενοφοβία.

Ο φασισμός και ο ναζισμός αποτελούν στίγμα στην πολιτισμική πορεία της ανθρωπότητας.

Η συνεισφορά του ελληνικού λαού εναντίον του φασισμού-ναζισμού κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο υπήρξε άθλος υψίστης σημασίας γιατί ανέτρεψε το μύθο «του αίτητου άξονα» και τους ψυχρούς υπολογισμούς της λογικής.

Το γεγονός αναγνώρισαν εχθροί και «φίλοι» εκφράζοντας το θαυμασμό τους.

Το ουσιαστικό όμως αντίκρισμα και η δικαίωση των θυσιών του λαού μας παραμένουν ζητούμενα.

Ένας μικρός λαός σε αριθμό, «χωρίς σπαθιά και βόλια» αντιστάθηκε σθεναρά στη φασιστική λαίλαπα και έχυσε το αίμα του για την Ελευθερία και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Οι σύμμαχοι και η διεθνής διπλωματία τι ρόλο έπαιξαν και παίζουν στην συνέχεια έναντι της πολύπαθης χώρας μας;

Πώς αντιμετώπισαν τα προβλήματα σε μια καθημαγμένη χώρα που πάλευε να σταθεί στα πόδια της; Η όποια οικονομική βοήθεια σε ποια χέρια δόθηκε και σε ποιους σοβαρούς θεσμούς ανατέθηκε ο έλεγχος της διαχείρισης των πόρων; Ποια συμφέροντα εξυπηρετήθηκαν σε βάρος του πολύπαθου λαού;

Τα αρμόδια διεθνή όργανα τι ρόλο έπαιξαν ώστε το αντίκρισμα της όποιας βοήθειας να πιάσει τόπο και να βοηθηθεί η χώρα να βρει το δρόμο της μετά την καταίγδα;

Ο εμφύλιος σπαραγμός που ακολούθησε είναι έργο μόνον των ελαττωμάτων της φυλής μας ή υποδαυλίστηκε και ενισχύθηκε παντοιοτρόπως για την εξυπηρέτηση άνομων συμφερόντων και πέρα από κάθε ηθική δεοντολογία και νομιμότητα;

Είναι γνωστά τα εγκλήματα που διαπράχθηκαν σε βάρος της χώρας μας από το συνασπισμό των κυρίαρχων δυνάμεων στο πολιτικό και οικονομικό επίπεδο. Και φτάνουμε στο σήμερα που οι τοκογλύφοι και τα όργανά τους επέβαλαν τα μνημόνια για να αρπάξουν την αιματοποτισμένη γη μας και τα σπίτια μας για να οδηγήσουν το λαό στην πλήρη εξαθλίωση.

Το ενορχηστρωμένο σχέδιο εξελίσσεται μεθοδικά. Η Κυβέρνηση νομοθετεί καθ' υπαγόρευση και η αφαίμαξη συνεχίζεται.

Οι ΝΕΟΙ μας μεταναστεύουν για να βρουν δουλειά. Ο ανθός του επιστημονικού και τεχνικού δυναμικού βρίσκεται καταφύγιο στις χώρες των εταίρων μας.

Η πατρίδα μας που τους προίκισε και τους ανέδειξε μένει ορφανή και αδύναμη μπροστά στην καταίγδα που υποσκάπτει τα θεμέλια της ύπαρξής μας.

Μόνη ελπίδα είναι να συνευδοτηθούμε ότι η σωτηρία μας βρίσκεται στα δικά μας χέρια και την απόφασή μας να αντιδράσουμε σθεναρά ξεσκεπάζοντας τις απάτες και τα ψεύτικα διλήμματα που προβάλλουν έντεχνα οι αυτουργοί της καταστροφικής πορείας.

Είναι επιτακτική ανάγκη. Ελπίζουμε μένοντας όρθιοι και αγωνιζόμενοι.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΠ. ΖΑΝΗΣ

Δελτία Τύπου Δήμου Κόνιτσας

Έναρξη Θερινού Πανεπιστημίου Κόνιτσας «Ανθρωπολογία, Εθνογραφία και Συγκριτική Λαογραφία των Βαλκανίων»

Έγινε την Κυριακή 24 Ιουλίου η τελετή υποδοχής των φοιτητών που θα παρακολουθήσουν το 11ο Summer School, που θα διαρκέσει έως τις 10 Αυγούστου. Κατά τη διάρκεια της τελετής ο Δήμαρχος Κόνιτσας καλωσόρισε τους 65 φοιτητές από 18 διαφορετικές χώρες του κόσμου, από τις Σκανδιναβικές χώρες, τη Ρωσία και την Πολωνία μέχρι την Κίνα, την Ινδία και τη Βραζιλία, και υπογράμμισε την ένθερμη υποστήριξη του Δήμου στον διεθνώς αναγνωρισμένο και

υψηλού ακαδημαϊκού κύρους θεσμό.

Από την πλευρά του ο διευθυντής του Summer School, καθηγητής Βασίλης Νιτσιάκος, ευχαριστώντας τον Δήμαρχο, το Δημοτικό Συμβούλιο αλλά και τις Πρυτανικές αρχές, αναφέρθηκε στο φετινό πρόγραμμα, τονίζοντας ιδιαίτερα τη σημασία της πρακτικής άσκησης στην έρευνα πεδίου των φοιτητών όχι μόνο στην Ήπειρο αλλά και στην Αλβανία και την FYROM.

Έγινε επίσης ιδιαίτερη αναφορά στον κύκλο μαθημάτων για τις προσφυγικές ροές στη Μεσόγειο και τη σύνδεσή τους με την παρουσία προσφύγων στην Κόνιτσα. Στο πρόγραμμα διδάσκουν 20 καθηγητές διεθνούς κύρους από ελληνικά και ξένα Πανεπιστήμια.

Πένταθλος Κόνιτσα 2016

Η Κοινοφελής Επιχείρηση του Δήμου Κόνιτσας ανακοινώνει ότι στα πλαίσια διεξαγωγής του «ΠΕΝΤΑΘΛΟΥ-ΚΟΝΙΤΣΑ 2016» διεξήχθη στον Προφήτη Ηλία Κόνιτσας το άθλημα του Αλεξιπτώτου Πλαγιάς (19-20-21/08/2016) από το Αεραθλητικό Σωματείο Ιωαννίνων και τον Πρόεδρο κ. Μπακαρά Γεώργιο.

Οι στιγμές που μας χάρισαν οι αθλητές του Αλεξιπτώτου Πλαγιάς ήταν μοναδικές.

Συγχαρητήρια Επιστολή Δημάρχου Κόνιτσας για τους επιτυχόντες στις Πανελλήνιες εξετάσεις

Αγαπητοί απόφοιτοι των Λυκείων του Δήμου Κόνιτσας, θα ήθελα να σας συγχαρώ για την επιτυχία σας στις Ανώτερες και Ανώτατες Σχολές της χώρας μας.

Στο δύσκολο αλλά όμορφο αγώνα σας για την πρόοδο και την επαγγελματική αποκατάσταση αλλά και την κοινωνική σας καταξίωση, με την επιτυχία σας αυτή δικαιωθήκατε, αλλά δικαιώσατε και τον κόπο των γονέων σας και των καθηγητών σας.

Εύχομαι καλή επιτυχία στο νέο στάδιο των σπουδών σας που ξεκινάτε τώρα. Θερμά συγχαρητήρια αξίζουν και στους γονείς και καθηγητές σας που με αγάπη, κόπο και αγωνία μετείχαν στην μεγάλη σας αυτή προσπάθεια.

Απευθυνόμενος και στα παιδιά που δεν πέτυχαν το ποθούμενο αποτέλεσμα, θα ήθελα να τους πω ότι οι Πανελλήνιες εξετάσεις δεν αποτελούν μοναδική ευκαιρία για να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους. Συνεχίστε λοιπόν την προσπάθειά σας και θα δείτε ότι στο τέλος θα πετύχετε εκείνο που ονειρεύεστε.

Ο Δήμος Κόνιτσας με όδες δυνάμεις έχει, θα βρίσκεται δίπλα σε όλους τους αποφοίτους, με ενδιαφέρον για την πρόδό τους αλλά και αρωγός στις δυσκολίες του.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2016

- Ο Νικόλαος Αντωνίου του Ευαγγέλου, Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Καλαμάτα) -Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΤΕΙ Πελοποννήσου.
- Ο Αθανάσιος Γαϊτανίδης του Σπυριδάνου, Πολιτικών Μηχανικών ΤΕΙ Θεσ/νίκης.
- Η Κωνσταντίνη Γκέλη του Χρήστου, Λογοθεραπείας (Ιωάννινα), ΤΕΙ Ηπείρου.
- Ο Βασίλειος Εξάρχου του Νικολάου, Φυσικής (Ιωάννινα), Παν/μιο Ιωαννίνων.
- Η Βασιλική Ζηκάκη, του Παντελή, Μαιευτικής (Θεσ/νίκης) ΤΕΙ Θεσ/νίκης.
- Ο Απόστολος Κατής του Γεωργίου, Μηχανικών Πληροφορικής Τ.Ε. (Ηράκλειο) ΤΕΙ Κρήτης.
- Η Βασιλική Κολακί του Θωμά, Γεωπονίας, Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περι/τος (Βόλος) Παν/μιο Θεσσαλίας.
- Ο Γεώργιος Κολιός του Σταύρου, Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λευκάδα) ΤΕΙ Ιονίων Νήσων.
- Ο Αλέξανδρος Κωσταράς του Αντωνίου, Μηχανικών Επιστήμης Υλικών, ΤΕΙ Ιωαννίνων.
- Η Διονυσία Μπαζούκη του Γεωργίου, Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Υγείας, ΤΕΙ Αθηνών.
- Η Ευανθία Μπαρούμπα του Δημητρίου, Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Παν/μιο Μακεδονίας.
- Μάριεμ Ναμπέτ του Χαμλαούι, Διοίκησης Επιχειρήσεων (Λάρισα) ΤΕΙ Θεσσαλίας.
- Η Νεφέλη-Παρ. Παγονιά του Κων/νου, Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακ/σης και Σχεδιασμού Αντικειμένων, ΤΕΙ Αθηνών.
- Η Στεφανία Παπά του Βύρων, Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης Δημ. Παν. Θράκης.
- Η Κωνσταντίνη Ράγγα του Λαζάρου, Προσχολικής Αγωγής, ΤΕΙ Ηπείρου.
- Η Σωτηρία Σδούκου του Δημητρίου, Τεχνολογίας Ήχου & Μουσικών Οργάνων, (Ληφόρι), ΤΕΙ Ιονίων Νήσων.
- Ο Δημήτριος Σίββας του Κοσμά, Μηχανικών Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος, (Χανιά), ΤΕΙ Κρήτης.
- Ο Πασχάλης Σπανάς του Γεωργίου Πληροφορικής (Κέρκυρα), Ιόνιο Παν/μιο.
- Η Ιωάννα-Χρυσούλα Σωτηριάδου, του Δημητρίου, Προσχολικής Αγωγής, ΤΕΙ Ηπείρου.
- Η Παρασκευή Τάσση του Κων/νου, Ιστορίας (Κέρκυρα), Ιόνιο Παν/μιο.
- Η Ιουλία Χήρα του Παναγιώτη, Πλαστικών Τεχνών & Επιστημών της Τέχνης, Παν/μιο Ιωαννίνων.
- Η Αλεξάνδρα Κυρίση του Παντελή, Μαθηματικών, Παν/μιο Ιωαννίνων.
- Η Ουρανία Μπάνιου του Χρήστου, Οικονομικών Επιστημών Παν/μιο Ιωαννίνων.
- Ο Χρήστος-Δαμιανός Σακκάς, του Νικολάου Μηχανολόγων Μηχανικών και Βιομηχανικού Σχεδιασμού, Τ.Ε. (Κοζάνη), ΤΕΙ Δυτ. Μακεδονίας.
- Ο Ηλίας Στράτος, του Χαραλάμπου, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Τ.Ε. (Κοζάνη), ΤΕΙ Δυτ. Μακεδονίας.
- Ο Άγγελος Κωσταράς του Αντωνίου, Πληροφορική (Κέρκυρα), Ιόνιο Παν/μιο.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Φωτ. Π. Τσιγκούλη

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Α. 5η Καλοκαιρινή εκστρατεία ανάγνωσης και δημιουργικότητας «ΓΙΝΕ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ»

Αφιερωμένη στην έννοια της εξερεύνησης ήταν η Καλοκαιρινή Εκστρατεία για την προώθηση της ανάγνωσης και της δημιουργικότητας 2016, της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος. Από τις 16 Ιουνίου ως τις 2 Αυγούστου τα παιδιά αναλάμβαναν κάθε μέρα μια αποστολή: με αφετηρία τη βιβλιοθήκη και οδηγό ένα προσωπικό ημερολόγιο εξερεύνησης, παρατήρησαν, συνέκριναν, κατέγραψαν και δημιούργησαν με τον δικό τους τρόπο.

Η βιβλιοθήκη μας και τα 430 παιδιά που παρακολούθησαν τις δράσεις της, έλαβαν μέρος σε ένα πανελλήνιο παιχνίδι που ανέδειξε δεινούς εξερευνητές και ταυτόχρονα δημιούργησε νέες δυνατότητες συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ των 140 βιβλιοθηκών του Δικτύου, ως κέντρα γνώσης και δημιουργικότητας σε κάθε κοινότητα.

«Εξερευνήσαμε» τρία καλοκαιρινά αντικείμενα, ένα φτερό, την εικόνα ενός ελέφαντα, κά-

τι μέσα από το οποίο βλέπεις, μια καρτ ποστάλ, ένα κομμάτι σύρμα, μια φωτογραφία των παιδιών, κάτι μπλε, τον αριθμό 5, διαφορετικά είδη φύλλων, ένα μνημείο, μια χάρτινη σακούλα, διαφορετικά μπαχαρικά και αρωματικά βότανα, την εικόνα ενός πρωταγωνιστή, ένα συνδετήρα, έναν φανταστικό τόπο, μια μηχανή, μια λέξη από τον εγκυκλοπαίδεια, κάτι μικροσκοπικό, κάτι φανταστικό και ένα σπιτικό.

Μέσα από 25 διαφορετικά δημιουργικά εργαστήρια origami, κόμικ, φωτογραφίας, κουκλοθέατρου, εικαστικών, ποίησης, κίνησης, καταγραφής των μνημείων της πόλης, κινηματογράφου, κατασκευών, πειραμάτων, αρχιτεκτονικής, χαρτογράφησης και αφήγησης τα παιδιά εξερεύνησαν τον κόσμο και συνέθεσαν τη δική τους γνώση.

Ευχαριστούμε θερμά τους εμπυχωτές εθελοντές μας **Παναγιώτα Κυρτζόγλου, Μαίρη Γοργόλη, Άρη Σιχλιμύρη, Θωμά Καραφέρη, Μαριάνθη Νούτσου, Μαρίκα Παγανιά, Κωνσταντίνo Σκορδά και Εύη Οικονόμου**, καθώς και τη **«Λέσχη Δημιουργικής Φωτογραφίας Ιωαννίνων- Φωτόραση»** και το **«Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης**

Κόνιτσας», χωρίς την πολύτιμη βοήθεια των οποίων δεν θα ήταν δυνατή η πραγματοποίηση πολλών από των δράσεών μας.

Ευχαριστούμε επίσης, όλα τα παιδιά και τους γονείς που μας εμπιστεύτηκαν για 5η συνεχή χρονιά και επέλεξαν να περάσουν το καλοκαίρι τους στη Δημόσια Βιβλιοθήκη Κόνιτσας. Για εμάς είναι πολύ μεγάλη η χαρά να τα βλέπουμε να μεγαλώνουν στους χώρους μας και να μας χαρίζουν καθημερινά λίγη από τη χαρά και την ανεμελιά της ηλικίας τους!

Β. Ημερίδα για το πρόγραμμα «BALKANEANA»

Στις 22 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων της Βιβλιοθήκης ημερίδα με θέμα «Ανάδειξη και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς» στα πλαίσια του έργου «Balkaneana: A European Digital Library Initiative for the Cross Border Area of Greece and Albania», που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Διασυνοριακού Προγράμματος IPA «Ελλάδα- Αλβανία 2007-2013» και συγχρηματοδοτήθηκε κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και κατά 25% από εθνικούς πόρους.

Στην ημερίδα παρουσιάστηκε αναλυτικά το πρόγραμμα «BALKANEANA» που αφορά στην ψηφιοποίηση και ηλεκτρονική διάθεση μέσω ψηφιακής πλατφόρμας (www.balkaneana.eu/ex-

plote) 1000 έντυπων τεκμηρίων, 100 ωρών οπτικοακουστικού υλικού και 500 φωτογραφιών με θέμα την περιοχή της Κόνιτσας καθώς και την ευρύτερη διασυνοριακή περιοχή Ελλάδας-Αλβανίας.

Χαιρετισμό απηύθυναν ο διευθυντής της Βιβλιοθήκης κος. Ευάγγελος Κυρίτης, ο δήμαρχος Κόνιτσας κος. Ανδρέας Παπασταύρου, η Πρόεδρος του Εφορευτικού Συμβουλίου της Βιβλιοθήκης κα. Φρειδερίκη Παπαθεμιστοκλέους-Γαϊτανίδου και η Αντιδήμαρχος Κόνιτσας και μέλος του Εφορευτικού Συμβουλίου της Βιβλιοθήκης κα. Αικατερίνη Δημάρατου- Καναβούρα.

Εισηγητές ήταν η κα. Κωνσταντινιά Χαλκιά με θέμα «Ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση έντυπου υλικού», η κα. Καλλιόπη Στάρα με θέμα «Αναπαραστάσεις και ιστορίες για τη φύση, τους ανθρώπους και τον πολιτισμό της Κόνιτσας σε μια ψηφιακή βιβλιοθήκη» και η κα. Aurora Lazar με θέμα «Αναπαλαίωση και ψηφιοποίηση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Αργυροκάστρου». Οι καθηγητές του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Ιωάννης Φούντος και Βασίλειος Νιτσιάκος ανέπτυξαν θέματα που αφορούν τις «Τεχνολογίες Ψηφιακών Βιβλιοθηκών» και την «Πολιτισμική γεωγραφία του ελληνο-αλβανικού συνόρου» αντίστοιχα. Ο σύμβουλος επιχειρήσεων Θεόδωρος Αλεξίου εισηγήθηκε το θέμα της «Επιχειρηματικής Αξιοποίησης του πολιτισμού».

© www.photoraptis.gr - 6975578625

ΕΠΙΣΤΟΛΗ...

Αξ/με κ. Διευ/ντά παρακαλώ να δημοσιεύσετε στο περιοδικό «Κόνιτσα» τα θερμά μου συγχαρητήρια στον κ. Ιωάννη Γ. Παπαϊωάννου για το Δημοσίευμά του στο περιοδικό Κόνιτσα την χρονική περίοδο Μάρτη- Απρίλη 2016, σχετικά με την ίδρυση και λειτουργία του Νοσηλευτηρίου του Ε.Ε.Σ. στην Κόνιτσα από το έτος 1949, και μετέπειτα Νοσοκομείου αυτού, που έγινε επί Δημαρχίας Ευγενίου Χούσου, για να γνωρίζουν οι νέοι Κονιτσιώτες και οι μετά από αυτούς, εκείνους που έθεσαν έστω και ένα μικρό λιθαράκι για την ευημερία των κατόικων.

Λυπάμαι μόνο που ο αγαπητός Ιωάννης Παπαϊωάννου παρέλειψε να συμπεριλάβει το γεγονός, ότι ενώπιον της Α.Μ. Βασίλισσας Φρειδερίκης και όλων των προσκεκλημένων στα εγκαίνια του Νοσοκομείου, ο πρόεδρος του Ε.Ε.Σ.- Ελλάδος Γεωργακόπουλος με κάλεσε και ανοίγοντας ένα μεγάλο βιβλίο σε επίκουον όλων των παραπάνω μου είπε:

Δεσποινίς Χούσου να ξέρετε ότι το Νοσοκομείο που εγκαινιάζουμε σήμερα θα είναι πάντα συνδεδεμένο με το όνομα της οικογένειάς σου. Αυτό έγινε διότι ο πατέρας μου είχε πεθάνει και δεν

μπόρεσε να χαρεί για το λιθαράκι που είχε βάλει.

Δεν αμφισβητώ το ενδιαφέρον για το αίτημα της κ. Πλήθα καθόσον ως εκπρόσωπος της υπηρεσίας της ανέφερε το πρόβλημα που αντιμετώπιζε, όπως κάνουν όλοι οι προϊστάμενοι υπηρεσιών σε ανάλογες περιπτώσεις. Αυτό εν προκειμένω αναφέρεται για να μην λησμονούνται οι προσπάθειες εκείνων, που ανιδιοτελώς, δίνουν τα πάντα για την ολότητα.

Η κ. Φαίδρα-Φερούκα=Γουσγούνη-Διπλ/χος αδελφή του Ε.Ε.Σ.- από την Ελάτη Ζαγορίου πρέπει να θυμάται ό,τι έγινε μεταξύ του προέδρου του Ε.Ε.Σ. Ελλάδος και εμού στα εγκαίνια το Νοσοκομείου και παρουσία όλων, προσκεκλημένων και μη.

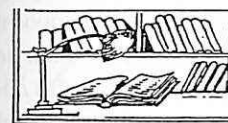
Ευχαριστώ για τη φιλοξενία

ANNA EYT. ΧΟΥΣΟΥ

Σ.Σ. Ξαναδημοσιεύουμε την παραπάνω επιστολή γιατί ο «ηλεκτρονικός δαίμονας» του τυπογραφείου παρέλειψε μια πρόταση και ζητούμε συγγνώμη από την αγαπητή επιστολογράφο.

Φίλε του περιοδικού θυμήσου, έστειλες τη συνδρομή σου;

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

«ΠΕΚΛΑΡΙ-ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ»

Ως πάρεδρος της Κοινότητας Πηγής και ως Πεκλαρίτης αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω μέσω του περιοδικού σας τα θερμά μου συγχαρητήρια στο συγχωριανό μας κ. Κώστα Γ. Κίτσιο για το βιβλίο που πρόσφατα εξέδωσε με τίτλο: «Πεκλάρι-Ιστορία και Παράδοση».

Είναι ένα αξιόλογο σύγγραμμα στο οποίο ο σεβαστός και ταλαντούχος κ. Κώστας Κίτσιος με την εκφραστική του δεινότητα, την περιγραφική και μεταδοτική ικανότητα που τον διακρίνει αναφέρεται όχι μόνο στην ιστορία του χωριού, αλλά και στα ήθη και έθιμά μας, καθώς και στις δραστηριότητες του εξωραϊστικού και πολιτιστικού συλλόγου Πηγής και της Αδελφότητας Πηγιωτών - Νικανοριωτών.

Το πλήθος των φωτογραφιών μεταφέρει τον αναγνώστη στον τόπο, το χρόνο και την παράδοση του χωριού μας. Προσωπικά με συγκίνησε ιδιαίτερα ο ζωντανός και παραστατικός τρόπος παρουσίασης της ιστορίας του χωριού αλλά και η συμβολή σημαντικών προσώπων που έπαιξαν ρόλο στη ζωή του, ιδιαίτερα του αείμνηστου Γεωργίου Καραγιάννη, μεγάλου ευεργέτη του χωριού.

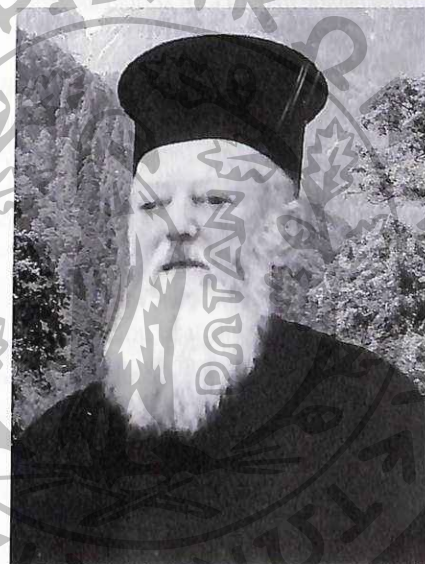
Θεωρώ αναγκαίο να τονίσω ότι το βιβλίο αυτό εκδόθηκε με δαπάνη του συγγραφέα και διανέμεται ως επί το πλείστον δωρεάν.

Του αξίζουν λοιπόν θερμά συγχαρη-

τήρια. Εύχομαι από τα βάθη της καρδιάς μου ο Θεός να του χαρίσει υγεία, αλλά και θερμό ζήλο, ώστε να συνεχίσει την καταγραφή και παρουσίαση των ιστοριών και παραδόσεων του χωριού μας, για να διατηρηθεί άσβεστη η μνήμη των παλαιότερων αλλά και να διδασκόμαστε από τη σοφία των προγόνων μας, εμείς οι νεότεροι

Βασίλειος Σπανός

Μνημόσυνο
προς τιμή του ιερέως Χρήστου
Καλλιντέρη στην Πηγή Κόνιτσας

Την Κυριακή 31 Ιουλίου 2016 η εκκλησιαστική επιτροπή της κοινότητας Πηγής τέλεσε στον ιερό ναό αγίου Γεωργίου αρχιερατικό μνημόσυνο προς τιμή του μακαριστού ιερέα Χρήστου Καλλιντέρη, ο οποίος για τριάντα χρόνια υπηρέτησε ως εφημέριος του χωριού.

Πάνδημη από τους Πεκλαρίτες και όχι μόνο ήταν η συμμετοχή σ' αυτό το μνημόσυνο τιμής και ευγνωμοσύνης. Ο πάρεδρος της Κοινότητας Πηγής κ. Βασιλείος Σπανός εκφράζοντας τα αισθήματα όλων των κατοίκων του χωριού είπε τα εξής:

«Σεβασμιώτατε, σεβατοί πατέρες, Κύριε Δήμαρχε, κυρίες και κύριοι αγαπητοί χωριανοί

Το σημερινό μνημόσυνο του μακαριστού πατέρα Χρήστου Καλλιντέρη αποτελεί για εμάς ένα ελάχιστον δείγμα τιμής και ευγνωμοσύνης για όσα προσέφερε υπηρετώντας τριάντα (30) χρόνια ως ιερέας στο χωριό μας.

Ο μακαριστός πατήρ Χρήστος ήρθε νεότερος στο χωριό μας και αφοσιώθηκε με πολύ ζήλο στα ιερατικά του καθήκοντα. Μέχρι το τέλος της ζωής μας θα ηχεί σ' αυτιά μας η μελωδική του φωνή κατά τη διάρκεια των ακολουθιών.

Ιδιαίτερα όμως θα ήθελα να τονίσω ότι ταυτίστηκε μαζί μας κι εμείς ταυτιστήκαμε μαζί του. Μοιράστηκε μαζί μας τις χαρές και τις λύπες, τη φτώχεια και τα βάσανα. Προσπαθούσε με αξιοθαύμαστη υπομονή, καρτερικότητα και πατρική στοργή να συμπαρασταθεί σ' όλους τους χωριανούς χωρίς διάκριση, συμβουλευόντάς τους με σύνεση και σοφία.

Αλλά και στους νεότερους δίδασκε το Ευαγγέλιο με απλοϊκό τρόπο, ήταν όμως και το ασφαλές καταφύγιο, αφού άνοιγε διάπλατα την πατρική αγκαλιά του και με γλυκό και ήρεμο τρόπο επισήμανε τα λάθη τους και οδηγούσε στην πνευματική ζωή. Γι' αυτό το ήθος και ο χαρακτήρας του μας έχουν σημαδέψει όλους. Ο πατήρ Χρήστος με την ευλάβεια και την απλότητά του μεταλαμπάδευσε στις ψυχές όλων των χωριανών την αγάπη για την Εκκλησία, το σεβασμό στην ιερότητα του χώρου, την προσοχή και την αφοσίωση στη διάρκεια των ακολουθιών.

Στο χωριό μας δημιούργησε την οικογένειά του και ανέθρεψε τα παιδιά του με υποδειγματικό τρόπο και έγινε έτσι ένα ζωντανό πρότυπο σωστού και τίμιου οικογενειάρχη για τους δικούς μας πατεράδες.

Σαν εφημέριος του χωριού μας αγάπησε όλους και το απέδειξε και η επίσκεψή του στο χωριό λίγες μέρες πριν αναχωρήσει από το μάταιο αυτό κόσμο και με συγκίνηση έψαλε το Απολυτίκιο του Αγίου Γεωργίου.

Γι' αυτό ο πατήρ Χρήστος θα είναι πάντα ζωντανός στις καρδιές όλων μας.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του».

Στο τέλος ο σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσας κ. Ανδρέας επαίνεσε την πρωτοβουλία αυτή και ευχήθηκε τέτοιες εκδηλώσεις τιμής και ευγνωμοσύνης να βρουν κι άλλους μιμητές στην επαρχία μας.

«Το χωριό μου το Πεκλάρι» «ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ»

Κώστας Γ. Κίτσιος

Κυκλοφόρησε πρόσφατα το πόνημά μου με τον παραπάνω τίτλο. Με την προσπάθειά μου αυτή δεν διεκδικώ συγγραφικές δάφνες, αλλά σαν απλός Πεκλαρίτης στρατευμένος στα κοινά του τόπου μας, παραδίδω το πόνημά μου αυτό στην κρίση των αναγνωστών μου με σεβασμό.

Πολύτιμο βοηθό στη δημιουργία και Δομή του πονήματός μου, απετέλεσε το αξιόλογο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» συλλέγοντας και συναρμολογώντας το κατάλληλο υλικό από την ύλη που κατά καιρούς έχει φιλοξενηθεί στις σελίδες του. Ο αξιόλογος φίλος Σωτήρης Τουφίδης «Δ/ντής και εκδότης» του περιοδικού μας «ΚΟΝΙΤΣΑ» προσφέρει με τους πολύτιμους συ-

νεργάτες του ιστορικό έργο: αναδιφώντας την παράδοση τα ήθη και έθιμα να αναθυμούνται οι παλιοί και να διδάσκονται οι νέοι. Η πνευματική του προσφορά και το ιεραποστολικό του έργο, θα μείνουν ανεξίτηλα στο διάβα του χρόνου.

«Φίλε Σωτήρη»

Είμαι ευγνώμων, γιατί έσκυψες στις σελίδες του πονήματός μου και με την γλαφυρότητα του συγγραφικού και φιλολογικού λόγου, αξιολόγησες την προσπάθειά μου και με ενέταξες στους μικρούς λαογράφους του τόπου μας...

Με άπειρες ευχαριστίες - εκτίμηση και σεβασμό.

Αθήνα 17-8-16

Κύριε Κώστα Κίτσιο

Σας ευχαριστώ, μέσα από την καρδιά μου, για το πανέμορφο βιβλίο σας, που είχατε την καλосύνη να μου στείλετε!

Το διάβασα με μεγάλη προσοχή και ενδιαφέρον. Ταξίδεψα στο παρελθόν. Γύρισα χρόνια πίσω. Ξανάβησα την παιδική μου ηλικία. Βρέθηκα κοντά σε αγαπημένα πρόσωπα και καταστάσεις που είχα σχεδόν ξεχάσει. Συγκινήθηκα, χάρηκα, χάθηκα στις αναμνήσεις μου! Πιστεύω πως το βιβλίο σας προσφέρει πολύτιμα ιστορικά και πολυποικίλα λαογραφικά στοιχεία, που πλουτίζουν τις γνώσεις όλων, μικρών και μεγάλων.

Διασώσατε μνήμες, που κινδύνευαν να χαθούν στο διάβα του χρόνου.

Όποιος γράφει την ιστορία της ιδιαίτερης πατρίδας του, νομίζω, πως εκτελεί ένα ιερό χρέος προς αυτήν.

Είναι το καλύτερο μνημόσυνο για τους ανθρώπους που αγαπήθηκαν και αγάπησαν στη ζωή τους, πριν μπουν στον άφθαρτο κόσμο των αναμνήσεων.

Θέλω να σας συγχαρώ θερμά για την ωραία αυτή έκδοση!

Άξιζε ο κόπος σας!

Εύχομαι η προσπάθειά σας να βρει μιμητές!

Με εκτίμηση
Κώστας Μπούσμπουλας

ΣΧΟΛΙΑ

• Με επιτυχία πραγματοποιήθηκαν φέτος οι εκδηλώσεις στα χωριά και στην Κόνιτσα. Πολύς κόσμος στην Κεντρική πλατεία, αλλά πού να επαρκέσουν οι καρέκλες για όλους; Από χρόνια προτείνουμε σε όλους τους δημάρχους που πέρασαν την κατασκευή ενός αμφιθέατρου υπαίθριου σε κάποιο κατάλληλο σημείο της πόλης, αλλά «φωνή βοώντος...».

Αυτό θα μπορούσε να εξυπηρετεί το Δήμο και τα Σχολεία σε όλες τις εκδηλώσεις και να παρακολουθούν με άνεση οι θεατές και ακροατές τις παραστάσεις. Ας ελπίσουμε να υλοποιηθεί αυτό το όνειρο...

• Οι φετινοί Ολυμπιακοί αγώνες στο Ρίο της Βραζιλίας μας χαροποίησαν με μερικά μετάλλια από τους αθλητές μας και μας έκαναν περήφανους.

Παρατηρούμε, όμως, κάποια υπερβολή στην υποδοχή των αθλητών μας. «Θεά» αποκάλεσαν την Άννα τα μέσα προβολής και ενημέρωσης, υποδοχή με χαλιά και τυμπανοκρουσίες για μέρες. Πήρε το χρυσό μετάλλιο στη σκοποβολή και μπράβο της αλλά όχι και Θεά!

Κουράστηκε περισσότερο από τον Πετρούνια (κρίκους) ή από την Κατερίνα Στεφανίδη (άλμα επί κοντώ) και της έκαναν τέτοια υποδοχή;

Η υπερβολή δεν είναι καλό πράγμα!

Σ.Τ.

Όταν η κακία του ανθρώπου
χτυπάει στο κεφάλι

Όταν προ μηνών κάποιος ή κάποιοι, κλέψανε ένα τσουβάλι πατατόσπορο από το φράγμα που προοριζότανε για το Μοναστήρι, όλοι δώσαμε τόπο στην οργή, με το σκεπτικό πως κάποιος ... πεινασμένος το πήρε για φαγητό.

Όμως προ ημερών συνέβη το εξής τραγελαφικό περιστατικό.

Ο π. Παύλος κατέβασε από το Στόμιο μέχρι κάτω από την μεγάλη σκάλα το μικρό τζίπ (δώρο ενός προσκυνητού) για να μεταφέρει τα τρόφιμα από την Κόνιτσα, καθώς και τον γέροντα π. Κοσμά. Κάποιοι... ευλαβείς, προς το Μοναστήρι «ξεφουσκώσανε τα λάστιχα από το όχημα καταστρέφοντας συγχρόνως και τις βαλβίδες». Παράλληλα δημιουργήσανε αρκετές υλικές ζημιές στα παρακείμενα χωματουργικά μηχανήματα του εργολάβου-μηχανικού κ. Μ. Ντίνου.

Και ερωτά ποικιλοτρόπως, κάθε σώφρων άνθρωπος. Εάν «ασιότιμοι κύριοι» δεν θέλετε να εξυπηρετείται το Στόμιο με ένα μικρό όχημα (μεταφορές τροφίμων, εκτάκτων συμβάντων, εθελοντών πυροσβεστών κ.λ.π.), αλλά με τα μουλάρια, εάν δεν θέλετε να βελτιωθεί το μονοπάτι παραδοσιακά και σύμφωνα με την προκηρυχθείσα μελέτη (όλοι είμαστε αντίθετοι για αυτοκίνητο μέχρι το Μοναστήρι, αλλά με ελεγχόμενη μπάρα στο φράγμα), υπάρχουν άλλοι τρόποι διαμαρτυρίας, άνθρωποι, αξιοπρεπείς και νόμιμοι (ενστάσεις κ.λ.π.) και όχι

δολιοφθορές γλοιώδεις, ταλιμπανικοί και κουκουλοφοριακοί. Κρίμα, κρίμα.

Για τους φίλους του Στοιμίου

Ε. Ευαγγελίδης
Κόνιτσα

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

• Με συνεχή άνοδο της θερμοκρασίας μπήκαμε και στον Ιούλιο.

• Το βράδυ της πρωτομηνιάς οι Κονιτωίτες είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ένα ρεσιτάλ πιάνου και βιολιού στην αίθουσα του Δημοτικού μεγάρου. Ήταν μια απόλαυση μουσικής πανδαισίας και τυχεροί όσοι την παρακολούθησαν.

• Στις 2/7 έγινε στην κεντρική πλατεία Κόνιτσας συναυλία της Φιλαρμονικής του Δήμου «Ελευθέριος Χ. Παγγές» με συμμετοχή και της Δημοτικής Χορωδίας Ενηλίκων.

• Στις 9/7 το Τοπικό Συμβούλιο Ανδοχωριού, η προσωρινή Επιτροπή κατόικων και ο Δήμος Κόνιτσας, συνδιοργάνωσαν εκδήλωση τιμής και μνήμης για τους εκτελεσθέντες και το κάψιμο του χωριού, που έγινε στις 9/7/1943, από τους δολοφόνους της 1ης ορεινής μεραρχίας ορεινών καταδρομών "Εντελβείς των Γερμανών". Μετά την επιμνημόσυνη δέηση έγινε κατάθεση στεφάνων και ανάγνωση των ονομάτων της γερμανικής θηριωδίας, χαιρετισμός του Δημάρχου κ. Α. Παπασπύρου, του προέδρου Τ. Συμ. Ανδοχωριού Β. Γιάγκου, εκπρόσωπου Πολιτ. Συλλόγων και ακολούθησε ιστο-

ρική ανασκόπηση των γεγονότων.

• Στις 9/7 το απόγευμα, στο κλειστό γυμναστήριο Κόνιτσας έγινε φιλικός αγώνας Μπάσκετ μεταξύ βουλευτών της Ελ. Βουλής και βετεράνων αθλητών Κόνιτσας-Ιωαννίνων στη μνήμη του Αγίου Παϊσίου.

Στην εκδήλωση τιμήθηκε ο Πολυνίκης προπονητής Γιάννης Ιωαννίδης.

• Στις 10/7 ο Δήμος Κόνιτσας, η Τ.Κ. Μολυβδοσκεπάστης και ο Πολιτιστικός Σύλλογος πραγματοποίησαν εκδήλωση προς τιμή των εκτελεσθέντων του χωριού την 9η Ιουλίου 1943, από τους Γερμανούς κατακτητές.

Μετά τη θεία λειτουργία και την επιμνημόσυνη δέηση, διαβάστηκε το «Μοιρολόι» της καταστροφής του χωριού, ποίημα του αείμνηστου ηθοποιού Χρήστου Πρόκου.

• Την ίδια μέρα (10-7) πραγματοποιήθηκε στο γειτονικό Κεφαλόβρυσο Πωγωνίου, εκδήλωση για τους εκτελεσθέντες (στις 10/7/1943) κατοίκους από τους Γερμανούς της "Εντελβείς".

• Στις 10-11-12 Ιουλίου τριήμερο εκδηλώσεων για τον Αγ. Παΐσιο από τη Μητρόπολη και το Δήμο Κόνιτσας.

Πρόγραμμα Εκδηλώσεων

11.00-18.00: Επίσκεψη στην Οικία του Οσίου και ξενάγηση από κληρικούς της Ιεράς Μητροπόλεως.

18.00: Πορεία από την Οικία του Οσίου προς το Εξωκκλήσι της Αγίας Βαρβάρας.

19.00-20.00: Παράκληση του Οσίου στο ανωτέρω Εκκλησάκι.

ΔΕΥΤΕΡΑ 11 ΙΟΥΛΙΟΥ 2016

7.00: Πορεία από το πέτρινο γεφύρι της Κόνιτσας στη χαράδρα του Αώου έως τη Μονή Στομίου (απόσταση διαδρομής 5 χλμ.).

7.30- 10.30: Όρθρος και θεία λειτουργία.

10.30-12.30: Ξενάγηση στη Μονή και στο κελί του Οσίου

12.30-14.00: Επιστροφή στην Κόνιτσα

19.00-20.30: Εσπερινός στον Ιερό Προσκυνηματικό Ναό του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού.

ΤΡΙΤΗ 12 ΙΟΥΛΙΟΥ 2016

7.00: Όρθρος στον Ιερό Ναό του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού

7.30: Καταβασίες

8.30-10.30: Πανηγυρική Αρχιερατική Θεία Λειτουργία

10.30-11.00: Καφές, Αναψυκτικά στο Δημαρχείο.

11.00-11.10: Στην αίθουσα τελετών του Δημαρχείου θα αποδοθούν ύμνοι από τη χορωδία Κατερίνης «Βυζαντινοί Μελωδοί».

11.10-11.45: Παρουσίαση του νέου βιβλίου της κ. Καραγεωργίου.

11.45-12.30: Παρουσίαση και προβολή του νέου video του κ. Κοροδήμου Ιωάννη με θέμα: «Κόνιτσα: Στα αγιασμένα ακνάρια του Αγίου Παϊσίου».

• Με λαμπρότητα πραγματοποιήθηκαν οι φετινές εκδηλώσεις για τα 76 χρόνια μνήμης στον Αϊ-Λιά Φούρκας.

Μετά την επιμνημόσυνη δέηση, κατά-

θεση στεφάνων, ο Δημ. Σύμβουλος και Πρόεδρος της ΚΕΔΚ. κ. Αθαν. Λάκκας μίλησε με θέμα: «Η Γυναίκα της Πίνδου του 1940 - Πρωταγωνίστρια του Έπους».

Ακολούθησε αναπαράσταση, βράβευση Γυναικών της Πίνδου στο Δ.Δ. Φούρκας και δεξίωση από την Κοινότητα. Η εκδήλωση έκλεισε με παραδοσιακούς χορούς από το χορευτικό Σύλλογο Κόνιτσας «Στα βήματα της Παράδοσης».

• Στις 24/7 από την Εταιρία Λογοτεχνών και Συγγραφέων Ηπείρου, το Σύμβολο αποφ. Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων και το Πνευμ. Κέντρο πραγματοποιήθηκε στα Γιάννινα εκδήλωση-μνημόσυνο προς τιμή του Έρωτα Υπολοχαγού Γεωργίου Παπαλαμπρίδη που έπεσε κατά τη διάρκεια των πολεμικών επιχειρήσεων «Απίλας» στην Κύπρο το 1974.

Αρχαιρεσίες

Στον Αγροτικό Συνεταιρισμό κοινής χορτονομής Αγ. Παρασκευής στις 14/8/16 εκλέχτηκαν στο πενταμελές Δ.Σ. οι:

Γκούτσος Χρυσόστομος, Πρόεδρος
Κουκούμης Αθανάσιος, Αντιπρόεδρος
Ζήκας Δημήτριος, Ταμίας
Γιαννούλας Ιωάννης, Μέλος
Σκαλωμένος Δημήτριος, Μέλος

Εποπτικό

Τέλλης Χρήστος
Τζίνας Πέτρος
Νάκος Ευστάθιος

Τα «Κερασοβίτικα»

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκαν κι εφέτος οι καλοκαιρινές εκδηλώσεις στην Αγ. Παρασκευή.

Πρόγραμμα

26/7 Γιορτή της Αγ. Παρασκευής, παραδοσιακοί χοροί από τη νεολαία του χωριού.

1/8 Έκθεση ασπρόμαυρης φωτογραφίας, στο χώρο του Δημ. Σχολείου.

6/8 Συναυλία με Γάλλους σπουδαστές (πολυφωνικό τραγούδι).

7/8 Δημοτική βραδιά με την ορχήστρα του Νίκου Φιλιππίδη. Κερασοβίτικα τραγούδια από τη χορωδία της Αδ/τας και παραδοσιακοί χοροί από το χορευτικό Σύλλογο Βέροιας με το χοροδιδάσκαλο Θανάση Σταυρίδη.

11/8 Παρουσίαση βιβλίου του Θεόδωρου Δεύτου με θέμα τον παραδοσιακό γάμο.

12/8 Εθελοντική αιμοδοσία και αναβίωση τοπικού εθίμου.

15/8 Λαϊκή βραδιά στην πλατεία.

Εκδηλώσεις έγιναν και στη Δροσοπηγή από τη δραστήρια Αδ/τα του χωριού.

• Στις 17/8 οι εκδηλώσεις στην Κόνιτσα συνεχίστηκαν με παραδοσιακούς χορούς στην Κεντρική Πλατεία με τον Γιάννη Κασιλή.

• Στις 19/8 συναυλία Μικρασιατικού τραγουδιού.

• Στις 20/8 γιορτή του Αγ. Κοσμά

πολλοί προσκυνητές παρακολούθησαν τη θεία λειτουργία στον ομώνυμο Ναό της πόλης. Δυστυχώς την παραμονή δεν μπόρεσε να πραγματοποιηθεί η καθιερωμένη λιτανεία λόγω της μπόρας που ενέσκηψε. Η έντονη βροχόπτωση συνοδεύτηκε από χαλάζι μεγέθους φουντουκιού.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις:

• Στις 16/5/16 ο Κοσμάς Κολόκας και η Αριστεά κ. Μίσσιου απόκτησαν στα Γιάννινα κοριτσάκι.

• Στις 21/7/16 ο Άρης και η Σοφία Καλογήρου απόκτησαν κοριτσάκι στην Ηγουμενίτσα.

• Στις 28/8 ο Χρήστος Κωνσταντής και η Νατάσα Π. Σέρρα απόκτησαν αγοράκι στα Γιάννινα.

Βαπτίσεις:

• Ο Πρόδρομος Χ. Καρακογλου και η Μαρία Γ. Ατσάρου βάπτισαν στην Κόνιτσα το αγοράκι τους στις 15/8. Όνομα: Αλέξανδρος.

• Στις 31/7 ο Ιωάννης Κοσμάς και η Ελισάβετ Καραφέρη βάπτισαν στην Πρέβεζα τα δυο αγοράκια τους. Ονόματα: Γεώργιος και Θεοφάνης.

• Στις 21/8 ο Βασίλης και η Ευδοξία Μιχαλοπούλου βάπτισαν στην Εξοχή το γιό τους. Όνομα: Χαράλαμπος.

• Την ίδια μέρα βάπτισαν το κοριτσάκι τους ο Βάγιας και η Χριστίνα Μιχαλοπούλου. Όνομα: Άννα.

• Στις 21/8 ο Γρηγόρης Καρανάσιος και η Μαίρη Παπαγιάννη βάπτισαν το

δεύτερο κοριτσάκι τους στην Λάρισα.
Όνομα: Αθανασία-Άννα.

Γάμοι:

• Στις 30/7 έγιναν στην Αθήνα οι γάμοι του Γιώργου Παπαγιάννη και της Ευθαλίας Θ. Γκιοξάρη και βαπτίστηκε η κορούλα τους με το όνομα Δήμητρα.

• Στις 26/6 ο Ιωάννης Ι. Κατσιμπαρης μηχανολόγος-μηχανικός και η Άννα Τριανταφύλλου- Fetes-Μπίμπα οικονομολόγος, τέλεσαν τους γάμους τους στον Ι. Ναό Ευαγγελισμού στο Detroit Michigan U.S.A.

• Στις 2/7 έγιναν στο Γκαναδιό οι γάμοι του Λουκά Παπαζήκου και της Ευθαλίας Παρασκευάκη.

• Στις 23/7/16 έγιναν οι γάμοι του Μιχάλη Σγούρου και της Βασιλικής Κίτσιου στην Κόνιτσα.

• Στις 30/7 έγιναν στο χωριό Πάδες οι γάμοι του Αλέξανδρου Σταθακόπουλου και της Ελένης Τσιμπίγκα.

• Στις 30/7 ο Κων/νος Ζώτος και η Θεοδώρα Φασούλη στη Δροσοπηγή

• Στις 20/8 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Αναστασίου Αδαμίδη και της Χριστίνας Τζόκα.

Απεβίωσαν:

• Στις 27/6 η Χαρίκλεια Βλάχου στην Κόνιτσα

• Στις 27/6 ο Δημήτριος Τζήμας, ετών 79 στη Θεσ/νίκη.

• Στις 3/7 η Βασιλική Τσιρώνη, ετών 78, στο Ελεύθερο.

• Στις 7/7 ο Χουρσάν Βασιλείος,

ετών 69, στην Κόνιτσα

• Στις 8/7 η Ευαγγελία Μακαρίου, ετών 63, στην Κόνιτσα

• Στις 8/7 η Πολυξένη Ζδράβου, ετών 87, στην Κόνιτσα

• Στις 8/7 η Ουρανία Κυρίτση, ετών 91 στην Κόνιτσα

• Στις 11/7 ο Κων/σταντίνος Βαγενάς, ετών 83, στην Κόνιτσα

• Στις 12/7 η Ροδόκλεια Προπόδη, ετών 79, στην Κόνιτσα

• Στις 19/7 ο Νικόλαος Σακκάς, ετών 90 στην Πυρσόγιαννη

• Στις 20/7 ο Γεώργιος Πάντος, ετών 77, στην Κόνιτσα

• Στις 25/7 η Αρετή Δανοπούλου, ετών 104, στην Κόνιτσα

• Στις 29/7 η Αναστασία Μαρτσέκη, ετών 94, στην Πυρσόγιαννη

• Στις 4/8 ο Ιωάννης Περώνης, ετών 92, στην Πυρσόγιαννη

• Στις 7/8 ο Απόστολος Σουφλήρης, ετών 90, στην Κόνιτσα

• Στις 9/8 η Σοφία Ζήδρου, ετών 91, στην Κόνιτσα

• Στις 9/8 ο Νικόλαος Γκατσογιάννης, ετών 89, στην Πλαγιά.

• Στις 13/8 ο Χρήστος Ζιώγας, ετών 92, στο Πληκάτι.

• Στις 20/8 ο Ιωάννης Ξάνθος, ετών 95, στην Κόνιτσα

• Στις 20/8 ο Αλέξανδρος Παπαδήμας, ετών 89, στην Καστάνιανη.

• Στις 25/8 ο Κων/νος Φατές, ετών 81, στην Κόνιτσα

• Στις 27/8 ο Γεώργιος Ντόκος, ετών 91 στο Γκαναδιό.

Αυτοί που έφυγαν

† Στη Λίτσα μας

Το πόσο αξιγάπητη ήσουν, το απέδειξε το αμέτρητο πλήθος του κόσμου που ήρθε να σου πει το ύστατο αντίο στην εξόδιο ακολουθία σου.

Δυστυχώς το κέρμας μας δεν μπορεί

να γράψει άλλα αποχαιρετιστήρια λόγια, γιατί μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα αποχαιρετήσαμε δύο αγαπημένες αδελφές.

Αφού ευχηθούμε ολόψυχα για την κατά Θεόν ανάπαυση της ψυχής σου, παραθέτουμε τον επικήδειο αποχαιρετιστήριο λόγο ως έχει, της αγαπημένης σου φίλης Σταυρούλας Λάκκα.

«Αγαπημένη μας φίλη και αδελφή Λίτσα. Μαζευτήκαμε εδώ σήμερα στον ιερό χώρο για να σε αποχαιρετήσουμε. Έφυγες αθόρυβα δίνοντας την τελευταία σου πνοή, χωρίς αγανάκτηση.

Με αξιοπρέπεια πάλεψες τόσα χρόνια έχοντας πάντα τη δύναμη μέσα σου λέγοντας τη μεγάλη κουβέντα «ΔΟΞΑ ΤΩ ΘΕΩ». Πάντρεψα τα παιδιά μου, είδα και τέσσερα εγγονάκια.

Όλοι, όσοι σε ξέραμε καλά, σε θαυμάσαμε για την υπομονή σου, την αγάπη που είχες για τον πλησίον σου, τη δοτικότητα και το θάρρος που έδινες στον πολυμένο συνάνθρωπό σου.

Χαιρόσουν με την χαρά του άλλου και στενοχωριόσουν με τον πόνο του. Θα μείνεις αξέχαστη σε όλους μας. Πάντα θα σε θυμόμαστε. Ελαφρύ να είναι το χώμα που θα σε σκεπάζει.

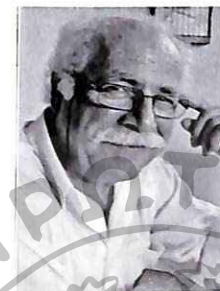
Αιώνια η μνήμη σου!

Άννα-Βαγγέλης

† Σ' αυτούς που φεύγουν

Αμπέλι μου πλατύφυλλο και κοντοκλαδεμένο για δεν ανθείς για δεν καρπείς,

Βάλε νιούς αφέντη μου γέρους, κορίτσια και νυφάδες, στενή λιανή μου μέση.

Μ' αυτό το μοναδικό και τόσο αγαπημένο σου τραγούδι με την κρυστάλλινη φωνή σου, σε κάθε οικογενειακό ή φιλικό «τσιμπούσι» ελάμπρυνες και ομόρφυνες την όλη ατμόσφαιρα.

Μόνον που αυτή τη φορά δεν πρόλαβες Γιαννέλη μας να βάλεις νιές και νιούς να το περιποιηθούν.

Δυστυχώς, ύστερα από μια πολυμηνή και ανεπάντηχη περιπέτειά σου, μας ορφάνεψες όλους. Την οικογένειά σου και τα αγαπημένα σου αγγελούδια-εγγονάκια σου, τις παρέες σου, την αγορά, την «πιάτσα».

Γεννήθηκες, μεγάλωσες και ανδρώθηκες στην Κόνιτσα, για την οποία αγωνιζόσουν για ένα καλύτερο αύριο.

Για τον λόγο αυτό συμμετείχες σε πολ-

λους Συλλόγους και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Το πόσο δημιουργικός ήσουν, το απέδειξες με την προσωπική σου ζωή. Παντρεμένος με την υπέροχη Κατερίνα Τσουβαλή, απέκτησες δύο αξιοθαύμαστα παιδιά. Πήρες την γενναία απόφαση να πας την Ιταλία και να τελειώσεις την Φαρμακευτική. Για τον καθένα μας θέλει θάρρος και τόλμη. Και εσύ το τόλμησες. Μετά τις σπουδές σου ήρθες στην Κόνιτσα ανοίγοντας ένα σύγχρονο Φαρμακείο, το οποίο επάξια το συνεχίζει η κόρη σου Δήμητρα.

ΟΜΩΣ! «Άλλαι αι βουλαί των ανθρώπων άλλα ο Θεός κελεύει». Δυστυχώς μας έφυγες έτσι πρόωρα. Με αυτά τα λίγα λόγια αγαπημένε μου Βλάμη, κουμπάρε, μα πιο πάνω αγαπημένε μου φίλε ΓΙΑΝΝΗ, εύχομαι ο Θεός να κατατάξει την ψυχή σου εν χώρα ζώντων, και στα αγαπημένα σου πρόσωπα να δώσει την εξ ύψους ανάλογη παρηγοριά.

Ε. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

† Στην Αλίκη

Αγαπημένη και πονεμένη Αλίκη.

Με το θάνατό σου έζησα-ζήσαμε το χαροποιό πένθος.

Ναι! Χαρά γιατί πολυεύτηκες στη Βασιλεία των Ουρανών κάτω από τη σκέπη του Αγίου μας Παϊσίου που τόσο ευλα-

βούσουν και λάτρευες.

Ανθρωπίνως, όμως, όλοι όσοι σε γνω-

ρίσαμε και σε ζήσαμε κλάψαμε γιατί έφυγες πρόωρα από την πρόσκαιρη ζωή μετά από μεγάλη δοκιμασία που πέρασες από τη μακροχρόνια ασθένειά σου.

Όμως οπλισμένη «με του Χριστού την Πίστη, την Αγία» ρίχτηκες στο πέλαος της δοκιμασίας σου και αγωνίστηκες με υπομονή, θάρρος, πραότητα, χρησιμότητα.

Ήσουν φωτεινό παράδειγμα για όλους τους πάσχοντες από ανίατη ασθένεια.

Όλοι αντιλούσαμε δύναμη από σένα. Έκανες τον πόνο σου πυξίδα και πορεύτηκες αγόγγυστα με ψυχικό σθένος δοξολογώντας πάντα το Θεό.

Και τώρα αξιώθηκες να μπεις στη μακαρία χώρα των δικαίων, εκεί που όλα είναι ήρεμα, ατάραχα, φωτεινά, εκεί που δεν πεινάς, δεν διψάς, δεν πονάς, μόνο δοξολογάς.

Μετά την κοίμηση της αείμνηστης Χριστίνας, «της κατά σάρκα αδερφής του Αγίου Παϊσίου» τήρησες την παρακαταθήκη της και παίρνοντας τη σκυτάλη του έργου της συνέχισες οργανώνοντας με πολλή αγάπη, κόπο, αυτοθυσία το προσκύνημά μας στις 11 Ιουλίου κάθε χρόνο στη Σουρωτή, ημέρα της κοιμήσεως του Αγίου, όπου αγρυπνούσε και αγρυπνεί όλη η Ελλάδα.

Πηγαίναμε φορτωμένοι με προβλήματα και φεύγαμε χαρούμενοι παρηγορημένοι, αισιόδοξοι και σίγουροι ότι ο Άγιός μας άκουγε τις προσευχές μας και μας χάριζε πλούσια τα ελέη του.

Αγωνίστηκες για το μοναστήρι της πατρίδας γης σου, της Μόλιστας ώστε να ανασυσταθεί και να επαναλειτουργήσει με τις ευλογίες του Σεβασμιωτάτου και του πατρός Αρσενίου ως υπεύθυνου και

αξιώθηκες να το δεις να λειτουργεί.

Αθόρυβα αγωνίστηκες και κατά των αιρετικών Ιεχωβάδων που όργωναν την Κόνιτσα και σε συνεργασία με τους ιερείς μας αποτράπηκε μεγάλος κίνδυνος προσπλητισμού αθών θυμάτων.

Στο νοσοκομείο που είχα την τύχη να σε επισκεφθώ τον τελευταίο καιρό, ήσουν τόσο νηφάλια, τόσο ήρεμη, κι ας πονούσες φρικτά. Καμία σχέση με τους διπλούς ασθενείς.

Ευχαριστούσες θερμά, εγκάρδια γιατρούς και νοσηλεύτριες νιώθοντας ευγνωμοσύνη για τις υπηρεσίες τους. Μεγαλείο ψυχής! Βέβαια στον πόνο σου δεν ήσουν μόνη. Δίπλα σου πάντα ο σύντροφος της ζωής σου, ο Παύλος ακούραστος, δυνατός σου έδινε κουράγιο, κοντά σου και τα παιδιά σου, ο Κώστας κρυφά στενοχωρημένος και φανερά αισιόδοξος, η Νατάσα αν και κυοφορούσα αφήριζε την κούραση, την ταλαιπωρία, ο αδελφός σου μελαγχολικός και συγχρόνως προβληματισμένος για την έκβαση.

Πάρα πολύ σου συμπαραστάθηκε και η προσωπική σου γιατρός η κ. Κική Νάκου ακούραστη, πρόθυμη πιστή στον όρκο του Ιπποκράτη πάνω απ' όλα ΑΝΘΡΩΠΟΣ.

Όταν τη χρειάζοσουν ερχόταν αμέσως «λες και πατάω το κουμπί και τσουκ έρχεται κατευθείαν σπίτι», μου έλεγες. Δεν ξέρω πώς να της το ξεπληρώσω! Το έχεις ξεπληρώσει με τις προσευχές σου! Πάνω απ' όλα ήσουν πάντα, μα πάντα άνθρωπος της εκκλησίας με γνήσιο εκκλησιαστικό φρόνημα στολισμένη με αρετές.

Ταυτόχρονα με τους γιατρούς έτρεχε στο γιατρό της ψυχής και έπαιρνες «Σώ-

μα και Αίμα Κυρίου», τακτικά και έτσι έφυγες έτοιμη για την Άνω Ιερουσαλήμ «εν χώρα ζώντων» και αναπαύσεων στην μόνιμη κατοικία σου.

Εμείς σε έχουμε στις προσευχές μας για αιωνία ανάπαυση. Σε παρακαλούμε να προσεύχεσαι και εσύ στον Παντοδύναμο Θεό και στον Αγίο μας για το έθνος μας, για όλους μας.

Αιωνία η μνήμη σου Αξέχαστη Αλίκη
ΑΘΟΥΛΑ ΖΗΣΗ-ΦΟΥΝΤΑΡΑ

† Ευάγγελος Βλάχος

Στις 29-07-2016 έφυγε από τη ζωή ο αγαπημένος μας σύζυγος, πατέρας και παππούς Ευάγγελος Βλάχος, που γεννήθηκε το 1937 στην Εξοχή Κόνιτσας.

Από το 1965 ζούσε στη Θεσσαλονίκη μαζί με την οικογένειά του, όμως η γενέτειρά του παρέμενε πάντα στην καρδιά του και την επισκεπτόταν με κάθε ευκαιρία.

Το περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» του οποίου ήταν συνδρομητής πολλά χρόνια, αποτελούσε ένα σύνδεσμο με την περιοχή που γεννήθηκε και μεγάλωσε. Για το λόγο αυτό, στη μνήμη του αγαπημένου μας Ευάγγελου Βλάχου, προσφέρουμε 50 ευρώ.

Η σύζυγός του Βασιλική.

Τα παιδιά του Βασίλης και Κώστας
Τα εγγόνια του Βαγγέλης, Άννα, Βασιλική και Ελευθερία.

ΜΝΗΜΕΣ:

• Ο Αγαμέμνων Χαρίτων, στη μνήμη του αδικοχαμένου πατέρα του Βαγγέλη στα πέτρινα χρόνια του εμφυλίου, της

αγαπημένης του μπτέρας Πολυξένης και της θείας του Μερόπης Παππαφωτίκα προσφέρει στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» το ποσό των 300 ευρώ.

• Στη μνήμη του Αναστασίου Πηγαδά που έφυγε πρόσφατα από τη ζωή, ανώνυμος προσφέρει στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» 50 ευρώ.

• Η Αφροδίτη Πορφυριάδη που μένει στη Γαλλία προσφέρει στο Γηροκομείο Κόνιτσας 40 ευρώ.

• Ο Σάββας Σελητσανιώτης, στη μνήμη της συζύγου του Χρυσανγής, προσφέρει στο περιοδικό μας 20 ευρώ.

• Έχουν περάσει 3 χρόνια από τότε που έφυγε από τη ζωή ο αγαπημένος μας Τάκης Πορφυριάδης. Κι όμως, είναι σαν χτες που ήμασταν όλοι μαζί στην αυλή του σπιτιού του, στην Εξοχή. Και αυτός αεικίνητος, με το ψαθάκι στο κεφάλι, ίσα που καθόταν για λίγο, πάντα κάτι μαστόρευε, κάτι

τακτοποιούσε...

Μας λείπει.

Ήταν άνθρωπος με αρχές, ήθος και αγάπη για τον τόπο του.

Έτρεξε για το χωριό του, την Εξοχή, έδωσε πολλά. Έβαλε και αυτός το «λιθαράκι» του για να καλύτερεύει η ζωή των λιγιστών κατοίκων του. Ο ίδιος έμεινε εκεί ως το τέλος, αρνούμενος να την εγκαταλείψει γιατί και η Εξοχή του έδωσε: ηρεμία, ισορροπία, καλοσύνη, ντομπροσύνη.

Δεν είχε δημιουργήσει δική του οικογένεια. Είχε όμως πολλές: Τις αδελφές του, τα ανίψια του και τους καλούς του φίλους στο χωριό. Σε όλους εμάς πάντα πρόσφερε και ήταν δίπλα μας, κυρίως στα δύσκολα, γιατί έτσι το αισθανόταν. Και στις χαρές μας στεκόταν διακριτικά πλάι μας, δεν διεκδικούσε ποτέ πρώτο ρόλο, ήταν σεμνός.

Μας παρηγορεί η σκέψη ότι και εμείς όλοι σταθήκαμε αντάξια δίπλα του, του ανταποδώσαμε την αγάπη και την καλοσύνη, του ομορφύναμε την ζωή και ήμασταν παρόντες όταν μας χρειαζόταν. Στη ζωή του είχε δίπλα του ανθρώπους που τον αγαπούσανε πραγματικά. Το ήξερε αυτό, το εκτιμούσε και το αναγνώριζε.

Έχουν περάσει τρία χρόνια από τότε που έφυγε. Δεν είμαστε λυπημένοι πια. Μας έχει αφήσει πολλές όμορφες αναμνήσεις για να τον θυμόμαστε. Απλά μας λείπει...

Η αδερφή του Φρόσω και οι ανιψιές του Σοφία και Όλγα.

Υ.Γ. Στο περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ» που τόσο αγαπούσε προσφέρουμε 30 ευρώ.

Συνδρομές

Γκότζου Μπόνα Ελβετία	100	Λούδας Παύλος Αθήνα	20	Μάτος Χρήστος Βόλος	15
Κοτσίνης Βασ. Γερμανία	60	Παπαδημητρίου Γωγώ Αθήνα	15	Παπαγιαννόπουλος Βασ. Βόλος	15
Γκίνη Ευανθία U.S.A.	100	Σύνδ. Βουρμπανιτών Αθήνα	15	Ζώτος Σωκρ. Κορωπί	30
Ματσή Βασιλική U.S.A.	100	Γκιόλη Αθανασούλα Αθήνα	30	Κολώκα Σοφία Λάρισα	15
Κεφεσερίδου Άννα Γερμανία	30	Λυμπεροπούλου Μαριλένη Αθήνα	100	Τσιρώνης Αποστ. Πάτρα	50
Μωυσιδής Χρήστος Γερμανία	30	Μπιλιθικιώτης Σπύρος Αθήνα	30	Δήσιος Παν. Μέγαρο	20
Peter Dallas U.S.A.	30	Πέτσα Βάσω Αθήνα	15	Μαρτσέκης Λουκάς Πάτρα	20
Πορφυριάδου Αφροδίτη Γαλλία	60	Οικονόμου Λάζος Αθήνα	20	Φασούλης Κώστας Πάτρα	20
Δημητρίου Ιωαν. Αυστραλία	Δολ. 100	Ντίνης Αχιλλέας Αθήνα	15	Καρακατσούλη Ελένη Πρέβεζα	15
Σταύρου Χριστίνα Αθήνα	30	Βαρδάκης Θεοφ. Αθήνα	15	Καλογήρου Πηνελόπη Λάρισα	20
Πολίτης Γεώρ. Αθήνα	20	Βαδάκης Χρήστος Αθήνα	15	Τσόγκας Σπύρος Λάρισα	20
Κούσιος Δημ. Αθήνα	50	Σιάβρου Ειρήνη Αθήνα	20	Μεσσής Ανδρέας Λάρισα	20
Πορφύρης Σπύρος Αθήνα	15	Μιλιθικιώτη Κυράτσω Αθήνα	20	Καραγιώργος Κων. Βέροια	15
Κυπαρίσης Βασ. Αθήνα	20	Σταματάκη Ειρήνη Αθήνα	40	Σταυρίδης Αθαν. Βέροια	30
Στέρτσου Ανθούλα Αθήνα	20	Μπίσα Χαρά Αθήνα	50	Τζουρέλας Θωμάς Δράμα	15
Ζώτος Μιχάλης Αθήνα	30	Παπακώστα Ευδοξία Αθήνα	20	Σταυρίδης Παν. Δράμα	20
Σακελλαρίου Ελένη Αθήνα	30	Κώστα Άννα Αθήνα	20	Κωφός Νίκος Δράμα	15
Λυμπεροπούλου Μαριλένη Αθήνα	100	Στεφάνου Αναστασία	20	Λαμπρινού Άννα Καλαμάτα	15
Κίτσιος Γ. Κων. Αθήνα	20	Στεφάνου Δημ. Αθήνα	20	Κολκοθά Αικατ. Καλαμάτα	20
Ξινός Σπύρος Αθήνα	15	Χαραλαμπίδου Σοφία Αθήνα	50	Σακά Μαρία Άμφισσα	50
Μπεκιάρης Νίκος Αθήνα	20	Σούλης Αριστ. Αθήνα	15	Κώτσικου Αγγαία Χαλκίδα	30
Βλάχος Αποστ. Αθήνα	15	Ζάρρου Μάγδα Αθήνα	15	Κιτσάτη Μαργαρίτα Κόνιτσα	15
Βλάχος Ανδρέας Αθήνα	15	Δάγκος Θωμάς Αθήνα	25	Ζήδρου Δημήτρα Κόνιτσα	50
Λέτσιος Νίκος Αθήνα	15	Τράντας Αντ. Θεσ/νίκη	20	Ρεμπέλη Άννα Κόνιτσα	25
Τσούκας Κώστας	15	Τράντας Ιωάννης Θεσ/νίκη	15	Δεμερτζίδης Ευαγγ. Κόνιτσα	20
Τσούκας Ουρανία Αθήνα	20	Μεσσής Στυλ. Θεσ/νίκη	15	Γεωργιάτη Γεωργία Κόνιτσα	15
Ντίνος Παναγ. Αθήνα	60	Ντάφλη Βασιλική Θεσ/νίκη	15	Ντάφλης Ιωαν. Κόνιτσα	40
Παπαμιχαήλ Παναγ. Αθήνα	15	Γώγου Λαμπρινή Θεσ/νίκη	20	Γαϊτανιδής Αθαν. Κόνιτσα	20
Λέτσιος Γεώργ. Αθήνα	20	Χαρίσης Νικ. Θεσ/νίκη	15	Κολώκας Παν. Κόνιτσα	15
Λέτσιος Μιλτ. Αθήνα	15	Σταυρίδης Βασ. Θεσ/νίκη	15	Κυρίτης Γιάννης Κόνιτσα	30
Ζάνης Χρήστος Αθήνα	20	Μουλαϊδής Θεοφ. Θεσ/νίκη	15	Βλάχος Μάνθος Κόνιτσα	20
Μπελτσίου Ουρανία Αθήνα	20	Σκούπρας Γιάννης Θεσ/νίκη	15	Γκιόζαρη Δημήτρα Κόνιτσα	15
Ζούκης Χρήστος Αθήνα	30	Χριστοδουλίδου Όλγα Θεσ/νίκη	15	Γκούντας Κώστας Κόνιτσα	45
Τσάνου Φωτεινή Αθήνα	15	Χριστουδουλίδου Φρόσω Θεσ/νίκη	15	Τζίμα Βασιλική Κόνιτσα	20
Κουτσούκου Λίτσα Αθήνα	15	Λιογράς Δημ. Γιάννινα	15	Μαλάμης Ιωαν. Κόνιτσα	15
Παναγιώτου Γιώργος Αθήνα	15	Κληματάς Παύλος Γιάννινα	20	Τζιμινάδης Βασ. Γαλαξί	20
Τσάτσος Σπύρος Αθήνα	20	Παπαδιαννής Κων. Γιάννινα	30	Φασούλης Τάσος Κεφαλοχώρι	15
Σουφλέρης Κων. Αθήνα	30	Τσιλογιάννη Μαρία Γιάννινα	30	Ξινός Σπύρος Γαλαξί	15
Παπαγεωργίου Βασ. Αθήνα	15	Δάλλας Ιωάννης Γιάννινα	15	Πράπας Ηλίας Μάζι	20
Τζιομάκης Ιωαν. Αθήνα	50	Μπάμπας Αθαν. Γιάννινα	30	Κωστόκης Παν. Αμάραντος	20
Λασιπνίκος Γεωργ. Αθήνα	15	Σταυρίδου Κασσιανή Γιάννινα	30	Σπανός Βασ. Πηγή	20
Λασιπνίκου Λουκία Αθήνα	15	Κοτσίνης Κων. Γιάννινα	15	Ρούβαλης Σπύρος Αλεξάνδρεια	20
Γκούντας Ιωαν. Αθήνα	15	Μάνου Ελένη Γιάννινα	30	Ιερ. Χανδρινός Γεωργ. Κέρκυρα	20
Τσόγκα Μαρία Αθήνα	20	Νάκος Στεφ. Αίγιο	20		
		Τσιτσιμίδης Ανάσ. Καστοριά	20		

"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ
ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4
454 44 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Φιλαρμονικές Κόνιτσας - Ναυπάκτου (23 Ιουλίου 2016). Φωτ. Π. Τσιγκούλη

ΥΠΟΔ. 1031 ΚΑΥ. 25.90.09.0010
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ / RETOUR

Άγνωστος	☐ Inconnu
Διεύθυνση ανεπαρκής	☐ Adresse insuffisante
Απαράδεκτο	☐ Refusé
Απεβίωσε	☐ Décédé
Συνωνυμία	☐ Synonymie
Δ/νση δυσανάγνωστη	☐ Adresse illisible
Αζήτητο	☐ Non réclamé
Έφυγε χωρίς να αφήσει διεύθυνση	☐ Parti sans laisser d'adresse

ΔΙΜΗΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
Κόνιτσα 441 00
Τηλ. 26550 22-464
22.212

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΟΝΙΤΣΑΣ
Αρ. Αδείας
2573

